Nr. 93 (15.183). Lwów, środa 26. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 93 (15.183). Львів, середа 26. квітня 1939. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Лігіов Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

До відома українським виборцям м. Львова.

КОМУНІКАТ.

Український Виборчий Технічний Комітет повідомляє українських громадян-виборців у Львові, що минулої суботи, 22. квітня ц. р., вислано від Українського Технічного Виборчого Комітету телеграму до п. премієра Складковського в справі масового квестіонування виборчих прав українських громадян у Львові якимись невідомими їм людьми.

В цій самій справі інтервенювали пос. Володимир Целевич і голова Українського Технічного Виборчого Комітету дир. Орест Радловський у понеділок, 24. квітня ц. р., у львівського воєводи, п. Альфреда Біліка. П. воєвода заявив представникам Українського Технічного Виборчого Комітету, що саме в понеділок 24. ц. м. він видав зарядження виборчому комісареві, щоб усі ті квестіонування виборчих прав, які мають характер сваволі, вважати неактуальними.

Всеж таки всі українські громадяни-виборці мусять допильнувати своїх виборчих прав. Вони мусять негайно явитися в урядових годинах у льокалях виборчих комісій з відповідними документами, як тільки дістануть повідомлення, що якісь особи квестіонують їхні виборчі права, та вимагати виявлення адреси тих осіб, щоб повідомити про те Український Технічний Виборчий Комітет.

Взиваємо українських громадян-виборців у Львові, щоб повідомляли Український Виборчий Технічний Комітет теж про всякі трудноші, з якими вони зустрічаються у Виборчих Окружних Комісіях.

Технічний Виборчий Комітет
на м. Львів — Пасаж Гавсмана 6. II., тел. 275-86.

Українці Громадяни Виборці Львова!

ЩЕ ДВА ДНІ МАЄТЕ СПРОМОЖНІСТЬ ПРИПИЛЬНУВАТИ СВОЇХ ВИБОРЧИХ ПРАВ В ОКРУЖНИХ ВИБОРЧИХ КОМІСІЯХ. ТОЖ НЕ ЗАНЕДБАЙТЕ ЦЬОГО СВОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО ОБОВЯЗКУ І ВИКОНАЙТЕ ЙОГО ЗРАЗКОВО!

Брітійський уряд енергійно підтримує заклик през. Рузвельта?

АМБАСАДОР ГЕНДЕРСОН ВЕЗЕ НЕ МИРОВІ ПРОПОЗИЦІЇ ЛИШ ОСТОРОГУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Як подають з віродостойного джерела, Гендерсон має негайно після приїзду до Берліна побачитися з Рібентропом, Герінгом і Гітлером і заявити їм, що Англія вповні підтримує пропозицію Рузвельта, привязує до неї велику вагу і вважає, що коли б Німеччина потрактувала її негативно, це скріпило б міжнароднє напруження. Англія кожночасно готова до розмов з Німеччиною на площині, що її намітив Рузвельт.

З огляду на міжнародню ситуацію після окупації Чехії Англія мусить ввести примусову службу військового характеру, щоб скріпити армію — зрештою ця постанова має наскрізь оборонний характер, її не треба вважати кроком до окруження Німеччини.

Брит. міродатні кола підкреслюють, що інструкцію для Гендерсона годі вважати мировою пропозицією — є це скорше осторога, зокрема перед недалекою промовою Гітлера.

Брит. амбасадор у Парижі поінформував французів про місію Гендерсона та просив її підтримати брит. ініціятиву, даючи подібну інструкцію свому амбасадорові у Берліні.

ВИЇЗД БРИТІЙСЬКОГО АМБАСАДОРА З РИМУ.

РИЖ, ПАТ. Брітійський амбасадор Перт виїхав до Англії, бо з огляду на пізній вік він покидає дипльоматичну працю. На його місце прийде сер Персі Льоррен.

Новий британський амбасадор в Америці.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Британський амбасадор у Вашингтоні уступає з огляду на поважний вік; на його місце приходить ліберальний політик льорд Льотієн, рішучий прихильник близької англьо-американської співпраці.

Підчас війни був секретарем премієра Льойда Джорджа, опісля держ. підсекретарем Індії.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ НЕ ВИЗНАЄ АНЕКСІЇ ЧЕХІЇ ТА АЛЬБАНІЇ. ВИЯСНЕННЯ ЧЕМБЕРЛЕНА ПРО ПОВОРОТ АМБАСАДОРА ГЕНДЕРСОНА ДО БЕРЛІНА.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У відповідь на інтерпеляцію посла Етлі Чемберлен заявив, що поворот амб. Гендерсона до Берліна не має ніякого політичного значіння. Він приїхав до Льондону, щоб зложити звіт, опісля був на короткій відпустці — тепер вертається на своє становище. Поворот Гендерсона не значить, щоб Англія визнавала анексію Чехії.

На дальший запит Чемберлен відповів, що брит. уряд не думає визнати того, що сталося в Альбанії.

У справі міжнародньої ситуації Чемберлен не міг дати вияснень, бо це залежить від розвитку переговорів між Англією та іншими державами.

Брит. уряд введе обовязкову військову службу.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Вінстон Черчіль виголосив перед льондонською біржею промову, в якій згадав про теперішню добровольчу рекрутацію до армії та ствердив, що в теперішнім стані Англія не має досить поважної військової сили, щоб виконати недавні гарантії та знеохотити ворога до агресії. З огляду на те мабуть небавом стане обовязувати „добровольча національна служба". Якщоб вибухла війна, така служба буде необхідна.

Ця промова викликала велике враження. Виявляється, що англійська публична опінія домагається введення загального обовязку військової служби. Цю справу мабуть розглянче брит. уряд ще цього тижня.

ЛЕЙБУРИСТИ ПРОТИ ОБОВЯЗКОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.

Посол Етлі помістив у „Старі" статтю, з якої виходить, що партія праці дальше є проти обовязкової військ. служби в якійнебудь формі. Етлі доказує, що ця постанова не була б умотивована теперішньою ситуацією, бо все одно Англія матиме вишколені кадри щойно по кількох роках. Зате заг. військова служба введе загальну дезорганізацію. При „примусовій національній службі" влада приділила б кожному громадянинові окреме заняття — а це дуже важке в такім промисловім краю, як Англія.

Еспанські війська не загрожують Гібральтарові.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ЗАНЕПОКОЄНИЙ ТАНЖЕРОМ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Віцеміністр Батлер дав такі вияснення у палаті громад: На основі наших інформацій, рухи військ у південній Еспанії є наслідком демобілізації. Брит. уряд не звертався по вияснення у цій справі ані не дістав ніяких вияснень. На запит, чи скріплення залоги Гібральтару вистарчає, відповів Батлер: „Не можу відповідати за міністра війни, але вважаю, що вистарчають".

Дальше Батлер ствердив, що брит. уряд привязує велике значіння до того, щоб зберегти дотеперішній стан у невтральній смузі Танжеру.

З ГІБРАЛЬТАРУ ЗАБОРОНЕНО ВИВОЗИТИ ХАРЧІ.

ГІБРАЛЬТАР, ПАТ. Появилась урядова заборона вивозу харчів з території Гібральтару без окремого дозволу влади.

КОЛИШНЬОМУ ЕСПАНСЬКОМУ КОРОЛЕВІ ЗВЕРНЕНО ЙОГО ДОБРА.

БУРГОС, ПАТ. На основі закону з 15. грудня 1938 звернено б. королеві Альфонсові його добра.

МАНЕВРИ БРИТІЙСЬКИХ ФЛЬОТ

У Льондоні урядово оголошено, що 26 ц. м. почнеться перша подорож брит. середземноморської фльоти, яка відвідає Грецію, Кипр, Палестину та Єгипет. У східній частині Середземного Моря відбудуться вправи.

Фльота метрополії асистуватиме при поїздці королівської пари до Канади, опісля збереться у Портленді та відбуде звичайні вправи.

Словаччина вводить власну валюту.

У найближчих днях відбудеться у Словаччині виміна чехо-словацьких банкнотів на переstempльовані словацькі. [illegible] оголосять мабуть у вівторок

Nr. 93 (15.183). Lwów, środa 26. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 93 (15.183). Львів, середа 26. квітня 1939. Опłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Лєгіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

До відома українським виборцям м. Львова.

КОМУНІКАТ.

Український Виборчий Технічний Комітет повідомляє українських громадян-виборців у Львові, що минулої суботи, 22. квітня ц. р., вислано від Українського Технічного Виборчого Комітету телеграму до п. премієра Складковського в справі масового квестіонування виборчих прав українських громадян у Львові якимись невідомими їм людьми.

В цій самій справі інтервенювали пос. Володимир Целевич і голова Українського Технічного Виборчого Комітету дир. Орест Радловський у понеділок, 24. квітня ц. р., у львівського воєводи, п. Альфреда Біліка. П. воєвода заявив представникам Українського Технічного Виборчого Комітету, що саме в понеділок 24. ц. м. він видав зарядження виборчому комісареві, щоб усі ті квестіонування виборчих прав, які мають характер сваволі, вважати неактуальними.

Всеж таки всі українські громадяни-виборці мусять допильнувати своїх виборчих прав. Вони мусять негайно звитися в урядових годинах у льокалях виборчих комісій з відповідними документами, як тільки дістануть повідомлення, що якісь особи квестіонують їхні виборчі права, та вимагати виявлення адреси тих осіб, щоб повідомити про те Український Технічний Виборчий Комітет.

Взиваємо українських громадян-виборців у Львові, щоб повідомляли Український Виборчий Технічний Комітет теж про всякі труднощі, з якими вони зустрічаються у Виборчих Окружних Комісіях.

Технічний Виборчий Комітет
на м. Львів — Пасаж Гавсмана 6. II., тел. 275-86.

Українці Громадяни Виборці Львова!

ЩЕ ДВА ДНІ МАЄТЕ СПРОМОЖНІСТЬ ПРИПИЛЬНУВАТИ СВОЇХ ВИБОРЧИХ ПРАВ В ОКРУЖНИХ ВИБОРЧИХ КОМІСІЯХ. ТОЖ НЕ ЗАНЕДБАЙТЕ ЦЬОГО СВОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО ОБОВЯЗКУ І ВИКОНАЙТЕ ЙОГО ЗРАЗКОВО!

Британський уряд енергійно підтримує заклик през. Рузвельта?

АМБАСАДОР ГЕНДЕРСОН ВЕЗЕ НЕ МИРОВІ ПРОПОЗИЦІЇ ЛИШ ОСТОРОГУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Як подають з віродостойного джерела, Гендерсон має негайно після приїзду до Берліна побачитися з Рібентропом, Герінгом і Гітлером і заявити їм, що Англія вповні підтримує пропозицію Рузвельта, привязує до неї велику вагу і вважає, що коли б Німеччина потрактувала її негативно, це скріпило б міжнародне напруження. Англія кожночасно готова до розмов з Німеччиною на площині, що її намітив Рузвельт.

З огляду на міжнародню ситуацію після окупації Чехії Англія мусить ввести примусову службу військового характеру, щоб скріпити армію — зрештою ця постанова має наскрізь оборонний характер, її не треба вважати кроком до окруження Німеччини.

Брит. міродатні кола підкреслюють, що інструкцію для Гендерсона годі вважати мировою пропозицією — є це скорше осторога, зокрема перед недалекою промовою Гітлера.

Брит. амбасадор у Парижі поінформував Францію про місію Гендерсона та просив її підтримати брит. ініціятиву, даючи подібну інструкцію свому амбасадорові у Берліні.

ВИЇЗД БРИТІЙСЬКОГО АМБАСАДОРА З РИМУ.

РИМ, ПАТ. Британський амбасадор Перт виїхав до Англії, бо з огляду на пізний вік він покидає дипльоматичну працю. На його місце прийде сер Персі Льоррен.

Новий британський амбасадор в Америці.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Британський амбасадор у Вашинґтоні уступає з огляду на поважний вік; на його місце приходить ліберальний політик льорд Льотіен, рішучий прихильник близької англьо-американської співпраці.

Підчас війни був секретарем премієра Льойда Джорджа, опісля держ. підсекретарем Індії.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ НЕ ВИЗНАЄ АНЕКСІЇ ЧЕХІЇ ТА АЛЬБАНІЇ. ВИЯСНЕННЯ ЧЕМБЕРЛЕНА ПРО ПОВОРОТ АМБАСАДОРА ГЕНДЕРСОНА ДО БЕРЛІНА.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У відповідь на інтерпеляцію посла Етлі Чемберлен заявив, що поворот амб. Гендерсона до Берліна не має ніякого політичного значіння. Він приїхав до Льондону, щоб зложити звіт, опісля був на короткій відпустці — тепер вертається на своє становище. Поворот Гендерсона не значить, щоб Англія визнавала анексію Чехії.

На дальший запит Чемберлен відповів, що брит. уряд не думає визнати того, що сталося в Альбанії.

У справі міжнародньої ситуації Чемберлен не міг дати вияснень, бо це залежить від розвитку переговорів між Англією та іншими державами.

Брит. уряд введе обовязкову військову службу.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Вінстон Черчіль виголосив перед льондонською біржею промову, в якій згадав про теперішню добровольчу рекрутацію до армії та ствердив, що в теперішнім стані Англія не має досить поважної військової сили, щоб виконати недавні гарантії та знеохотити ворога до агресії. З огляду на те мабуть небавом стане обовязувати „добровольча національна служба". Якщоб вибухла війна, така служба буде необхідна.

Ця промова викликала велике вражіння. Виявляється, що англійська публична опінія домагається введення загального обовязку військової служби. Цю справу мабуть розглине брит. уряд ще цього тижня.

ЛЕЙБУРИСТИ ПРОТИ ОБОВЯЗКОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.

Посол Етлі помістив у „Стар" статтю, з якої виходить що партія праці дальше є проти обовязкової військ. служби в якійнебудь формі. Етлі доказує, що ця постанова не була б умотивована теперішньою ситуацією, бо все одно Англія матиме вишколені кадри щойно по кількох роках. Зате заг. військова служба введе загальну дезорганізацію. При „примусовій національній службі" влада приділила б кожному громадянинові окреме заняття — а це дуже важке в такім промисловім краю, як Англія.

Еспанські війська не загрожують Ґібральтарові.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ЗАНЕПОКОЄНИЙ ТАНЖЕРОМ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Віцеміністр Батлер дав такі вияснення у палаті громад: На основі наших інформацій, рухи військ у південній Еспанії є наслідком демобілізації. Брит. уряд не звертався по вияснення у цій справі ані не дістав ніяких вияснень. На запит, чи скріплення залоги Ґібральтару вистарчає, відповів Батлер: „Не можу відповідати за міністра війни, але вважаю, що вистарчають".

Дальше Батлер ствердив, що брит. уряд привязує велике значіння до того, щоб зберегти дотеперішній стан у нейтральній смузі Танжеру.

З ҐІБРАЛЬТАРУ ЗАБОРОНЕНО ВИВОЗИТИ ХАРЧІ.

ҐІБРАЛЬТАР, ПАТ. Появилась урядова заборона вивозу харчів з території Ґібральтару без окремого дозволу влади.

КОЛИШНЬОМУ ЕСПАНСЬКОМУ КОРОЛЕВІ ЗВЕРНЕНО ЙОГО ДОБРА.

БУРГОС, ПАТ. На основі закону з 15. грудня 1938 звернено б. королеві Альфонсові його добра.

МАНЕВРИ БРИТІЙСЬКИХ ФЛЬОТ

У Льондоні урядово оголошено, що 26 ц. м. почнеться перша подорож брит. середземноморської фльоти, яка відвідає Грецію, Кипр, Палестину та Єгипет. У східній частині Середземного Моря відбудуться вправи.

Фльота метрополії асистуватиме при від'їзді королівської пари до Канади, опісля збереться у Портленді та відбуде звичайні вправи.

Словаччина вводить власну валюту.

У найближчих днях відбудеться у Словаччині виміна чехо-словацьких банкнотів на перетемпльовані словацькі. П... [illegible] оголосять мабуть у вівторок.

Як ми це тут бачимо.

(Від власного кореспондента).

Прага, 22. квітня 1939.

У міністерствах закордонних справ є звичай збирати в часах найвищого міжнародного напруження звіти всіх послів даної держави в поодиноких чужих землях і з їх аналізи робити більш чи менш правдоподібний висновок щодо можливого дальшого розвитку подій. Так роблять і редакції найбільших світових часописів, які при кожному загостренні міжнародніх відносин вимагають від своїх кореспондентів у всіх світових містах довірочних чи призначених для ширшого загалу звітів про настрої та ситуацію в місці їх праці і потім уже складають собі думку, як справа може обернутись далі. Передумовиною є, що і посли і кореспонденти справді визнаються в місцевих настроях та не виссавають своїх інформацій „з пальця", але це розуміється само собою.

Чеська Прага до кількох тижнів перестала бути „невральгічним живчиком Европи", ставши звичайнісіньким провінціяльним містом Німеччини, от як Відень, Мінхен чи Дражляни. В міжнародній політиці Прага тепер у кожному разі не відограє ніякої ролі, хіба що Прага закордонна — але це сюди не належить. Та є і деяка ріжниця між Прагою та Віднем чи іншою „бувшою" столицею. Прага має ще свіже минуле і в глибині душі ще не зреклася будучности. Прага все ще є і ще довго буде господарським та культурним осередком 7 міліонів чехів. Нарешті Прага своїм географічним положенням і своєю історичною ролею наче самою долею призначена до того, щоб її настрої та бажання так чи інакше впливали на долю Середущої Европи: не забуваймо, що в Празі свого часу запалилось полумя трицятилітньої війни! Тому й нині, коли Прага покищо опинилась у безнадійному товаристві „бувших" столиць, її оцінка міжнародного положення не є цілком без значіння.

Прага субєктивно хоче війни, але обєктивно не вірить у її можливість. У цю коротку формулу можна втиснути всі сучасні настрої та бажання цілого чеського народу. Прага субєктивно хоче війни, бо в ній бачить єдину надію на привернення своєї державної незалежности, може на відбудування давньої Чехословаччини, може навіть на повстання ще більшої Чехословаччини, ніж давня. Прага вже у вересні минулого року хотіла війни, бо відчувала, що мирне рішення її долі випаде не в її користь, але тоді війна цілим тягарем була б упала на її терени й на її людність, тоді, як нині властиві кошти війни платила б Німеччина, а землі Протекторату були б запіллям. Війна безперечно принесла б цим землям господарську руїну, але все-ж це дешевша ціна, ніж фізична руїна цілого краю й цілого народу, як це виглядало восени 1938. року. Тому нема тепер у Протектораті ніодного чеха, який не привітав би війни з найбільшим захопленням, і тому нема тепер поза межами Протекторату ніодного чеха, який так чи інакше не причинявся б до загострення відносин між державами оси та рештою держав. Для кожного чеха, де він не жив би, це свята аксіома, що війна і тільки війна може привернути колишній, а то ще кращий стан Чехословаччини, і що кожне зволікання тільки тісніше й безповоротніше вчленює чеський нарід у німецьку державну систему.

Але рівночасно чехи обєктивно не вірять у можливість війни. Вже в літі минулого року вони в це не вірили, а нині вірять ще менше. Торік, коли чехи ще мали свої фортеці, свої 40 дивізій та своїх 1.200 повітряних бомбометів, один видатний чеський політик пустив в обіг крилате слово: „Жадна валка не буде." Він, правда, виходив із заложень чисто господарських: до війни треба грошей, а грошей ніхто на війну не має, Німеччина ще менше, ніж яка інша держава. Тимчасом **чехи дістали ще багато інших лекцій** і тепер ще більше укріпились у думці, що „жадна валка не буде".

Перша лекція військова. Від кількох тижнів чехи мають можливість студіювати військову міць Німеччини зблизька, так мовити, на власному тілі. Вони бачать не тільки фізичну але й моральну сторону цієї сили: її внутрішню споєність, одноцілість, захопленість одною ідеєю. Байдуже, що німці мають гармати для повітряної оборони, яких не має ніодне інше військо на світі: вони мали і в світовій війні „товсту Берту". Рішає те, що німецьке військо складається лише з німецьких вояків, для яких гасло „Один нарід, одна держава, один вожд" є справжнім символом віри, за який вони готові „душу-тіло положити". Маніфестації цього духа, маніфестації не аранжовані, а спонтанні, чехи бачать кожного дня на вулиці, в публичних льокалях, перед касарнями — скрізь, де тільки показуються німецькі вояки (а вони показуються скрізь). Коли чехи порівнюють це військо з військом інших европейських держав за винятком Італії, то мусять собі сказати, що збройна боротьба з цією силою була б що-найменше річчю досить проблематичною.

У справі грошей чехи також дістали й дістають вимовну лекцію. Під грішми треба очевидно розуміти золото, якого Німеччина не має. Та вже Наполеон сказав, що вояк коштує багато грошей, алеж зате він багато грошей і здобуває. Німеччина на своє військо багато витрачає, алеж багато на ньому вже й заробила: звільнення від фінансових зобовязань версайської умови, ренську область, Австрію, Чехословаччину, Клайпеду. У Відні добуто також державний запас золота й девіз, у Празі державний золотий запас завчасу вивезено за кордон, алеж зате добуто великі запаси зброї, харчевих продуктів, сирівців та іншого добра, ціннішого від золота. Але в першу чергу Німеччина показала й показує чехам, що велика держава може жити й без золота — самою власною працею, самим внутрішнім обміном реальних цінностей. Правда, при цій системі доводиться дечого виректись, доводиться раз-у-раз затягувати очкур тісніше, що вже й чехи на власному тілі помічають: на Великдень бракувало яєць, бракує сала, свинини, зникають кращі вовняні й бавовняні вироби. Та німці миряться з цими прикростями охоче, а чехи помиряться з ними з примусу. У кожному разі може вважатись за практично доказане, що державне господарство не мусить бути конче основане на золоті, на грошах. А коли можна жити й господарювати без грошей, то можна без грошей і війну вести. Кошти війни потім заплатять ті, які її програють.

Ці **два досвіди**, військовий і грошевий, дуже приголомшують субєктивну чеську войовничість. Бо що знають чехи, те знає також решта світу. Наслідком цього чехи все більше й більше приходять до переконання, що обєктивно рахувати на можливість війни з Німеччиною нема підстави. Покищо „Про тенто крат" (на цей раз), як вони перекладають слово „протекторат".

Як погодити цю суперечність між субєктивним настроєм та обєктивним переконанням чехів? Таких суперечностей нинішня доба криє в собі десятки й сотки. Одною більше чи одною менше — над цим нехай собі ломлять голову інші.

Сіромаха.

✝

О. Іван Щуровський

Парох Стинави Вижньої і Нижньої, давніше парох Струтина Вижного, помер дня 24. IV. у 87 році життя і 62 році священства.

З польської преси.

Німецька політика і Карпатська Україна.

Вістки, що в останньому часі появилися в пресі про президента Карпатської України о. д-ра А. Волошина та членів колишнього карпатоукраїнського уряду дали п. Константому Шиховському привід написати статтю п. н. „Мадярська Русь у розрахунках сусідів", що появилася у виленському „**Слові**" (ч. 110 з 23-го квітня ц. р.). Читаємо в ній:

„Недавно ми подавали інформації про криваві бої мадярів з Січею на Підкарпатській Руси. Українська преса намагалася ці бої перебільшити. Та все-ж не можна заперечити факту, що під Хустом був великий кількаденний бій, в якому полягло багато сотень вояків з обох сторін. Не вважаючи на всю симпатію до мадярів, не можна не підкреслити, що українці виявилися протилежністю чехів і хоробро боролися.

„Справа Підкарпатської Руси мала для українців посмак Піємонту, але для німців Підкарпатська Русь була продовженням енкляви на Схід. Коли глянемо на мапу, можемо легко переконатися, що німецький напір припинився у центрі, де лежить Польща, зате на обох крилах: північному і південному видовжився малощо не на цілу ширину Польщі від заходу на схід. Отже так на півночі маємо Східню Прусію, продовжену в останньому часі захопленою Мемельською Країною, а на півдні Австрія, Чехія і Словаччина творять енкляву, якої природним продовженням є Мадярська Русь.

„Українці покладали в Німеччині великі надії. Але для Польщі Русь Волошина була безнастанною небезпекою і перешкодою для спільної границі. На підставі факту віддачі Руси Мадярщині можна би міркувати, що Німеччина закинула політику південної енкляви. Але що інше можна виснувати з теперішньої німецько-румунської політики, що має нафтове підложжя. Отже можна виснувати тільки те, що це закинення було тимчасове.

„Коли мадяри входили на Русь, їх відділи попередив кольпортаж летючок такого змісту: „Українці! Німеччина вас зрадила!" Роззброєні і розбиті січовики втікали до Румунії і звідти до Югославії. Втікали з ненавистю до мадярів, але ще більша була ненависть до німецьких союзників, які довший час оманювали їх спільною українсько-німецькою державною рацією."

Автор підкреслює, що „кожне число „Діла" (!) чи іншого українського часопису переповнене нарікканнями під адресою німців, що змінили свою політику в такій, здавалося б, рішальній для українського націоналізму хвилині".

„Прикмета німецької політики — пише він далі — це її довгодистансовість. Імовірно так. Німеччина може відложити на деякий час менше пильну справу. Пічас коли в останніх тижнях переконували, що політику з південної енкляви на ... свою політику з південної енкляви на півночі, ну й зайняли гирло Німану, не забезпечитися на південному краї, на якому їх інтереси граничать і часом перехрещуються з інтересами другого партнера оси.

„Ясна річ, що Румунії і Югославії Німеччина не може вважати за певні точки своєї політики... Залишається Мадярщина. Не вважаючи на пожадливу діяльність націонал-соціялістів, останні ходи Німеччини віддалюють її трохи від Мадярщини. Те, що Німеччина не підтримує мадярських претенсій до Семигороду і

Як ми це тут бачимо.

(Від власного кореспондента).

Прага, 22. квітня 1939.

У міністерствах закордонних справ є звичай збирати в часах найвищого міжнароднього напруження звіти всіх послів даної держави в поодиноких чужих землях і з їх аналізи робити більш чи менш правдоподібний висновок щодо можливого дальшого розвитку подій. Так роблять і редакції найбільших світових часописів, які при кожному загостренні міжнародніх відносин вимагають від своїх кореспондентів у всіх світових містах довірочних чи призначених для ширшого загалу звітів про настрої та ситуацію в місці їх праці і потім уже складають собі думку, як справа може обернутись далі. Передумовиною є, що і посли і кореспонденти справді визнаються в місцевих настроях та не виссавають своїх інформацій „з пальця", але це розуміється само собою.

Чеська Прага до кількох тижнів перестала бути „невральґічним живчиком Европи", ставши звичайнісінським провінціяльним містом Німеччини, от як Відень, Мінхен чи Дражляни. В міжнародній політиці Прага тепер у кожному разі не відограє ніякої ролі, хіба що Прага закордонна — але це сюди не належить. Та є і деяка ріжниця між Прагою та Віднем чи іншою „бувшою" столицею. Прага має ще свіже минуле і в глибині душі ще не зреклася будучности. Прага все ще є і ще довго буде господарським та культурним осередком 7 міліонів чехів. Нарешті Прага своїм ґеоґрафічним положенням і своєю історичною ролею наче самою долею призначена до того, щоб її настрої та бажання так чи інакше впливали на долю Середущої Европи: не забуваймо, що в Празі свого часу запалилось полумя трицятилітньої війни! Тому й нині, коли Прага покищо опинилась у безнадійному товаристві „бувших" столиць, її оцінка міжнароднього положення не є цілком без значіння.

Прага субєктивно хоче війни, але обєктивно не вірить у її можливість. У цю коротку формулу можна втиснути всі сучасні настрої та бажання цілого чеського народу. Прага субєктивно хоче війни, бо в ній бачить єдину надію на привернення своєї державної незалежности, може на відбудування давньої Чехословаччини, може навіть на повстання ще більшої Чехословаччини, ніж давня. Прага вже у вересні минулого року хотіла війни, бо відчувала, що мирне рішення її долі випаде не в її користь, але тоді війна цілим тягарем була б упала на її терени й на її людність, тоді, як нині властиві кошти війни платила б Німеччина, а землі Протекторату були б запіллям. Війна безперечно принесла б цим землям господарську руїну, але все-ж це дешевша ціна, ніж фізична руїна цілого краю й цілого народу, як це виглядало восени 1938. року. Тому нема тепер у Протектораті ніодного чеха, який не привітав би війни з найбільшим захопленням, і тому нема тепер поза межами Протекторату ніодного чеха, який так чи інакше не причинявся б до загострення відносин між державами оси та рештою держав. Для кожного чеха, де він не жив би, це свята аксіома, що війна і тільки війна може привернути колишній, а то ще кращий стан Чехословаччини, і що кожне зволікання тільки тісніше й безповоротніше вчленює чеський нарід у німецьку державну систему.

Але рівночасно чехи обєктивно не вірять у можливість війни. Вже в літі минулого року вони в це не вірили, а нині вірять ще менше. Торік, коли чехи ще мали свої фортеці, свої 40 дивізій та своїх 1.200 повітряних бомбометів, один видатний чеський політик пустив в обіг крилате слово: „Жадна валка не буде." Він, правда, виходив із заложень чисто господарських: до війни треба грошей, а грошей ніхто на війну не має, Німеччина ще менше, ніж яка інша держава. Тимчасом **чехи дістали ще багато інших лекцій** і тепер ще більше укріпились у думці, що „жадна валка не буде".

Перша лекція **військова.** Від кількох тижнів чехи мають можливість студіювати військову міць Німеччини зблизька, так мовити, на власному тілі. Вони бачать не тільки фізичну але й моральну сторону цієї сили: її внутрішню споєність, одноцілість, захопленість одною ідеєю. Байдуже, що німці мають гармати для повітряної оборони, яких не має ніодне інше військо на світі: вони мали і в світовій війні „товсту Берту". Рішає те, що німецьке військо складається лише з німецьких вояків, для яких гасло „Один нарід, одна держава, один вожд" є справжнім символом віри, за який вони готові „душу-тіло положити". Манifестації цього духа, маніфестації не аранжовані, а спонтанні, чехи бачать кожного дня на вулиці, в публичних льокалях, перед касарнями — скрізь, де тільки показуються німецькі вояки (а вони показуються скрізь). Коли чехи порівнюють це військо з військом інших европейських держав за винятком Італії, то мусять собі сказати, що збройна боротьба з цією силою була б що-найменше річчю досить проблематичною.

У справі грошей чехи також дістали й дістають вимовну лекцію. Під грішми треба очевидно розуміти золото, якого Німеччина не має. Та вже Наполеон сказав, що вояк коштує багато грошей, алеж зате він багато грошей і здобуває. Німеччина на своє військо багато витрачає, алеж багато на ньому вже й заробила: звільнення від фінансових зобовязань версайської умови, ренську область, Австрію, Чехословаччину, Клайпеду. У Відні добуто також державний запас золота й девіз, у Празі державний золотий запас завчасу вивезено за кордон, алеж зате добуто великі запаси зброї, харчевих продуктів, сирівців та іншого добра, ціннішого від золота. Але в першу чергу Німеччина показала й показує чехам, що велика держава може жити й без золота — самою власною працею, самим внутрішнім обміном реальних цінностей. Правда, при цій системі доводиться дечого виректись, доводиться раз-у-раз затягувати очкур тісніше, що вже й чехи на власному тілі помічають: на Великдень бракувало яєць, бракує сала, свинини, зникають кращі вовняні й бавовняні вироби. Та німці миряться з цими прикростями охоче, а чехи помиряться з ними з примусу. У кожному разі може вважатись за практично доказане, що державне господарство не мусить бути конче основане на золоті, на грошах. А коли можна жити й господарювати без грошей, то можна без грошей і війну вести. Кошти війни потім заплатять ті, які її програють.

Ці два **досвіди,** військовий і грошевий, дуже приголомшують субєктивну чеську войовничість. Бо що знають чехи, те знає також решта світу. Наслідком цього чехи все більше й більше приходять до переконання, що обєктивно рахувати на можливість війни з Німеччиною нема підстави. Покищо „Про тенто крат" (на цей раз), як вони перекладають слово „протекторат".

Як погодити цю суперечність між субєктивним настроєм та обєктивним переконанням чехів? Таких суперечностей нинішня доба криє в собі десятки й сотки. Одною більше чи одною менше — над цим нехай собі ломлять голову інші.

Сіромаха.

✝

О. Іван Щуровський

Парох Стинави Вижної і Нижної, давніше парох Струтина Вижного, помер дня 24. IV. у 87 році життя і 62 році священства.

З польської преси.

Німецька політика і Карпатська Україна.

Вістки, що в останньому часі появилися в пресі про президента Карпатської України о. д-ра А. Волошина та членів колишнього карпатоукраїнського уряду дали п. Константому Шиховському привід написати статтю п. н. „Мадярська Русь у розрахунках сусідів", що появилася у виленському „Слові" (ч. 110 з 23-го квітня ц. р.). Читаємо в ній:

„Недавно ми подавали інформації про кроваві бої мадярів з Січею на Підкарпатській Руси. Українська преса намагалася ці бої перебільшити. Та все-ж не можна заперечити факту, що під Хустом був великий кількаденний бій, в якому полягло багато сотень вояків з обох сторін. Не вважаючи на всю симпатію до мадярів, не можна не підкреслити, що українці виявилися протилежністю чехів і хоробро боролися.

„Справа Підкарпатської Руси мала для українців посмак Піємонту, але для німців Підкарпатська Русь була продовженням енкляви на Схід. Коли глянемо на мапу, можемо легко переконатися, що німецький напір припинився у центрі, де лежить Польща, зате на обох крилах: північному і південному видовжився малощо не на цілу ширину Польщі від заходу на схід. Отже так на півночі маємо Східню Прусію, продовжену в останньому часі захопленою Мемельською Країною, а на півдні Австрія, Чехія і Словаччина творять енкляву, якої природним продовженням є Мадярська Русь.

„Українці покладали в Німеччині великі надії. Але для Польщі Русь Волошина була безнастанною небезпекою і перешкодою для спільної границі. На підставі факту віддачі Руси Мадярщині можна би міркувати, що Німеччина закинула політику південної енкляви. Але що інше можна виснувати з теперішньої німецько-румунської політики, що має нафтове підложжя. Отже можна виснувати тільки те, що це закинення було тимчасове.

„Коли мадяри входили на Русь, їх відділи попередив кольпортаж летючок такого змісту: „Українці! Німеччина вас зрадила!" Роззброєні і розбиті січовики втікали до Румунії і звідти до Югославії. Втікали з ненавистю до мадярів, але ще більша була ненависть до німецьких союзників, які довший час оманювали їх спільною українсько-німецькою державною рапією."

Автор підкреслює, що „кожне число „Діла" (!) чи іншого українського часопису переповнене нарікaннями під адресою німців, що змінили свою політику в такій, здавалося б, рішальній для українського націоналізму хвилині".

„Прикмета німецької політики — пише він далі — це її довгодистансовість. Імовірно так. Німеччина може відложити на деякий час менше пильну справу. Під час коли в останніх тижнях перехилила свою політику з південної енкляви на північ, ну й зайняли гирло Німану, не занедбали забезпечитися на південному крилі, на якому їх інтереси граничать і часом перехрещуються з інтересами другого партнера оси.

„Ясна річ, що Румунії і Югославії Німеччина не може вважати за певні точки своєї політики... Залишається Мадярщина. Не вважаючи на пожвавлену діяльність націонал-соціялістів, останні ходи Німеччини віддалюють її трохи від Мадярщини. Те, що Німеччина не піддержує мадярських претенсій до Семигороду і

виявлення її нових контактів з Мадярською Русею, починає розбуджувати на Мадярщині недовіря, якого не усунуть навіть тости 50-их роковин народин Гітлера."

Автор подає за пресою вістку про те, що „в Берліні зібралося тепер багато еміґрантів і Руси з Волошином, Реваєм і Клочураком у проводі, які ведуть переговори з німецьким урядом у справі натиску на Мадярщину, щоб дозволила українцям знайти точку опори на Руси".

„Дивне воно — пише п. Константи Шиховський — супроти попередньої заяви Волошина: „Німці нас обманули" — і важко пересуджувати вислід тих переговорів. Важко пересуджувати також становище Мадярщини, яка веде розмови з Італією і завжди ставиться приязно до Польщі. Але здається, що вже саме прийняття провідників Січи в Берліні вказує на орґанізацію акції. Вона може піти у двох напрямках: Нмеччина може шахувати Польщу і Мадярщину підтримкою руху українських ворохобницьких елементів або просто змагатиме до того, щоб продовжити енкляву впряженої Чехії і Моравії. Це було би вже не тільки „окруження" Польщі від півдня і фактичне розірвання звязку з Мадярщиною, але одночасно окруження Мадярщини при допомозі Румунії, якби вона йшла проти III. Райху.

„Мадярська Русь тепер вичищена з чинного протимадярського елементу, що походив зрештою зпоза її границь. Загал українських націоналістів не вірить тепер в німців і не вважаючи на коншахти Волошина, наставлений до них ворожо. Річ тільки в тому, щоб використати цей момент для добра Польщі і Мадярщини та припинити посування на схід небезпечної південної енкляви."

—o—

Передвиборчі містерії у Львові.

Акція скреслювання львівських громадян зі спису виборців до Міської Ради у Львові прибрала жахливі розміри. Дістаємо кожного дня сотки повідомлень від наших громадян про те, що невідомі їм особи заквестіонували їх виборче право. Але ця акція охопила також жидів і поляків. У жидівській та польській львівській пресі знаходимо вістки про скреслення зі спису виборців навіть людей, що займають високі становища. Напр. хтось зареклямував виборче право президента львівського Окружного Суду п. Ганінчака, ґен. Лянґнера й ін. Оці нечувані випадки — коли вже й не повторювати про скреслення з листи виборців визначних українських діячів — насувають питання: хто це робить і з якою метою? Тимбільше, що це виглядає на якусь зорґанізовану акцію.

Ендецьке „Слово Народове" пише про це: „Справою зайнявся городський староста д-р Клімуф. Слідство певно вияснить справжнє підложжя реклямацій і викриє, хто то висилає ґрупи контрольорів і на якій підставі вони домагалися, щоб скреслити таке велике число громадян.

Коли йде про засаду, то „Слово Народове" займає у цій справі таке становище: „На цьому місці застерігаємося проти якихнебудь виборчих махінацій якихнебудь ґруп. У підставі виборчого акту лежить довіря в чистоту виборів. Було б злочином сьогодні те довіря підважувати. А коли акція спрямована проти українців, то польський Львів таких штучок і такого самообману не потребує. Таксамо не можна таким чином підважувати польських лист, бо це могло би покінчитися катастрофально для виборчої фреквенції, а тільки масовою участю виборці підтвердять польський характер нашого міста".

„Век Нови", що теж протестує проти таких виборчих махінацій, пише: „Тому хочемо й домагаємося, щоб львівські вибори були чисті, щоб не викликали зніякого боку протестів і застережень, щоб у кожній подробиці були прозорі й чесні. Інтерес львівської самоуправи вимагає того, щоб майбутня Міська Рада була здібна до праці і мала польську та конструктивну більшість. Але це завдання треба розвязати засобами, що не псують морального клімату, явною і ретельною боротьбою, запопадливою і жертвенною працею, арґументацією, що переконає людність і перемогою, перед якою і переможений мусітиме схилити голову."

Наприкінці „Век Нови" стверджує, що чинники, які переводять вибори, не мають нічого спільного з тією реклямаційною акцією.

*

Між українськими громадянами, яких виборче право заквестіоновано, є і б. голова УНДО **д-р Дмитро Левицький** разом з дружиною, що більше як 20 літ живуть у Львові, при чому пані Левицька є власничкою реальности. Особа, що квестіонує їх виборче право, подала, що п-во Левицькі мешкають у Львові коротше, як рік.

Виборча комісія не має також доказу, що вже рік мешкає у Львові **д-р Іван Німчук**, що вже майже 15 літ є редактором „Діла", бо його виборче право заквестіонував якийсь невідомий йому Вейда Еміль.

Таких прикладів, як сказано, можна б наводити тисячами..

Як здійснюється мрія про власну хату.

„Будова власного дому — це щось найкращого й найбільш радісного для всіх що кріпко стоять на землі обома ногами й мають відвагу витяти кусень світа, взяти його у виключне володіння, формувати його і сміло сказати: тут є я!" Оці слова А. Ляйтля чи не найкраще зясовують оту задушевну мрію кожної людини, що хоче за всяку ціну мати свій власний куток, у якому почувалася б: у себе дома. Можна певно сказати, що вся запопадливість усіх працівних людей зводиться у головній мірі до того, щоб на старість не витирати чужих кутів. Але коли давніше здійснити свою мрію про власну хату, особливо в місті, не було звязане з надзвичайними трудношами, то сьогодні, у часах широкого безробіття й у звязку з тим дуже низьких заробітків у тих, що мають змогу знайти працю, здобути собі свій дах — це змагання, що вимагає великих зусиль та великої енергії, коли вже не говорити про грошеві засоби.

Але виявилося, що з власною хатою таксамо, як із призбиранням капіталу чи призбиранням маєтку взагалі. Кому доля не дасть одного чи другого в якийсь непередбачений спосіб, той може добути його складаючи терпеливо сотик до сотика. Так зродилася ідея **будівельного щадництва**, яка в ріжних народів світу охопила вже широкі маси, даючи їм змогу здійснювати мрію про свій дах над головою.

Дуже добре сталося, що один з наших банків, докладно кажучи, Кооперативний Банк **„Міщанський Союз Кредитовий"** поклав одним зі своїх головних завдань: допомагати українським громадянам у місті будувати свої власні доми. Форма тієї допомоги: позичка зумовлена будівельним щадництвом.

Свою акцію будівельного щадництва „Міщанський Союз Кредитовий" почав у вересні 1938-го року. Як дуже ця акція була потрібна у нас свідчить про те велике число щадників, що досі зголосилися, заключили щадничий договір та складують свої будівельні ощадности на рахунок будівельної позички. Є між тими щадниками приватні службовики (30 проц.), вчителі (20 проц.), ремісники (20 проц.), люди вільного звання (10 проц.), купці (9 проц.), священики (8 проц.) і самоврядні службовики (3 проц.). Хоч будівельне щадництво, як свого роду дрібна ощадність (щадник виплачує два золоті місячно від кожної тисячки бажаного кредиту) вимагає деякого часу, точно означеного правильником, для обовязкого щадження, то все-ж **МСК вже у найближчому виплатить перші будівельні позички.** Це безперечно треба назвати успіхом започаткованої акції.

У звязку з тим „Міщанський Союз Кредитовий" мусів піднести висоту кредиту для одного члена тільки при будівельних позичках з дотеперішніх 2.000 зол. до 30.000 зол. Це зроблено на надзвичайних загальних зборах МСК, що відбулися в минулу неділю, тобто 23-го квітня ц. р. Ці самі загальні збори МСК перевели ще одну ухвалу, якою МСК пішов дуже на руку будівельним щадникам. А саме: ухвалено, що від будівельних позичок стягатимуть на уділи 5 відсотків позиченої суми, а не 10 відсотків. Ясно, що **це велика пільга для тих, що користатимуть із будівельної позички.** Це дасться особливо відчути при більшій позичковій праці.

Загальні Збори відкрив і переводив ними голова Надзірної Ради п. **Михайло Галібей**, заступав його у проводі заступник голови Н. Р. п. **Андрій Дуфанець.** Реферував обі справи дир. м-р **Мирон Богун.** В дискусії забирали слово пп. Гресяк, Шкрумеляк, інж. Прокопів, Галібей, Ковалів, Гевак, Карпяк, Дудич і пані Соневицька. Дискусія була дуже річева. Зі слів кожного дискутанта можна було вичути глибоку турботу за добро установи, за добро справи і за успіх акції, що її МСК започаткував.

Наприкінці зборів промовив дир. Богун, який підкреслив високий рівень дискусії і нагадав, що в акції підтримки українського ремісничого та промислового стану у його розбудові, МСК іде шляхом, що його тому 33 роки намітили основники Міщанського Союзу Кредитового.

Провідник зборів п. М. Галібей закриваючи збори подякував усім приявним за участь, за зацікавлення справою, та висловив надію, що акція, яку МСК започаткував, увінчається гарними успіхами: МСК зросте на силі і його члени здійснять свої мрії про власну хату.

На зборах секретарював п. Володимир Качмарський, учасники виповнили домівку МСК при вул. Руській.

Розмови Цветковича з Мачеком будуть продовжуватися.

БІЛГОРОД. ПАТ. „Політика" подає, що розмови міністра Цветковича з провідником хорватів д-ром Мачеком будуть продовжувати за два, або три дні далі. Часопис підкреслює, що в Загребі з великою увагою слідкують за ходом тих розмов.

Міністр Ґафенку поїде до Білгороду?

Перед своїм відїздом з Італії мін. Маркович дав італійським журналістам інтерву, в якому підкресливши успішний вислід нарад італійсько-югославських, заявив, що в найближчому часі можна сподіватися приїзду мін. Ґафенку до Білгороду.

Англія боїться саботажів.

ЛЬОНДОН. „Сандей Кронікл" повідомляє, що англійська влада наказала загострити засоби обережности проти саботажної акції в англійських фабриках літаків. Ці розпорядки видано внаслідок інформацій, що їх здобула англійська розвідка, начеб то одна зі сусідніх великодержав вислала спеціяльних аґентів до Англії, щоб там зорганізувати саботажну акцію, обчислену на спаралізування продукції військових літаків в Англії.

виявлення її нових контактів з Мадярською Русею, починає розбуджувати на Мадярщині недовіря, якого не усунуть навіть тости 50-их роковин народин Гітлера."

Автор подає за пресою вістку про те, що „в Берліні зібралося тепер багато еміґрантів з Руси з Волошином, Ревасм і Клочураком у проводі, які ведуть переговори з німецьким урядом у справі натиску на Мадярщину, щоб дозволила українцям знайти точку опори на Руси".

„Дивне воно — пише п. Константи Шиховський — супроти попередньої заяви Волошина: „Німці нас обманули" — і важко пересуджувати вислід тих переговорів. Важко пересуджувати також становище Мадярщини, яка веде розмови з Італією і завжди ставиться приязно до Польщі. Але здається, що вже саме прийняття провідників Січи в Берліні вказує на орґанізацію акції. Вона може піти у двох напрямках: Нмеччина може шахувати Польщу і Мадярщину підтримкою руху українських ворохобницьких елементів або просто змагатиме до того, щоб продовжити енкляву впряженої Чехії і Моравії. Це було би вже не тільки „окруження" Польщі від півдня і фактичне розірвання звязку з Мадярщиною, але одночасно окруження Мадярщини при допомозі Румунії, якби вона йшла проти III. Райху.

„Мадярська Русь тепер вичищена з чинного протимадярського елементу, що походив зрештою зпоза її границь. Загал українських націоналістів не вірить тепер в німців і не вважаючи на коншахти Волошина, наставлений до них ворожо. Річ тільки в тому, щоб використати цей момент для добра Польщі і Мадярщини та припинити посування на схід небезпечної південної енкляви."

—o—

Передвиборчі містерії у Львові.

Акція скреслювання львівських громадян зі спису виборців до Міської Ради у Львові прибрала жахливі розміри. Дістаємо кожного дня сотки повідомлень від наших громадян про те, що невідомі їм особи заквестіонували їх виборче право. Але ця акція охопила також жидів і поляків. У жидівській та польській львівській пресі знаходимо вістки про скреслення зі спису виборців навіть людей, що займають високі становища. Напр. хтось зареклямував виборче право президента львівського Окружного Суду п. Ганінчака, ґен. Лянґнера й ін. Оці нечувані випадки — коли вже й не повторювати про скреслення з листи виборців визначних українських діячів — насувають питання: хто це робить і з якою метою? Тимбільше, що це виглядає на якусь зорґанізовану акцію.

Ендецьке „Слово Народове" пише про це: „Справою зайнявся городський староста д-р Клімуф. Слідство певно вияснить справжнє підложжя реклямацій і викриє, хто то висилає ґрупи контрольорів і на якій підставі вони домагалися, щоб скреслити таке велике число громадян.

Коли йде про засаду, то „Слово Народове" займає у цій справі таке становище: „На цьому місці застерігаємося проти якихнебудь виборчих махінацій якихнебудь ґруп. У підставі виборчого акту лежить довіря в чистоту виборів. Було б злочином сьогодні те довіря підважувати. А коли акція спрямована проти українців, то польський Львів таких штучок і такого самообману не потребує. Таксамо не можна таким чином підважувати польських лист, бо це могло би покінчитися катастрофально для виборчої фреквенції, а тільки масовою участю виборці підтвердять польський характер нашого міста".

„Век Нови", що теж протестує проти таких виборчих махінацій, пише: „Тому хочемо й домагаємося, щоб львівські вибори були чисті, щоб не викликали з ніякого боку протестів і застережень, щоб у кожній подробиці були прозорі й чесні. Інтерес львівської самоуправи вимагає того, щоб майбутня Міська Рада була здібна до праці і мала польську та конструктивну більшість. Але це завдання треба розвязати засобами, що не псують морального клімату, явною і ретельною боротьбою, запопадливою і жертвенною працею, арґументацією, що переконає людність і перемогою, перед якою і переможений мусітиме схилити голову."

Наприкінці „Век Нови" стверджує, що чинники, які переводять вибори, не мають нічого спільного з тією реклямаційною акцією.

*

Між українськими громадянами, яких виборче право заквестіоновано, є і б. голова УНДО **д-р Дмитро Левицький** разом з дружиною, що більше як 20 літ живуть у Львові, при чому пані Левицька є власничкою реальности. Особа, що квестіонує їх виборче право, подала, що п-во Левицькі мешкають у Львові коротше, як рік.

Виборча комісія не має також доказу, що вже рік мешкає у Львові **д-р Іван Німчук**, що вже майже 15 літ є редактором „Діла", бо його виборче право заквестіонував якийсь невідомий йому Вейда Еміль.

Таких прикладів, як сказано, можна б наводити тисячами.

Як здійснюється мрія про власну хату.

„Будова власного дому — це щось найкращого й найбільш радісного для всіх що кріпко стоять на землі обома ногами й мають відвагу витяти кусень світа, взяти його у виключне володіння, формувати його і сміло сказати: тут є „я!" Оці слова А. Ляйтля чи не найкраще зясовують оту задушевну мрію кожної людини, що хоче за всяку ціну мати свій власний куток, у якому почувалася б: у себе дома. Можна певно сказати, що вся запопадливість усіх працівних людей зводиться у головній мірі до того, щоб на старість не витирати чужих кутів. Але коли давніше здійснити свою мрію про власну хату, особливо в місті, не було звязане з надзвичайними трудноощами, то сьогодні, у часах широкого безробіття й у звязку з тим дуже низьких заробітків у тих, що мають змогу знайти працю, здобути собі свій дах — це змагання, що вимагає великих зусиль та великої енерґії, коли вже не говорити про грошеві засоби.

Але виявилося, що з власною хатою таксамо, як із призбиранням капіталу чи призбиранням маєтку взагалі. Кому доля не дасть одного чи другого в якийсь непередбачений спосіб, той може добути його складаючи терпеливо сотик до сотика. Так зродилася ідея **будівельного щадництва**, яка в ріжних народів світу охопила вже широкі маси, даючи їм змогу здійснювати мрію про свій дах над головою.

Дуже добре сталося, що один з наших банків, докладно кажучи, Кооперативний Банк **„Міщанський Союз Кредитовий"** поклав одним зі своїх головних завдань: допомагати українським громадянам у місті будувати свої власні доми. Форма тієї допомоги: позичка зумовлена будівельним щадництвом.

Свою акцію будівельного щадництва „Міщанський Союз Кредитовий" почав у вересні 1938-го року. Як дуже ця акція була потрібна у нас свідчить про те велике число щадників, що досі зголосилися, заключили щадничий договір та складають свої будівельні ощадности на рахунок будівельної позички. Є між тими щадниками приватні службовики (30 проц.), вчителі (20 проц.), ремісники (20 проц.), люди вільного звання (10 проц.), купці (9 проц.), священики (8 проц.) і самоврядні службовики (з проц.). Хоч будівельне щадництво, як свого роду дрібна ощадність (щадник виплачує два золоті місячно від кожної тисячки бажаного кредиту) вимагає деякого часу, точно означеного правильником, для обовязкого щадження, то все-ж **МСК вже у найближчому виплатить перші будівельні позички.** Це безперечно треба назвати успіхом започаткованої акції.

У звязку з тим „Міщанський Союз Кредитовий" мусів піднести висоту кредиту для одного члена тільки при будівельних позичках з дотеперішніх 2.000 зол. до 30.000 зол. Це зроблено на надзвичайних загальних зборах МСК, що відбулися в минулу неділю, тобто 23-го квітня ц. р. Ці самі загальні збори МСК перевели ще одну ухвалу, якою МСК пішов дуже на руку будівельним щадникам. А саме: ухвалено, що від будівельних позичок стягатимуть на уділи 5 відсотків позиченої суми, а не 10 відсотків. Ясно, що **це велика пільга для тих, що користатимуть із будівельної позички.** Це дасться особливо відчути при більшій позичковій праці.

Загальні Збори відкрив і переводив ними голова Надзірної Ради **п. Михайло Галібей**, заступав його у прозоді заступник голови Н. Р. п. **Андрій Дуфанець.** Реферував обі справи дир. м-р **Мирон Богун.** В дискусії забирали слово пп. Ґресяк, Шкрумеляк, інж. Прокопів, Галібей, Ковалів, Гевак, Карпяк, Дудич і пані Соневицька. Дискусія була дуже річева. Зі слів кожного дискутанта можна було вичути глибоку турботу за добро установи, за добро справи і за успіх акції, що її МСК започаткував.

Наприкінці зборів промовив дир. Богун, який підкреслив високий рівень дискусії і нагадав, що в акції підтримки українського ремісничого та промислового стану у його розбудові, МСК іде шляхом, що його тому 33 роки намітили основники Міщанського Союзу Кредитового.

Провідник зборів п. М. Галібей закриваючи збори подякував усім приявним за участь, за зацікавлення справою, та висловив надію, що акція, яку МСК започаткував, увінчається гарними успіхами: МСК зросте на силі і його члени здійснять свої мрії про власну хату.

На зборах секретарював п. Володимир Качмарський, учасники виповнили домівку МСК при вул. Руській.

Розмови Цветковича з Мачеком будуть продовжуватися.

БІЛГОРОД. ПАТ. „Політика" подає, що розмови міністра Цветковича з провідником хорватів д-ром Мачеком будуть продовжувати за два, або три дні далі. Часопис підкреслює, що в Загребі з великою увагою слідкують за ходом тих розмов.

Міністр Ґафенку поїде до Білгороду?

Перед своїм відїздом з Італії мін. Маркович дав італійським журналістам інтервю, в якому підкресливши успішний вислід нарад італійсько-югославянських, заявив, що в найближчому часі можна сподіватися приїзду мін. Ґафенку до Білгороду.

Анґлія боїться саботажів.

ЛЬОНДОН. „Сандей Кроніка" повідомляє, що анґлійська влада наказала загострити засоби обережности проти саботажної акції в анґлійських фабриках літаків. Ці розпорядки видано внаслідок інформацій, що їх здобула анґлійська розвідка, начеб то одна зі сусідніх великодержав вислала спеціяльних аґентів до Анґлії, щоб там зорґанізувати саботажну акцію, обчислену на спаралізування продукції військових літаків в Анґлії.

Дальше припиняють діяльність товариств.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Крім читальні „Просвіти" і Муз. Т-ва „Трембіта" припинено дальше в діяльності такі українські товариства в Березовиці Великій, пов. Тернопіль: **кружок „Рідної Школи", кружок „Сільського Господаря", спортове т-во „Каменярі", кружок „Союзу Українок" і кружок „Українського Гігієнічного Т-ва"**. В мотивах припинення подано, що ці товариства мали довести підчас громадських виборів до „чинуф гвалтовних", які нібито „укартовано в льокалях цих товариств". Слід зазначити, що крім читальні „Просвіти" ніодно з місцевих товариств не має свого власного льокалю. До того припинено діяльність назіть Гігієнічного Т-ва і „Каменярів", які гуртують переважно молодь, що з виборами не мала нічого спільного.

ДОБРОМИЛЬЩИНА.

Повітове староство в Добромилі припинило діяльність кружків „Сільського Господаря" **в Поляні Хирівській і Городовичах**. В мотивах староство подало, що в Поляні Хир. „Хліборобський Вишкіл Молоді" переводив вправи на військовий лад,а в Городовичах він працю недавно розвязаної читальні „Просвіти".

„В Ужгороді появляється чимраз більше волошинівців".

Будапештенська радіовисильня подала в „русскому" комунікаті, що „карпаторусске населення Унгвару сильно хвилюється, запримітивши, що у столиці Підкарпатської Руси появляється чимраз більше число волошинівців", яких у спеціяльно розкинених летючках називають карпатороси „убивниками наших геройських гонведів". Між іншими комунікат подає, що в Ужгороді перебувають: „волошинівці" Панкевич, Желтвай, Долинай і т. д. Летючки заповідають, що карпатороси не зможуть цього терпіти, щоб волошинівці знову хвилювали життя карпаторосів і мадярів.

Вибухи на залізничій лінії Київ — Москва.

БЕРЛІН. УПС повідомляє, що останніми часами тайна українська революційна організація викликала кілька вибухів на залізничому шляху Київ—Москва. Ці вибухи довели до великих залізничих катастроф. Здовж тієї лінії, на загрожених місцях розміщено окремі, скріплені відділи ҐПУ, які мають „зліквідувати" революційні ґрупи. Революційна ґрупа висадила в повітря вантажний поїзд із муніцією. Це теж спонукало ҐПУ взятися рішуче за ліквідацію. **Проте інші ґрупи озброєних українських повстанців проявляють діяльність у ріжних околицях України та нападають на совітські будинки й установи.**

Зміна карти Европи мирним шляхом?

НОВИЙ СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИСТУП ЧЕМБЕРЛЕНА. — ЧОМУ ВЕРНУВСЯ АМБАСАДОР ГЕНДЕРСОН?

Поворот британського амбасадора Гендерсона до Берліна став для англійських політичних кол великою сензацією, бо це рішення прийшло зовсім несподівано. В політичних колах сподівалися, що Гендерсон виїде до Берліна щойно по промові Гітлера та що британський уряд узалежнить його поворот від тону Гітлерової промови. Нагле рішення прийшло несподівано, за останніх 48 годин, по довгих нарадах Чемберлена з Галіфаксом.

АМБАСАДОР ГЕНДЕРСОН МАЄ ЩЕ СЬОГОДНІШНЬОГО ДНЯ ЗГОЛОСИТИСЯ ДО МІН. РІБЕНТРОПА НА АВДІЄНЦІЮ, ЩОБ ЗЛОЖИТИ ЙОМУ ВІД БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ ВАЖНУ ЗАЯВУ, ПРО ЯКУ ГІТЛЄР МАЄ БУТИ ПОВІДОМЛЕНИЙ ЩЕ ПЕРЕД ВИГОЛОШЕННЯМ ПРОМОВИ В РАЙХСТАГУ.

„ДЕЙЛІ ЕКСПРЕС" ЗДОГАДУЄТЬСЯ, ЩО ГЕНДЕРСОН ЗАЯВИТЬ РІБЕНТРОПОВІ, ЩО АНҐЛІЯ БАЖАЄ МИРУ ТА ЩО ГОТОВА НАВІТЬ ЗГОДИТИСЯ НА ЗМІНУ КАРТИ ЕВРОПИ, ОДНАЧЕ ВСЕ ТЕ МУСИТЬ ВІДБУТИСЯ МИРНИМ ШЛЯХОМ.

Анґлія не реалізує ніякого бльоку окруження Німеччини, одначе на випадок потреби змобілізує всі свої сили, якщо Німеччина не зійде зі шляху насильства.

Якщо розмови з мін. Рібентропом дали б негативний вислід, тоді Гендерсон, на підставі певних інформацій льондонських політичних кол, вернеться до Анґлії. В кожному разі Гендерсон буде мабуть присутній підчас промови Гітлера і негайно подасть телефонічне звідомлення Чемберленові.

Англійська преса сподіється, що небавом вернеться теж до Льондону німецький амбасадор фон Дірксен. Одначе німецький уряд хоче вижидати, чи Анґлія залишить свого амбасадора в Берліні. Щодо повороту французького амбасадора Кульондра ще нема рішення.

Словацько-мадярський конфлікт загострюється.

Мадярське радіо подало вістку, що в декількох місцевостях Східної Словаччини „населення повстало проти Глінкової Ґвардії, бо не могло вже довше стерпіти над собою знущань". Ґвардисти покинули згадані місцевости та примістилися в селі Убреш.

Міністр Андор Ярош виголосив промову звернену проти словацького уряду, „пожонських (братиславських), як він казав, — панів". У цій промові мін. Андор Ярош повторював відомі вже закиди про непорозуміння між населенням і словацьким урядом, заявляючи, що дальша поведінка словацького уряду, який переслідує мадярську меншину, може витворити прірву між словацьким народом і його урядом. Промову закінчив Андор Ярош погрозою, що Мадярщина не буде терпіти поведінки словаків, бо Мадярщина тепер не є тою державою з тріянонського договору, але має свою сильну армію, якою може у відповідній хвилині покористуватися.

—o—

Льондон не визнає анексії Альбанії.

„Сандей Діспеч" повідомляє, що британський амбасадор у Римі Персі Льорен буде акредитований тільки при королеві Італії й цісареві Етіопії. Анексії Альбанії Анґлія не визнає, поширюючи повновласні листи на албанське королівство.

Німеччина покликала під зброю міліон двіста тисяч резервістів.

Проголошене в суботу покликання під зброю в Німеччині 6 річників, торкається мужчин у віці 33—39 літ. Вправи тих річників триватимуть 4 місяці. Всі ті річники з передвоєнних часів. Підчас війни вони були малими хлопцями. По війні вони не відбули правильного військового вишколу. Тому теж їх тепер покликали, щоб заповнити прогалину у вишколі тих річників. **Кількість покликаних на скорочену військову службу дає 1,200.000 мужчин. Чотиромісячний час зовсім вистане, зваживши, що всі мужчини тих річників перейшли систематичний вишкіл в організаціях військової підготови та у спортових товариствах.**

Зокрема підкреслюють те, що 1,200.000 людей опиниться у військових рядах саме в той день, коли Гітлер буде відповідати на відозву президента Рузвельта.

—o—

Свячене у Львові.

НА ЛИЧАКОВІ

В неділю, 23. ц. м. вечором відбулося спільне свячене у вщерть виповненій салі чит. „Просвіти" на Личакові заходом Старшини Кружка „Р. Ш." ім. кн. Льва при співучасти усіх українських культурно-освітніх товариств Личаківської дільниці. Паску та інші страви посвятив **о. Ґодунько** привитавши всіх присутніх традиційним привітом і побажанням „Христос Воскрес". Свято звеличав своєю присутністю Преосвященний Никита, який виголосив бадьору промову з побажанням товариствам і присутнім. З черги промовляв **проф. д-р М. Панчишин**, голова кружка „Р. Ш." привитавши як господар всіх присутніх, зокрема представників центральних установ і преси. Традиційним побажанням якнайкращих успіхів у праці всім товариствам закінчив свою промову голова кружка „Р. Ш.", що нині — як це підкреслив опісля представник П. С. Кр. „Р. Ш." **д-р Мармаш** у своїй промові — є дійсно найкраще зорґанізованим кружком у Львові. Саме завдяки кількалітній праці проф. д-ра Панчишина не лише збільшилася фреквенція дітей у школі ім. кн. Льва і школа стала вповні самовистарчальна, а учителі дістають що місяця свої платні, але Старшина кружка могла навіть підвищити тепер платню учителям і приступає до будови великої, гарно уладженої школи на Личакові, на прегарній великій площі. Одначе найбільшою заслугою невтомного голови і відомого громадянина є ця гармонійна співпраця українського громадянства Личаківської дільниці та установ, до якої саме він довів. Далі промовляли: **проф. І. Галущинський**, голова „Р. Ш." у Львові від Головної Управи, **д-р І. Копач, адв. м-р З. Решитилович** від Н. О. У. м. Львова, **дир. Радловський** від „Сокола" IV., **д-р Мармаш** від П. С. Кр. „Р. Ш." у Львові, **п-ні Сухова** від кружка „С. У.", **дир. І. Филипович** від РСУК, **м-р Хробак** („Українська Преса"), **п. Черник** від українського робітництва і **м-р М. Хомяк** („Діло"). Свячене, переплітане співом гагілок, закінчилося відспіванням національного гимну пізно вечором.

НА ГАЛИЦЬКОМУ ПЕРЕДМІСТІ.

В неділю 23. ц. м. в год. 6-ій вечором відбулося традиційне свячене заходом кружка Рідної Школи ім. Т. Шевченка. Простору домівку чит. „Просвіти" при вул. Супінського 23 виповнили по береги не лиш члени кружка Р. Ш., але також члени всіх інших установ тієї дільниці. Посвячення снідів доконав о. **канц. Ґалянт** витаючи всіх зібраних, який опісля промовляв ще як делеґат Пов. Союзу Кружків Р. Ш. Як господар привитав присутніх **о. ректор Малиновський** гарною промовою, побажавши якнайкращого розвитку всім українським установам дільниці, зокрема українському вчительству. Опісля промовляли ще: делеґат місцевої читальні **дир. Іван Бонар**; від Д. Н. О. Українців м. Львова II голова **ред. М. Таранько**; від сокільського гнізда п. **Евстахій Ігнат**; від українського робітництва **п. Павло Стрижинський**, який закінчив свою промову покликом до зібраних, щоб не забували про матеріяльну піддержку Рідної Школи та заініціював збірку датків серед зібраних. На закінчення **п. Е. Грещакова**, заступниця голови кружка Р. Ш. подякувала всім присутнім за участь і за піддержку змагань кружка, а п. **Іван Стефанчак**, учитель хлопячої школи від імени учительського збору — засували справу розбудови шкільництва в цій дільниці та необхідність матеріяльної допомоги українського громадянства. Свячене закінчилося відспіванням національного гимну в год. 8. вечором.

У ВЕЛИКОМУ ЛУЗІ.

У Великому Лузі у Львові відбулося в неділю 23. ц. м. щорічне традиційне свячене луговичок і луговиків. Засіло поверх сотня ... разом зі своїм головою д-ром Р. Дашкевичем за спільним столом, що його посвятив о. Василів, який при цій нагоді виголосив коротку промову на тему Воскресення, перед яким мусить бути — Велика Пятниця. В імені Старшини В. Лугу промовив до зібраних ред. А. Курдидик, поручаючи луговичкам і луговикам ... у цих часах вічної небезпеки ... до неї та жити так, немовби її не було. Ред. І. Кедрин засував коротко, у чому ... народня ситуація заторкує ті ідеї, що їх ... повідує Лугова Орґанізація, та які ... має українська справа у дальшому ... подій. Гутіркою, переплітаною збірними ... вами, покінчилось те миле свято ... нсї молоді, зібраної у лугових рядах.

Дальше припиняють діяльність товариств.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Крім читальні „Просвіти“ й Муз. Т-ва „Трембіта“ припинено дальше в діяльності такі українські товариства в Березовиці Великій, пов. Тернопіль: **кружок „Рідної Школи“, кружок „Сільського Господаря“, спортове т-во „Каменярі“, кружок „Союзу Українок“ і кружок „Українського Гігієнічного Т-ва“.** В мотивах припинення подано, що ці товариства мали довести підчас громадських виборів до „чинуф гвалтовних“, які нібито „укартовано в льокалях цих товариств“. Слід зазначити, що крім читальні „Просвіти“ ніодно з місцевих товариств не має свого власного льокалю. До того припинено діяльність навіть Гігієнічного Т-ва і „Каменярів“, які гуртують переважно молодь, що з виборами не мала нічого спільного.

ДОБРОМИЛЬЩИНА.

Повітове староство в Добромилі припинило діяльність кружків „Сільського Господаря“ **в Поляні Хирівській і Городовичах.** В мотивах староство подало, що в Поляні Хир. „Хліборобський Вишкіл Молоді“ переводив вправи на військовий лад,а в Городовичах вів працю недавно розвязаної читальні „Просвіти“.

„В Ужгороді появляється чимраз більше волошинівців“.

Будапештенська радіовисильня подала в „русскому“ комунікаті, що „карпаторусске населення Унгвару сильно хвилюється, запримітивши, що у столиці Підкарпатської Руси появляється чимраз більше число волошинівців“, яких у спеціяльно розкинених летючках називають карпатороси „убивниками наших геройських гонведів“. Між іншими комунікат подає, що в Ужгороді перебувають: „волошинівці“ Панкевич, Желтвай, Долинай і т. д. Летючки заповідають, що карпатороси не зможуть цього терпіти, щоб волошинівці знову хвилювали життя карпаторосів і мадярів.

Вибухи на залізничій лінії Київ — Москва.

БЕРЛІН. УПС повідомляє, що останніми часами тайна українська революційна організація викликала кілька вибухів на залізничому шляху Київ—Москва. Ці вибухи довели до великих залізничих катастроф. Здовж тієї лінії, на загрожених місцях розміщено окремі, скріплені відділи ГПУ, які мають „зліквідувати“ революційні групи. Революційна ґрупа висадила в повітря вантажний поїзд із муніцією. Це теж спонукало ГПУ взятися рішуче за ліквідацію. **Проте інші ґрупи озброєних українських повстанців проявляють діяльність у ріжних околицях України та нападають на совітські будинки й установи.**

Зміна карти Европи мирним шляхом?

НОВИЙ СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИСТУП ЧЕМБЕРЛЕНА. — ЧОМУ ВЕРНУВСЯ АМБАСАДОР ГЕНДЕРСОН?

Поворот британського амбасадора Гендерсена до Берліна став для англійських політичних кол великою сензацією, бо це рішення прийшло зовсім несподівано. В політичних колах сподівалися, що Гендерсон виїде до Берліна щойно по промові Гітлера та що британський уряд узалежнить його поворот від тону Гітлерової промови. Нагле рішення прийшло несподівано, за останніх 48 годин, по довгих нарадах Чемберлена з Галіфаксом.

АМБАСАДОР ГЕНДЕРСОН МАЄ ЩЕ СЬОГОДНІШНЬОГО ДНЯ ЗГОЛОСИТИСЯ ДО МІН. РІБЕНТРОПА НА АВДІЄНЦІЮ, ЩОБ ЗЛОЖИТИ ЙОМУ ВІД БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ ВАЖНУ ЗАЯВУ, ПРО ЯКУ ГІТЛЕР МАЄ БУТИ ПОВІДОМЛЕНИЙ ЩЕ ПЕРЕД ВИГОЛОШЕННЯМ ПРОМОВИ В РАЙХСТАГУ.

„ДЕЙЛІ ЕКСПРЕС“ ЗДОГАДУЄТЬСЯ, ЩО ГЕНДЕРСОН ЗАЯВИТЬ РІБЕНТРОПОВІ, ЩО АНҐЛІЯ БАЖАЄ МИРУ ТА ЩО ГОТОВА НАВІТЬ ЗГОДИТИСЯ НА ЗМІНУ КАРТИ ЕВРОПИ, ОДНАЧЕ ВСЕ ТЕ МУСИТЬ ВІДБУТИСЯ МИРНИМ ШЛЯХОМ.

Анґлія не реалізує ніякого бльоку окруження Німеччини, одначе на випадок потреби змобілізує всі свої сили, якщо Німеччина не зійде зі шляху насильства.

Якщо розмови з мін. Рібентропом дали б неґативний вислід, тоді Гендерсон, на підстав певних інформацій льондонських політичних кол, вернеться до Анґлії. В кожному разі Гендерсон буде мабуть присутній підчас промови Гітлера і негайно подасть телефонічне звідомлення Чемберленові.

Анґлійська преса сподіється, що небавом вернеться теж до Льондону німецький амбасадор фон Дірксен. Одначе німецький уряд хоче вижддати, чи Анґлія залишить свого амбасадора в Берліні. Щодо повороту французького амбасадора Кульондра ще нема рішення.

Словацько-мадярський конфлікт загострюється.

Мадярське радіо подало вістку, що в декількох місцевостях Східної Словаччини „населення повстало проти Глінкової Ґвардії, бо не могло вже довше стерпіти над собою знущань“. Ґвардисти покинули згадані місцевости та примістилися в селі Убреш.

Міністр Андор Ярош виголосив промову звернену проти словацького уряду, „пожонських (братиславських), як він казав, — панів“. У цій промові мін. Андор Ярош повторював відомі вже закиди про непорозуміння між населенням і словацьким урядом, заявляючи, що дальша поведінка словацького уряду, який переслідує мадярську меншину, може витворити прірву між словацьким народом і його урядом. Промову закінчив Андор Ярош погрозою, що Мадярщина не буде терпіти поведінки словаків, бо Мадярщина тепер не є тою державою з тріянонського договору, але має свою сильну армію, якою може у відповідній хвилині покористуватися.

—o—

Льондон не визнає анексії Альбанії.

„Сандей Діспеч“ повідомляє, що британський амбасадор у Римі Персі Льорен буде акредитовний тільки при королеві Італії й цісареві Етіопії. Анексії Альбанії Анґлія не визнає, поширюючи повновласні листи на альбанське королівство.

Німеччина покликала під зброю міліон двіста тисяч резервістів.

Проголошене в суботу покликання під зброю в Німеччині 6 річників, торкається мужчин у віці 33—39 літ. Вправи тих річників триватимуть 4 місяці. Всі ті річники з передвоєнних часів. Підчас війни вони були малими хлопцями. По війні вони не відбули правильного військового вишколу. Тому теж їх тепер покликали, щоб заповнити прогалину у вишколі тих річників. **Кількість покликаних на скорочену військову службу дає 1,200.000 мужчин. Чотиромісячний час зовсім вистане, зваживши, що всі мужчини тих річників перейшли систематичний вишкіл в організаціях військової підготови та у спортових товариствах.**

Зокрема підкреслюють те, що 1,200.000 людей опиниться у військових рядах саме в той день, коли Гітлер буде відповідати на відозву президента Рузвельта.

—o—

Свячене у Львові.

НА ЛИЧАКОВІ

В неділю, 23. ц. м. вечором відбулося спільне свячене у вщерть виповненій салі чит. „Просвіти“ на Личакові заходом Старшини Кружка „Р. Ш.“ ім. кн. Льва при співучасти усіх українських культурно-освітніх товариств Личаківської дільниці. Паску та інші страви посвятив **о. Годунько** привитавши всіх присутніх традиційним привітом і побажанням „Христос Воскрес“. Свято звеличав своєю присутністю Преосвященний Никита, який виголосив бадьору промову з побажанням товариствам і присутнім. З черги промовляв **проф. д-р М. Панчишин,** голова кружка „Р. Ш.“ привитавши як господар всіх присутніх, зокрема представників центральних установ і преси. Традиційним побажанням якнайкращих успіхів у праці всім товариствам закінчив свою промову голова кружка „Р. Ш.“, що нині — як це підкреслив опісля представник П. С. Кр. „Р. Ш.“ **д-р Мармаш** у своїй промові — є дійсно найкраще зорґанізованим кружком у Львові. Саме завдяки кількалітній праці проф. д-ра Панчишина не лише збільшилася фреквенція дітей у школі ім. кн. Льва і школа стала вповні самовистарчальна, а учителі дістають що місяця свої платні, але Старшина кружка могла навіть підвищити тепер платню учителям і приступає до будови великої, гарно уладженої школи на Личакові, на прегарній великій площі. Одначе найбільшою заслугою невтомного голови і відомого громадянина є ця гармонійна співпраця українського громадянства Личаківської дільниці та установ, до якої саме він довів. Далі промовляли: **проф. І. Галущинський,** голова „Р. Ш.“ у Львові від Головної Управи, **д-р І. Копач, адв. м-р З. Решитилович** від Н. О. У. м. Львова, **дир. Радловський** від „Сокола“ IV., **д-р Мармаш** від П. С. Кр. „Р. Ш.“ у Львові, **п-ні Сухова** від кружка „С. У.“, **дир. І. Филипович** від РСУК, **м-р Хробак** („Українська Преса“), **п. Черник** від українського робітництва і **м-р М. Хомяк** („Діло“). Свячене, переплітане співом гагілок, закінчилося відспіванням національного гимну пізно вечором.

НА ГАЛИЦЬКОМУ ПЕРЕДМІСТІ.

В неділю 23. ц. м. в год. 6-ій вечором відбулося традиційне свячене заходом кружка Рідної Школи ім. Т. Шевченка. Простору домівку чит. „Просвіти“ при вул. Супінського 23 виповнили по береги не лиш члени кружка Р. Ш., але також члени всіх інших установ тієї дільниці. Посвячення снідів доконав о. **канц. Ґалянт** витаючи всіх зібраних, який опісля промовляв ще як делеґат Пов. Союзу Кружків Р. Ш. Як господар привитав присутніх **о. ректор Малиновський** гарною промовою, побажавши якнайкращого розвитку всім українським установам дільниці, зокрема українському вчительству. Опісля промовляли ще: делеґат місцевої читальні **дир. Іван Божнар;** від Д. Н. О. Українців м. Львова II голова **ред. М. Таранько;** від сокільського гнізда **Евстахій Ігнат;** від українського робітництва **п. Павло Стрижинський,** який закінчив свою промову покликом до зібраних, щоб не забували про матеріяльну піддержку Рідної Школи та заініціював збірку датків серед зібраних. На закінчення **п. Е. Грещакова,** заступниця голови кружка Р. Ш. подякувала всім присутнім за участь і за піддержку змагань кружка, а п. **А. Домбровський,** упр. школи і п. **Іван Стевчак,** учитель хлопячої школи від імени учительського збору — зясували справу розбудови шкільництва в цій дільниці та необхідність матеріяльної допомоги українського громадянства. Свячене закінчилося відспіванням національного гимну в год. 8. вечором.

У ВЕЛИКОМУ ЛУЗІ.

У Великому Лузі у Львові відбулося в неділю 23. ц. м. щорічне традиційне свячене. Поверх сотня луговичок і луговиків засіли разом зі своїм головою д-ром Р. Дашкевичем за спільним столом, що його посвятив о. **Васкалів,** який при цій нагоді виголосив коротку промову на тему Воскресення, перед яким мусить бути — Велика Пятниця. В імені Старшини В. Лугу промовив до зібраних **ред. А. Курдидик,** поручаючи луговичкам і луговикам у цих часах вічної небезпеки — привикнути до неї та жити так, немовби її не було. **Ред. І. Кедрин** зясував коротко, у чому нинішня міжнародня ситуація заторкує ті ідеї, що їх проповідує Лугова Організація, та які вигляди має українська справа у дальшому розвитку подій. Гутіркою, переплітаною збірними співами, покінчилось те миле свято високоідейної молоді, зібраної у лугових рядах.

Промова голови УНДО, посла Василя Мудрого, на засіданні ЦК УНДО

22 квітня 1939.

ВАЖКА МІЖНАРОДНЯ СИТУАЦІЯ.

Живемо у великих переломових часах. На наших очах ідуть від трьох років у міжнародній політиці та в міжнародніх відносинах події, які з дня на день згущують атмосферу та наповнюють її зародками світової воєнної завірюхи. Особливо останній рік вніс так багато запального матеріялу до міжнародніх відносин, що кожної хвилини можна сподіватися вибуху. Процес монтування двох величезних бльоків держав, взаємне їх заскакування доконаними фактами і маневрами взаємного окруження наглядно підтверджують, що світ свідомо зближується до катастрофи.

У розвитку цих міжнародніх подій за останній рік відіграли ролю ріжні елементи господарського та ідеольогічного характеру. Загально відома річ, що по одній стороні барикади стоять тут тоталістично-націоналістичні держави, по другій великі демократії світу. Тільки одна тоталістично-комуністична держава, а саме Совітський Союз стоїть покищо немов би осторонь тієї гри; формально схиляється в сторону бльоку демократичних держав, фактично зміряє до того, щоб бути у назріваючому конфлікті тим третім, який з воєнної трагедії народів і держав міг би витягнути якнайбільше користей для себе та зреалізувати в наслідку війни свій ідеал пролетарської диктатури в цілому світі.

СПРАВА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ЗАГАЛЬНІ РЕФЛЕКСИ.

Розвиток цих міжнародніх подій зачіпив активно та безпосередньо й українську націю на невеличкому відтинку української етнографічної території — на Закарпатті. І здається, що розмірно до території Закарпаття та її населення українська нація стратила найбільше крови й життя в наслідку тієї гри чужих нам сил. Тому то пережита щойно велика драма нашого Закарпаття ввійшла до історії української нації як найтрагічніший епізод гри чужих сил коштом нашого живого організму.

Нема ніякого сумніву, що в добі, коли тратять свою державну незалежність народи, які ще рік-два тому грали в міжнародній політиці поважну ролю, надзвичайно важким і повним зародків трагізму мусить бути положення недержавних народів. І до ряду цих народів належить в першій мірі український нарід, що живе аж у чотирьох державах.

Щодо чисельности, то найбільше українців живе в Совітах. Друге місце щодо числа українців займає та вітка українського народу, що живе в Польщі. Але коли мова про глибину національної свідомости та про громадську зрілість, то без сумніву перше місце займає в українській нації її частина, яку репрезентуємо ми. І тому, коли мова про нашу ролю в житті цілої нації, то вона дуже велика. Так було перед війною, так сталося по війні. І зложилися на це ріжні факти і ріжні причини, передовсім політичної натури.

Українська національна політика в Польщі все мала на оці найвище добро цілої української нації та всю свою практичну працю і всю політичну діяльність проводила під аспектом всеукраїнських національних інтересів. Нема сумніву, що такий характер тієї політики ніколи не зміниться і що все, у кожній політичній ситуації і при всякій конюнктурі він буде живий, бо він буде випливати з найглибших джерел почуття єдности національного духа, спільноти історичної традиції та спільного великого минулого українського народу.

Тому то й зрозуміло, що історія останніх подій, звязана з українським Закарпаттям, так дуже абсорбувала увагу нашого громадянства і так сильно тримала в найбільшому напруженні почування всіх українців без огляду на їх соціяльне і політичне зріжничкування, як ми бачили це. А по катастрофі, яка стрінула Закарпаття, можна було ствердити в усіх українців своєрідну віддухову розгубленість та болюче розчарування, яке в свою чергу спричинило частинну депресію і рівночасно ревізію політичного сентименту до тих чинників, яким досі приписувано прихильне відношення і підтримку у змаганнях українського населення у Карпатській Україні.

При цій нагоді мушу ствердити один знаменний факт. Як довго істнувала справа Закарпаття, як політичний український чинник, так довго в опінії політичного світу дуже жива була справа української проблеми взагалі. Палко цікавилася нею вся світова преса, цікавилися ріжні міжнародні чинники, цікавилася дипломатія. З хвилиною, коли Закарпатська Земля перестала відігравати ролю політичного чинника міжнародкього значіння, можемо завважити, що українська проблема стала у світі менш актуальна. Нові події, які прийшли по кривавій ліквідації карпатсько-українського визвольного руху, поставили українську проблему як цілість немов би у сутінок. Одначе це не значить, що ця проблєма у великій грі кольосів за світову політичну ґеґемонію перестала бути елементом першорядної ваги. Вона тільки хвилево в розпалі великих воєнних підготувань і бльокових комбінацій найшлася поза сконцентрованою увагою войовничо настроєних противників. Але вона без сумніву займе одно з перших місць у процесі самих воєнних змагань, якщо до них дійде.

Ствердження такого факту не є потішаюче для нас. Бо було б далеко краще, коли б український нарід у цій великій грі міг бути підметом, а не предметом таких чи інших заінтересувань чужих, посторонніх чинників, що справила мають на оці виключно свої власні, а не українські інтереси. У світлі цього ствердження найважніша справа для української нації — це справа ведення такої національної політики, яка не рахувалась би з такими чи іншими заінтересуваннями чужих чинників в українській справі, але яка в операті на власні моральні сили та цінности змогла б у кожному часі та при всяких обставинах витягнути якнайбільше користи для українського національного добра. При тому треба підкреслити, що в перспективі не виключені й такі обставини, при яких найвищим національним осягом могло б бути тільки максимальне збереження української національної субстанції, як у людській масі так і в її матеріяльному дорібку.

У теперішніх напружених, пересичених нервозністю часах треба собі ясно освідомити, що вітка українського народу, яка живе в Польщі, найшлася разом із державою, в якій живе, у подвійно трудному, переломовому положенні. І тут немов автоматично насувається потреба перевести бодай коротку аналізу нашої політики в Польщі. Попробую зробити це.

НАПРЯМНІ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В ПОЛЬЩІ.

Отже найважнішим завданням української національної політики в Польщі було все, не спускаючи з ока всеукраїнської національної рації та в імя тієї рації — стояти на сторожі української національної субстанції, себто українського національного стану посідання, української національної культури й українського національного конструктивізму. Українська національна політична думка переходила в Польщі ріжні, нераз болючі фази, поки вона, репрезентована нашою політичною організацією, не дійшла до концепції політичного реалізму і поки не знайшла програми цього практично-політичного реалізму разом із належним її умотивуванням. Це сталось у 1935. р. на підставі аналізи історичних фактів і глибокого розгляду фактичного положення української нації в усіх чотирьох державах.

Тоді то наша організація станула на становищі практичної доцільности в політиці та пристосувала свою програму політичного реалізму до життєвої дійсности. Так започатковано ту добу в історії української національної політики в Польщі, яка знана під назвою нормалізації. На чому вона полягала? Вона полягла передовсім на ствердженні зрозумілого для кожного реально думаючого політика факту, що недержавна нація по програній визвольній боротьбі не може вести боротьби на всі фронти, себто аж з чотирма державними організмами, до яких вона ввійшла. Далі, вона спіралася на тезі, що кожний недежавний нарід, який хоче жити повнотою своїх органічних сил, мусить рахуватися з фактичним станом і з фактичними політичними умовинами до тої міри, щоб не давати нікому спроможности обмежувати його чисто органічні еволюційні життєві можливости. Отже мусить вести свою політику так, щоб і при найтяжчих обставинах витягати для себе пропорціонально до обставин максімум, необхідне для вияву своїх життєвих конструктивно творчих сил.

На цих тезах спірається вихідна точка нашого політичного реалізму в Польщі, а саме: **бажання погодити в Польщі українську національну рацію з польською державною рацією.** З такого бажання виросли й усі ці наші змагання, які маємо за собою по нинішній день. Є це змагання забезпечити українському народові в Польщі повноту національних прав і загарантувати їх окремим законом територіяльно-устроєвого характеру щодо всіх українських етнографічних земель у Польщі.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Ці наші змагання, що мають за собою три чи чотири роки важкої політичної боротьби, не увінчалися бажаним успіхом. ~~Польська політична думка та відповідальні польські державні~~ чинники досі не проявили ніякої охоти ані підійти до оцінки тих наших змагань обєктивно ані тимбільше піти їм назустріч. Мало того, бо чи не більшість польської суспільности стоїть на становищі не тільки не заспокоїти згадані постуляти української національної політики, але гірше, бо признає засаду незаспокоювати взагалі ніяких, навіть найжиттє~~віших національних потреб українського населення у Польщі~~. Є і така ґрупа серед польських політичних чинників, яка взагалі стоїть на становищ, негації самого істнування української нації як самостійного чинника та намагається засуґестіонувати цілу польську політичну опінію та всі польські політичні менше чи більше відповідальні кола тезою про залежність української національної політики від чужих, посторонніх чинників та звести українську проблєму в Польщі до рівня чужих агентурних інспірацій.

Нераз і не два ми проти цього застерігалися, нераз і не два ми проголошували не лише в пресі, але й із парлямнетарної трибуни ту самозрозумілу правду, що український національний рух не тільки в Польщі, але й поза нею, є явищем наскрізь органічним, що він є виявом життєвих історичних процесів одного й того самого народу, а його політичні змагання є виявом спільного українського національного духа. І тому й на цьому місці стверджую, що й українська національна політика в Польщі є політикою наскрізь українською, політикою, яка випливає з найістотніших потреб українського національного організму як суцільної національної одиниці. Українська національна політика ніколи не підлягала й не буде підлягати **ніяким** стороннім впливам так само, як ніколи не була й не буде на будуче податна на **ніякі** чужі посторонні суґестії.

Найбільше замітів удостоївся в поважній частині польської публіцистики факт нашої політичної боротьби за зміну нинішнього державного устрою в Польщі у звязку з українськими вимогами. Сам факт зголошення відомого проекту закону так само, як свого часу, себто в травні 1938 р., проголошення політичних тез нац. політики Українського Національно-Демократичного Обєднання, де на чоловому місці теж була та сама справа, дали численним польським політикам і публіцистам добру нагоду інтерпретувати ці кроки нашої політичної Репрезентації як суґестії з Берліна. І на це ми реаґували й це заперечували. Цікаво, що ми, висуваючи той сам постулят, як вихідну точку нормалізаційної політики в 1935, 1936 і 1937. якось не стрічали тоді з польського боку закидів про берлінські інспірації. Так само ніхто з польської сторони не мав і не буде мати відваги зводити до берлінських інспірацій прореченого факту з часів версайського договору і потім з часів передачі Польщі Радою Амбасадорів суверенних прав над Східною Галичиною окремим актом, в якому саме загарантовано для Східної Галичини окремий устрій з уваги на етноґрафічний характер її території. Так само важко дошукуватися німецьких інспірацій в польському соймі з 1922 р., коли то він дня 26. вересня ухвалив відомий закон для трьох східно-галицьких воєвідств. Зі сказаного ясно, що у світлі тих фактів згадані польські політики та публіцисти доводять до абсурду свої твердження про берлінські інспірації для української політики. З уваги на те ще раз підкреслюю, що українська національна полі-

Промова голови УНДО, посла Василя Мудрого, на засіданні ЦК УНДО

22 квітня 1939.

ВАЖКА МІЖНАРОДНЯ СИТУАЦІЯ.

Живемо у великих переломових часах. На наших очах ідуть від трьох років у міжнародній політиці та в міжнародніх відносинах події, які з дня на день згущують атмосферу та наповнюють її зародками світової воєнної завірюхи. Особливо останній рік вніс так багато запального матеріялу до міжнародніх відносин, що кожної хвилини можна сподіватися вибуху. Процес монтування двох величезних бльоків держав, взаємне їх заскакування доконаними фактами і маневрами взаємного окруження наглядно підтверджують, що світ свідомо зближується до катастрофи.

У розвитку цих міжнародніх подій за останній рік відіграли ролю ріжні елементи господарського та ідеольоґічного характеру. Загально відома річ, що по одній стороні барикади стоять тут тоталістично-націоналістичні держави, по другій великі демократії світу. Тільки одна тоталістично-комуністична держава, а саме Совітський Союз стоїть покищо немов би осторонь тієї гри; формально схиляється в сторону бльоку демократичних держав, фактично зміряє до того, щоб бути у назріваючому конфлікті тим третім, який з воєнної траґедії народів і держав міг би витягнути якнайбільше користей для себе та зреалізувати в наслідку війни свій ідеал пролетарської диктатури в цілому світі.

СПРАВА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ЗАГАЛЬНІ РЕФЛЕКСИ.

Розвиток цих міжнародніх подій зачіпив активно та безпосередньо й українську націю на невеличкому відтинку української етнографічної території — на Закарпатті. І здається, що розмірно до території Закарпаття та її населення українська нація стратила найбільше крови й життя в наслідку тієї гри чужих нам сил. Тому то пережита щойно велика драма нашого Закарпаття ввійшла до історії української нації як найтраґічніший епізод гри чужих сил коштом нашого живого орґанізму.

Нема ніякого сумніву, що в добі, коли тратять свою державну незалежність народи, які ще рік-два тому грали в міжнародній політиці поважну ролю, надзвичайно важким і повним зародків траґізму мусить бути положення недержавних народів. І до ряду цих народів належить в першій мірі український нарід, що живе аж у чотирьох державах.

Щодо чисельности, то найбільше українців живе в Совітах. Друге місце щодо числа українців займає та вітка українського народу, що живе в Польщі. Але коли мова про глибину національної свідомости та про громадську зрілість, то без сумніву перше місце займає в українській нації її частина, яку репрезентуємо ми. І тому, коли мова про нашу ролю в житті цілої нації, то вона дуже велика. Так було перед війною, так сталося по війні. І зложилися на це ріжні факти і ріжні причини, передовсім політичної натури.

Українська національна політика в Польщі все мала на оці найвище добро цілої української нації та всю свою практичну працю і всю політичну діяльність проводила під аспектом всеукраїнських національних інтересів. Нема сумніву, що такий характер тієї політики ніколи не зміниться і що все, у кожній політичній ситуації і при всякій конюнктурі він буде живий, бо він буде випливати з найглибших джерел почуття єдности національного духа, спільноти історичної традиції та спільного великого минулого українського народу.

Тому то й зрозуміло, що історія останніх подій, звязана з українським Закарпаттям, так дуже абсорбувала увагу нашого громадянства і так сильно тримала в найбільшому напруженні почування всіх українців без огляду на їх соціяльне і політичне зріжничкування, як ми бачили це. А по катастрофі, яка стрінула Закарпаття, можна було ствердити в усіх українців своєрідну відрухову розгубленість та болюче розчарування, яке в свою черґу спричинило частинну депресію і рівночасно ревізію політичного сентименту до тих чинників, яким досі приписувано прихильне відношення і підтримку у змаганнях українського населення у Карпатській Україні.

При цій нагоді мушу ствердити один знаменний факт. Як довго істнувала справа Закарпаття, як політичний український чинник, так довго в опінії політичного світу дуже жива була справа української проблеми взагалі. Палко цікавилася нею вся світова преса, цікавилися ріжні міжнародні чинники, цікавилася дипльоматія. З хвилиною, коли Закарпатська Земля перестала відігравати ролю політичного чинника міжнародннього значіння, можемо завважити, що українська проблема стала у світі менш актуальна. Нові події, які прийшли по кривавій ліквідації карпатсько-українського визвольного руху, поставили українську проблему як цілість немов би у сутінок. Одначе це не значить, що ця проблєма у великій грі кольосів за світову політичну геґемонію перестала бути елєментом першорядної ваги. Вона тільки хвилево в розпалі великих воєнних підготувань і бльокових комбінацій найшлася поза сконцентрованою увагою войовничо настроєних противників. Але вона без сумніву займе одно з перших місць у процесі самих воєнних змагань, якщо до них дійде.

Ствердження такого факту не є потішаюче для нас. Бо було б далеко краще, коли б український нарід у цій великій грі міг бути підметом, а не предметом таких чи інших заінтересувань чужих, посторонніх чинників, що зправила мають на оці виключно свої власні, а не українські інтереси. У світлі цього ствердження найважніша справа для української нації — це справа ведення такої національної політики, яка не рахувалась би з такими чи іншими заінтересуваннями чужих чинників в українській справі, але яка в оперті на власні моральні сили та цінности змогла б у кожному часі та при всяких обставинах витягнути якнайбільше користи для українського національного добра. При тому треба підкреслити, що в перспективі не виключені й такі обставини, при яких найвищим національним осягом могло б бути тільки максимальне збереження української національної субстанції, як у людській масі так і в її матеріяльному дорібку.

У теперішніх напружених, пересичених нервозністю часах треба собі ясно освідомити, що вітка українського народу, яка живе в Польщі, найшлася разом із державою, в якій живе, у подвійно трудному, переломовому положенні. І тут немов автоматично насувається потреба перевести бодай коротку аналізу нашої політики в Польщі. Попробую зробити це.

НАПРЯМНІ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В ПОЛЬЩІ.

Отже найважнішим завданням української національної політики в Польщі було все, не спускаючи з ока всеукраїнської національної рації та в імя тієї рації — стояти на сторожі української національної субстанції, себто українського національного стану посідання, української національної культури й українського національного конструктивізму. Українська національна політична думка переходила в Польщі ріжні, нераз болючі фази, поки вона, репрезентована нашою політичною орґанізацією, не дійшла до концепції політичного реалізму і поки не знайшла програми цього практично-політичного реалізму разом із належним її умотивуванням. Це сталось у 1935. р. на підставі аналізи історичних фактів і глибокого розгляду фактичного положення української нації в усіх чотирьох державах.

Тоді то наша орґанізація станула на становищі практичної доцільности в політиці та пристосувала свою програму політичного реалізму до життевої дійсности. Так започатковано ту добу в історії української національної політики в Польщі, яка знана під назвою нормалізації. На чому вона полягала? Вона полягла передовсім на ствердженні зрозумілого для кожного реально думаючого політика факту, що недержавна нація по програній визвольній боротьбі не може вести боротьби на всі фронти, себто аж з чотирма державними орґанізмами, до яких вона ввійшла. Далі, вона спіралася на тезі, що кожний недежавний нарід, який хоче жити повнотою своїх орґанічних сил, мусить рахуватися з фактичним станом і з фактичними політичними умовинами до тої міри, щоб не давати нікому спроможности обмежувати його чисто орґанічні еволюційні життєві можливости. Отже мусить вести свою політику так, щоб і при найтяжчих обставинах витягати для себе пропорціонально до обставин максімум, необхідне для вияву своїх життевих конструктивно творчих сил.

На цих тезах спірається вихідна точка нашого політичного реалізму в Польщі, а саме: **бажання погодити в Польщі українську національну рацію з польською державною рацією.** З такого бажання виросли й усі ці наші змагання, які маємо за собою по нинішній день. Є це змагання забезпечити українському народові в Польщі повноту національних прав і загарантувати їх окремим законом територіяльно-устроевого характеру щодо всіх українських етнографічних земель у Польщі.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Ці наші змагання, що мають за собою три чи чотири роки важкої політичної боротьби, не увінчалися бажаним успіхом. Польська політична думка та відповідальні польські державні чинники досі не проявили ніякої охоти ані підійти до оцінки тих наших змагань обєктивно ані тимбільше піти їм назустріч. Мало того, бо чи не більшість польської суспільности стоїть на становищі не тільки не заспокоїти згадані постуляти української національної політики, але гірше, бо признає засаду незаспокоювати взагалі ніяких, навіть найжиттєвіших національних потреб українського населення у Польщі. Є і така ґрупа серед польських політичних чинників, яка взагалі стоїть на становищі негації самого істнування української нації як самостійного чинника та намагається засуґестіонувати цілу польську політичну опінію та всі польські політичні менше чи більше відповідальні кола тезою про залежність української національної політики від чужих, посторонніх чинників та звести українську проблему в Польщі до рівня чужих аґентурних інспірацій.

Нераз і не два ми проти цього застерігалися, нераз і не два ми проголошували не лише в пресі, але й із парлямнетарної трибуни ту самозрозумілу правду, що український національний рух не тільки в Польщі, але й поза нею, є явищем наскрізь орґанічним, що він є виявом життевих історичних процесів одного й того самого народу, а його політичні змагання є виявом спільного українського національного духа. І тому й на цьому місці стверджую, що й українська національна політика в Польщі є політикою наскрізь українською, політикою, яка випливає з найістотніших потреб українського національного орґанізму як суцільної національної одиниці. Українська національна політика ніколи не підлягала й не буде підлягати **ніяким** стороннім впливам так само, як ніколи не була й не буде на будуче податна на **ніякі** чужі посторонні суґестії.

Найбільше замітів удостоївся в поважній частині польської публіцистики факт нашої політичної боротьби за зміну нинішнього державного устрою в Польщі у звязку з українськими вимогами. Сам факт зголошення відомого проекту закону так само, як свого часу, себто в травні 1938 р., проголошення політичних тез нац. політики Українського Національно-Демократичного Обєднання, де на чоловому місці теж була та сама справа, дали численним польським політикам і публіцистам добру нагоду інтерпретувати ці кроки нашої політичної Репрезентації як суґестії з Берліна. І на це ми реаґували й це заперечували. Цікаво, що ми, висуваючи той сам постулят, як вихідну точку нормалізаційної політики в 1935, 1936 і 1937. якось не стрічали тоді з польського боку замітів про берлінські інспірації. Так само ніхто з польської сторони не мав і не буде мати відваги зводити до берлінських інспірацій пропечистого факту з часів версайського договору і потім з часів передачі Польщі Радою Амбасадорів суверенних прав над Східною Галичиною окремим актом, в якому саме загарантовано для Східної Галичини окремий устрій з уваги на етнографічний характер її території. Так само важко дошукуватися німецьких інспірацій в польському соймі з 1922 р., коли то він дня 26. вересня ухвалив відомий закон для трьох східно-галицьких воєвідств. Зі сказаного ясно, що у світлі тих фактів згадані польські політики та публіцисти доводять до абсурду свої твердження про берлінські інспірації для української політики. З уваги на те ще раз підкреслюю, що українська національна полі-

тика всяке обвинувачення у чужих інспіраціях, тим більше берлінських, **відкидає**. Вона може сама найкраще розуміти та відповідно ставити й конкретизувати українські національні домагання і вона **єдино покликана** зясовувати українські національно-політичні цілі.

ПОЛІТИЧНИЙ РЕАЛІЗМ.

І в 1935 р. і тепер наша організація стоїть на позиціях політичного реалізму. Таке становище диктує їй виключно тільки українська національна рація. І хоч теперішні часи та політичні обставини грубо ріжняться від часів із 1935. і 1936. р. р., то не зважаючи на те сама вихідна точка нашого політичного реалізму не змінилася так само, як не змінилися цілі та завдання репрезентованої нами національної політики в Польщі. Під впливом подій і фактів, що сталися в нашому житті за час від 1935. р. по нинішні часи, мусіла змінятись тільки наша політична тактика.

Дотеперішні підсумки тієї нашої політики в Польщі обтяжені поважним тягарем невдач та розчарувань. На відтинку польсько-українських відносин не тільки не дійшло до відпруження, але навпаки, дійшло до небувалого напруження, особливо в ост. часах. Найважнішою і кардинальною причиною цього в терені було передовсім взаємне упередження та недовіря. Вони випливали, коли мова про українську сторону, із фактів, які наглядно доказували, що українські громадяни в Польщі стоять подекуди поза обовязуючим правом. Маю на думці загально відомі факти фізичних побоїв та стосованих масових репресій, відомих під популярною назвою т. зв. пацифікації. Очевидно, такі явища викликували ріжні реакції з українського боку. Але на загал мушу ствердити, що переважна більшість українського населення у Польщі всі надужиття та безправства, в тому числі й крикливі та в численних випадках провокаційні вибрики польської вулиці (спроби громити українські організації та національне українське добро) терпіла спокійно та зрівноважено. І в переважаючій, просто подавляючій більшости українське громадянство намагалося шукати оборони виключно тільки дорогою відкликів до обовязуючого права та апелів точно стосувати це право супроти справжніх спричинників сумних подій.

СУМНА ДІЙСНІСТЬ

До найістотніших познак ненормального стану в польсько-українських відносинах останніх часів належить між іншим факт масового припинювання діяльности українських культурно-освітніх та господарських організацій. Це має бути санкція за такі чи інші вибрики чи проступки невідомих, отже невідповідальних одиниць зпоміж українського населення. Замість притягати до відповідальности винуватих, стосується нічим неоправдані репресії супроти громадських організацій. Цього — підкреслюємо — не можемо вважати за вияв обєктивного стосування правовости до українського населення та його організаційно-творчих змагань.

Так само важко нам зрозуміти факт вивласнювання одинокої у Львові української спортової площі „Сокола Батька“, закупленої із загально-національних складок, отже збірними національними зусиллями в той час, коли у Львові є щонайменше десяток інших неукраїнських і далеко кращих площ, які могли б бути використані для такої самої цілі. Коли б до того додати ще неможливість набувати землю для українського малоземел. селянина при парцеляції та труднощі, що їх влада ставить рухові землі між самим українським населенням, то прийдеться ствердити, що стан польсько-українських відносин надзвичайно прикрий і важкий.

Думаю, що наведеного доволі, щоб доказати, що наш національний біланс у Польщі за останніх кілька років обтяжений поважними втратами.

Коли такі факти є відповіддю на наші безупинні законні вимоги та на нашу боротьбу за правопорядок і повноту прав українського народу у Польщі, то це не належить до приємности, ні тимбільше не є відповідним елементом для заохоти працювати над знормалізуванням українсько-польських відносин.

Одначе не зважаючи на те, репрезентована нами українська політика не змінила і не має наміру зміняти, як я це вже зазначив, своїх основних напрямних. Уважаю за доцільне особливо підкреслити цей факт саме тепер у світлі тих міжнародніх подій, які розвиваються на наших очах і які можуть кожної хвилини поставити польську державу, а тим самим і нас, як її громадян, перед фактом війни.

Тому в обличчі такої можливости слушним і доцільним є зясувати собі докладно в добре зрозумілому й обопільному національному українському та державному польському інтересі ще раз справи польсько-українських взаємовідносин.

Українське Національно-Демократичне Обєднання, що вело й веде самостійну українську національну політику в Польщі, здає собі добре справу з трудноців положення держави, в якій живе, так само як і з трудноців української політики в ній. Воно висувало й висуває в добре зрозумілому інтересі обох народів домагання, що випливає із життєвих потреб українського народу в Польщі. Воно домагалося й домагається перш за все **повної правовости**, стосованої не тільки до поодиноких українських громадян Польської Держави, але й до всього українського населення як **одної суцільної національної збірноти.**

БОРОТЬБА ЗА ПРАВОВІСТЬ.

Українське Національно-Демократичне Обєднання все протиставилось і буде протиставитися стосуванню польськими чинниками супроти українського населення політичної засади „діviде ет імпера“. І тому ніколи не погодиться із штучним творенням всяких організацій, що мають за завдання ділити український нарід на поодинокі племена, чи то розбивати його суцільність через штучне творення організацій такого типу, як напр. спілок загродової шляхти, чи через штучне творення т. зв. сокальського кордону і штучну ревіндикацію нібито пропащих, нібито засимільованих українцями польських душ. Ніколи Українське Національно-Демократичне Обєднання не зійде з позицій політичної боротьби за забезпеку повноти прав для українського народу в Польщі, що мусять бути загарантовані окремим законом, бо має до цього повне право. Це своє право угрунтовує наша політика не тільки самим фактом формальної приналежности міліонів українського населення до польської держави, але й фактами добросовісного виконування українським населенням усіх громадянських обовязків супроти держави. Підкреслюю, що про те ми говорили не раз на відповідальних місцях в почутті власної відповідальности. Але це находило малий відгомін і реакцію по польському боці. І тому з болем приходиться нам ще раз стверджувати, що й у тих важких часах, які держава переживає тепер, серед воєнних алярмів, що лунають по цілій Європі й поза нею, якось не видно у відповідальних за державну політику чинників доброї волі пристосувати до українських громадян в терені абсолютну правовість та не наражувати їх на непотрібні репресії. Бо як зрозуміти інакше наприклад такі явища, які ми обсервували в часі самоуправних виборів у цілому краю і які переживаємо тепер у ході теперішньої передвиборчої кампанії у Львові, де тисячі українських виборців позбавлені права голосування на підставі рекламацій людей злої волі з польського боку, що опротестовують неспірні виборчі права українців. Очевидно, що такі явища не можуть бути засобом до якоїсь бодай можливої налагоди польсько-українських взаємин. Можна сміло припускати, що по польському боці є багато таких одиниць, які навіть у теперішній загрозливій ситуації не вважають за доцільне мати українців співгромадянами не тільки в органах самоуправи, але й правдоподібно на фронті оборони держави.

У польській пресі кількох напрямків появилися статті, які цікаві тим, що намагаються підійти розмірно обєктивно до оцінки польсько-українських відносин. Вони роблять це під враженням хвилини, точніше під враженням тої загрози, яка повисла над державою і при наявности тих подій, що розвиваються в Европі й поза нею. Але не зважаючи на те у тих статтях поза ствердженням лихого стану польсько-українських відносин нема ні одного натяку на те, як **польська політична думка, як польський політичний світ уявляє собі розвязку української проблеми в Польщі,** як уявляє собі заспокоєння українських національних потреб і як врешті уявляє собі **політично** цю справу в найближчій будуччині. На хочу входити тут ані в полеміку, ані тимбільше в аналізу цих голосів польської преси на українські теми. Хочу лише ствердити, що українська сторона вже кілька разів від 1935. р. формулувала зі свого боку політичні постуляти, які вимагають заспокоєння, але за той час ні разу не почула з польської сторони і зокрема від відповідальних польських чинників навіть **проекту** на заспокоєння бодай мінімальних українських національних потреб.

Стверджую, що ми, Українське Національно-Демократичне Обєднання, яке репрезентує без сумніву політичну волю більшости українського населення, можемо — без огляду на все сказане — у цій грізній і відповідальній історичній хвилині підкреслити, що свої громадянські обовязки супроти Держави будемо виконувати як досі виконували, але одночасно вимагаємо також від Держави не тільки загарантувати і практично перевести в життя повну правовість, але й заспокоїти збірні національні потреби української нації в Польщі.

А до Вас, Панове Члени Центрального Комітету, і через Вас і до всіх Членів нашої організації, всіх наших прихильників і взагалі до всіх українців доброї волі звертаюся із гарячим закликом кермуватись у теперішніх часах у всіх своїх вчинках холодним розумом, стояти на сторожі рівноваги духа та спокою, виконувати свої завдання й обовязки без упину та впливати на всіх у тому самому дусі. Щодо тих гарячих голов, які є поза орбітою наших впливів, то й до них смію апелювати, щоб у добре зрозумілому українському національному інтересі не наражували українського населення на непотрібні втрати. Зокрема закликаю всіх до безоглядної боротьби з усякими такими чинниками, які намагаються при допомозі провокації стягати на мирних українських громадян усякі репресії ба навіть кровопролиття.

*

РЕЗОЛЮЦІЯ ЦК УНДО.

„Центральний Комітет УНДО, вислухавши промову голови посла В. Мудрого, прийняв її до затверджуючого відома“.

тика всяке обвинувачення у чужих інспіраціях, тим більше берлінських, **відкидає.** Вона може сама найкраще розуміти та відповідно ставити й конкретизувати українські національні домагання і вона **єдино покликана** зясовувати українські національно-політичні цілі.

ПОЛІТИЧНИЙ РЕАЛІЗМ.

І в 1935 р. і тепер наша організація стоїть на позиціях політичного реалізму. Таке становище диктує їй виключно тільки українська національна рація. І хоч теперішні часи та політичні обставини грубо ріжняться від часів із 1935. і 1936. р. р., то не зважаючи на те сама вихідна точка нашого політичного реалізму не змінилася так само, як не змінилися цілі та завдання репрезентованої нами національної політики в Польщі. Під впливом подій і фактів, що сталися в нашому житті за час від 1935. р. по нинішні часи, мусіла змінятись тільки наша політична тактика.

Дотеперішні підсумки тієї нашої політики в Польщі обтяжені поважним тягарем невдач та розчарувань. ~~На відтинку польсько-украї~~нських відносин не тільки не дійшло до відпруження, але навпаки, дійшло до небувалого напруження, особливо в ост. часах. Найважнішою і кардинальною причиною цього в терені було передовсім взаємне упередження та недовіря. Вони випливали, коли мова про українську сторону, із фактів, які наглядно доказували, що українські громадяни в Польщі стоять подекуди поза обовязуючим правом. Маю на думці загально відомі факти фізичних побоїв та стосованих масових репресій, відомих під популярною назвою т. зв. пацифікації. Очевидно, такі явища викликували ріжні реакції з українського боку. Але на загал мушу ствердити, що переважна більшість українського населення у Польщі всі надужиття та безправства, в тому числі й крикливі та в численних випадках провокаційні вибрики польської вулиці (спроби громити українські організації та національне українське добро) терпіла спокійно та зрівноважено. І в переважаючій, просто подавляючій більшости українське громадянство намагалося шукати оборони виключно тільки дорогою відкликів до обовязуючого права та апелів точно стосувати це право супроти справжніх спричинників сумних подій.

СУМНА ДІЙСНІСТЬ

До найістотніших ознак ненормального стану в польсько-українських відносинах останніх часів належить між іншим факт масового припинювання діяльности українських культурно-освітніх та господарських організацій. Це має бути санкція за такі чи інші вибрики чи проступки невідомих, отже невідповідальних одиниць зпоміж українського населення. Замість притягати до відповідальности винуватих, стосується нічим неоправдані репресії супроти громадських організацій. Цього — підкреслюємо — не можемо вважати за вияв обєктивного стосування правовости до українського населення та його організаційнотворчих змагань.

Так само важко нам зрозуміти факт вивласнювання одинокої у Львові української спортової площі „Сокола Батька", закупленої із загально-національних складок, отже збірними національними зусиллями в той час, коли у Львові є щонайменше десяток інших неукраїнських і далеко кращих площ, які могли б бути використані для такої самої цілі. Коли б до того додати ще неможливість набувати землю для українського малозем. селянина при парцеляції та трудноші, що їх влада ставить руховi землі між самим українським населенням, то прийдеться ствердити, що стан польсько-українських відносин надзвичайно прикрий і важкий.

Думаю, що наведеного доволі, щоб доказати, що наш національний білянс у Польщі за останніх кілька років обтяжений поважними втратами.

Коли такі факти є відповіддю на наші безупинні законні вимоги та на нашу боротьбу за правопорядок і повноту прав українського народу у Польщі, то це не належить до приємности, ні тимбільше не є відповідним елементом для заохоти працювати над знормалізу~~ванням українсько-польських відносин.~~

Одначе не зважаючи на те, репрезентована нами українська політика не змінила і не має наміру зміняти, як я це вже зазначив, своїх основних напрямних. Уважаю за доцільне особливо підкреслити цей факт саме тепер у світлі тих міжнародніх подій, які розвиваються на наших очах і які можуть кожної хвилини поставити польську державу, а тим самим і нас, як її громадян, перед фактом війни.

Тому в обличчі такої можливости слушним і доцільним є зясувати собі докладно в добре зрозумілому й обопільному національному українському та державному польському інтересі ще раз справи польсько-українських взаімовідносин.

Українське Національно-Демократичне Обєднання, що вело й веде самостійну українську національну політику в Польщі, здає собі добре справу з труднощів положення держави, в якій живе, так само як і з труднощів української політики в ній. Воно висувало й висуває в добре зрозумілому інтересі обох народів домагання, що випливає із життєвих потреб українського народу в Польщі. Воно домагалося й домагається перш за все **повної правовости,** стосованої не тільки до поодиноких українських громадян Польської Держави, але й до всього українського населення як **одної суцільної національної збірноти.**

БОРОТЬБА ЗА ПРАВОВІСТЬ.

Українське Національно-Демократичне Обєднання все протиставилось і буде протиставитися стосуванню польськими чинниками супроти українського населення політичної засади „дівіде ет імпера". І тому ніколи не погодиться із штучним творенням всяких організацій, що мають за завдання ділити український нарід на поодинокі племена, чи то розбивати його суцільність через штучне творення організацій такого типу, як напр. спілок загродової шляхти, чи через штучне творення т. зв. сокальського кордону і штучну ревіндикацію нібито пропащих, нібито засимільованих українцями польських душ. Ніколи Українське Національно-Демократичне Обєднання не зійде з позицій політичної боротьби за забезпеку повноти прав для українського народу в Польщі, що мусять бути загарантовані окремим законом, бо має до цього повне право. Це своє право угрунтовує наша політика не тільки самим фактом формальної приналежности міліонів українського населення до польської держави, але й фактами добросовісного виконування українським населенням усіх громадянських обовязків супроти держави. ~~Підкреслюю, що про те ми говорили прямо~~ на відповідальних місцях в почутті власної відповідальности. Але це находило малий відгомін і реакцію по польському боці. І тому з болем приходиться нам ще раз стверджувати, що й у тих важких часах, які держава переживає тепер, серед воєнних заврямів, що лунають по цілій Европі й поза нею, якось не видно у відповідальних за державну політику чинників доброї волі пристосувати до українських громадян в терені абсолютну правовість та не наражувати їх на непотрібні репресії. Бо як зрозуміти інакше наприклад такі явища, які ми обсервували в часі самоуправних виборів у цілому краю і які переживаємо тепер у ході теперішньої передвиборчої кампанії у Львові, де тисячі українських виборців позбавлені права голосування на підставі реклямацій людей злої волі з польського боку, що опротестовують неспірні виборчі права українців. Очевидно, що такі явища не можуть бути засобом до якоїсь бодай можливої налагоди польсько-українських взаємин. Можна сміло припускати, що по польському боці є багато таких одиниць, які навіть у теперішній загрозливій ситуації не вважають за доцільне мати українців співгромадянами не тільки в органах самоуправи, але ~~й правдоподібно на фронті оборони держави.~~

У польській пресі кількох напрямків появилися статті, які цікаві тим, що намагаються підійти розмірно обєктивно до оцінки польсько-українських відносин. Вони роблять це під враженням хвилини, точніше під враженням тої загрози, яка повисла над державою і при наявности тих подій, що розвиваються в Европі й поза нею. Але не зважаючи на те у тих статтях поза ствердженням лихого стану польсько-українських відносин нема ні одного натяку на те, як **польська політична думка, як польський політичний світ уявляє собі розвязку української проблеми в Польщі,** як уявляє собі заспокоєння українських національних потреб і як урешті уявляє собі **політично** цю справу в найближчій будуччині. На хочу входити тут ані в полеміку, ані тимбільше в аналізу цих голосів польської преси на українські теми. Хочу **лише** ствердити, що українська сторона вже кілька разів від 1935. р. формулувала зі свого боку політичні постуляти, які вимагають заспокоєння, але за той час ні разу не почула з польської сторони і зокрема від відповідальних польських чинників навіть **проекту** на заспокоєння бодай мінімальних українських національних потреб.

Стверджую, що ми, Українське Національно-Демократичне Обєднання, яке репрезентує без сумніву політичну волю більшости українського населення, можемо — без огляду на все сказане — **у цій грізній і відповідальній історичній хвилині підкреслити, що свої громадянські обовязки супроти Держави будемо виконувати як досі виконували, але одночасно вимагаємо також від Держави не тільки загарантувати і практично перевести в життя повну правовість, але й заспокоїти збірні національні потреби української нації в Польщі.**

А до Вас, Панове Члени Центрального Комітету, і через Вас і до всіх Членів нашої організації, всіх наших прихильників і взагалі до всіх українців доброї волі звертаюся із гарячим закликом кермуватись у теперішніх часах у всіх своїх вчинках холодним розумом, стояти на сторожі рівноваги духа та спокою, виконувати свої завдання й обовязки без упину та впливати на всіх у тому самому дусі. Щодо тих гарячих голов, які є поза орбітою наших впливів, то й до них смію апелювати, щоб у добре зрозумілому українському національному інтересі не наражували українського населення на непотрібні втрати. Зокрема закликаю всіх до безоглядної боротьби з усякими такими чинниками, які намагаються при допомозі провокації стягати на мирних українських громадян усякі репресії ба навіть кровопролиття.

*

РЕЗОЛЮЦІЯ ЦК УНДО.

„Центральний Комітет УНДО, вислухавши промову голови посла В. Мудрого, прийняв її до затверджуючого відома".

Міністеріяльна комісія на Холмщині.

ВАРШАВА, 24. IV. 1939.

У звязку з відомими подіями церковно-віроісповідного характеру на Холмщині, яких фрагменти порушила Українська Парляментарна Репрезентація у соймових інтерпеляціях, виїхала на Холмщину міністеріяльна комісія під проводом директора департаменту віроісповідань Борковського, з начальником відділу некатолицьких віріісповідань полк. Кравчеком. У вислідi побуту комісії приверено нормальний стан у кількох парохіях. КТВ.

Відчит мадярського політика про Карпатську Україну у Варшаві.

ВАРШАВА, ПАТ. Бувший мадярський міністр де Козма виголосив у Варшаві відчит на тему польсько-мадярського спільного кордону. Він твердив, що населення Карпатської України (в оригіналі „Руси") все змагало до обєднання з Мадярщиною, бо цей край звязаний з Мадярщиною під геополітичним та господарським оглядом. По 20-ох роках Карпатська Україна вернулася до Мадярщини — без підбою, добровільно, свідома, що нездібна до самостійного державного істнування. При кінці реферату мін. де Козма висловив признання Польщі, яка все рішуче змагала до спільного кордону з Мадярщиною.

Стріча у Венеції — німецько-італійською перемогою над політикою окруження

БЕРЛІН, ПАТ. Німецькі кола дуже вдоволені вислідом венецьких розмов та вважають їх переходом оси до миркої контрофензиви проти політики окруження, яка не здійсниться на Балкані, де намагалися створити протинімецький та протиіталійський бльок під англьо-французькими впливами.

ЗАЯВА МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЮГОСЛАВІЇ ПРО ЮГОСЛОВЯНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКУ ПРИЯЗНЬ.

БІЛГОРОД, ПАТ. По повороті до Білгороду мін. Марковіч заявив югословянським журналістам, що югословянсько-італійська приязнь є тривка — вона побудована на білгородським договорі. Як офіційні представники Італії, так і населення Венеції приняло мін. Марковіча дуже щиро й гостинно.

БОЛЬШЕВИКИ ПРО ВЕНЕЦЬКІ РОЗМОВИ.

Совітські радіостанції широко обговорюють венецькі розмови та стверджують, що Югославія піддалася під впливи Італії та оси Рим—Берлін „на домагання військових кол і буржуазії, а проти волі народніх мас".

Поділ впливів між Італією та Німеччиною.

НІМЕЧЧИНА ВІДБУДОВУЄ ГОСПОДАРСЬКУ ЄДНІСТЬ НАДДУНАЙЩИНИ.

Італійська преса дає широкі коментарі до недавньої венецької стрічі. „Ляворо Фашіста" стверджує, що Італія, Німеччина та Югославія будуть співпрацювати при виразнім поділі інтересів. Німеччина не змагає до Адрійського Моря, вона вповні узгіднює напрямні своєї експанзії з італійською.

Німеччина намагається привернути господарську єдність Наддунайщини, яку вона мала як Австро-Угорщина. Рим має в цім процесі окрему функцію — його інтереси переважають над Адрійським Морем.

„Попольо д'Італія" стверджує, що після приєднання Альбанії Італія межує безпосередньо з Балканом, але це не повинно давати причини до неспокою, бо Італія є чинником рівноваги й ладу.

Французький уряд розвязує німецькі товариства в Альзації та Льотарингії.

КАРИ ЗА ПРОТИДЕРЖАВНУ ПРОПАГАНДУ.

ПАРИЖ, Авас. Французька рада міністрів приняла на останнім засіданні кілька постанов з метою: поборювати протидержавну пропаганду у Франції, в першу чергу в Альзації та Льотарингії.

Після звіту міністра Шотана про положення в Альзації та Льотарингії, уряд рішив розвязати три німецькі організації, яких діяльність шкідлива для національної єдности.

На тім самім засіданні предложено президентові до підпису два декрети:

1) про кари для тих, що дістають зі закордону гроші, щоб вести протидержавну пропаганду у Франції,

2) проти діяльности, що змагає до викликання ненависти або незгоди між французькими громадянами з релігійних або расових оглядів.

Розмови румунського міністра закордонних справ у Льондоні.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Міністр Гафенку почав у понеділок рано розмови з міністром Галіфаксом у будинку міністерства закордонних справ, опісля був на сніданку у того останнього.

В 16. год. Гафенку стрінувся в палаті громад з Чемберленом.

Покищо не відомо, чи Гафенку відбуде розмову з британським міністром торговлі.

БРИТІЙСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА МІСІЯ В БУКАРЕШТІ.

БУКАРЕШТ, ПАТ. В понеділок по полудні приїхала до Букарешту британська торговельна місія.

Голова місії заявив у інтерв'ю представникові Райтера, що місія виїздить з ініціятиви румунського короля підчас його побуту в Льондоні в листопаді минулого року. Головним завданням місії є: скріпити взаїмні торговельні обороти, що вирівняє деякі трудноші, головно фінансові й технічні.

РУМУНСЬКА ГОСПОДАРСЬКА МІСІЯ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, ПАТ. До Берліна приїхала румунська торговельна делегація під проводом мін. Маріяна. Вона веститме переговори у справі поширення румунсько-німецького торговельного договору на Чехію та Моравію.

Мадридська дефіляда і евакуація чужих військ з Еспанії.

„Дейлі Мейл" довідується з добре поінформованого джерела, що міністр закорд. справ Еспанії дав такі запевнення:

1) „Дефіляда перемоги" відбудеться 15-го травня;

2) При кінці травня виїдуть всі італійські й німецькі добровольці;

3) Ген. Франко привязує велику вагу до приязни з Францією і не вважає себе звязаним з Італією та Німеччиною на випадок агресії.

МІНІСТР ЧЯНО ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У МАДРИДСЬКІЙ ДЕФІЛЯДІ?

У римських пресових колах розійшлась вістка, що мін. Чяно виїде до Мадриду і буде приявний на дефіляді. Ця вістка робить враження правдоподібної — до тепер не потвердили її.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Адреси домівок

ВИБОРЧИХ КОМІТЕТІВ ПООДИНОКИХ ДІЛЬНИЦЬ.

Богданівка, вул. Церковна 2.
Замарстинів, Замарстинівська 100.
Личаків, вул. Крупарська 12.
Знесіння, вул. Новознесінська 67.
Жовківське, вул. Бальонова 3.
Клепарів, вул. Варшавська 40.
Галицьке, вул. Зіморовича 2.
Городецьке, пл. Юра 5, „Будучність".
Левандівка, вул. Сільнікова 60.
Сигнівка, вул. Леопольського 15.

ЗАСТУПНИК НАРКОМА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ СССР ВИЇХАВ ДО ТУРЕЧЧИНИ.

Московський кореспондент ПАТ-а довідується з півофіціяльних джерел, що заступник наркома закорд. справ Потемкін виїхав у понеділок у спеціяльній місії до Анкари.

ЧИ МІНІСТР ЧЯНО ПРИЇДЕ 28. Ц. М. ДО БЕРЛІНА?

БЕРЛІН, ПАТ. У берлінських політичних колах не припускають, щоб мін. Чяно приїхав до Берліна 28. ц. м. Зате 26. ц. м. приїде туди мін. Марковіч, 29. ц. м. — мадярські міністри.

НІМЕЦЬКИЙ АМБАСАДОР ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН, Райтер. В найближчих днях треба сподіватися повороту німецького амбасадора фон Дірксена до Льондону.

ШВЕДСЬКИЙ КОРОЛЬ ВЕРТАЄТЬСЯ ДОМІВ.

ПАРИЖ, ПАТ. Шведський король виїхав у неділю в год. 11. з Парижа до Швеції.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР У ФРАНЦУЗЬКОГО МІНІСТРА ЗАКОРД. СПРАВ.

ПАРИЖ, ПАТ. Міністр Боне приняв у понеділок рано американського амбасадора Булліта.

НОВИЙ УРЯД АВСТРАЛІЇ.

МЕЛЬБУРН, ПАТ. Повстав новий австралійський союзний уряд, зложений з премієра (що є рівночасно міністром скарбу) та міністрів: оборони, внутр. справ і закорд. справ.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. 9.000 робітників фабрики Сіменса у Вульвіч, що страйкували від 2-ох тижнів, вернулися до праці.

БРИТІЙСЬКИЙ АМБАСАДОР ВЕРНУВСЯ ДО БЕРЛІНА.

БЕРЛІН, 24. IV. ПАТ. Британський амбасадор сір Невіль Гендерсон вернувся в понеділок рано з Льондону до Берліна.

СЛОВАЦЬКИЙ ПРЕМІЄР ІДЕ З ПАЛОМНИКАМИ ДО РИМУ.

РИМ, ПАТ 1-го травня приїде тут словацьке паломництво, зложене з коло 200 осіб під проводом прем. Тіса.

Словацький посол з Риму виїхав до Братислави, щоб зложити звіт зі своєї діяльности у двох перших місяцях урядування.

АМБАСАДОР ВЕНЯВА ДЛУГОШЕВСЬКИЙ У МІНІСТРА ЧЯНА.

РИМ, ПАТ. Амб. Венява Длугошевський відбув розмову з міністром Чяном.

МІНІСТР ДЕ МОНЗІ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, ПАТ. Французький міністр шляхів де Монзі, що взяв участь у відкритті нового відтинку залізничої магістралі Шлеськ—Гдиня, вписався до авдієнційних книг президента Мосьціцького та маршала Сьміглого-Ридза і зложив візиту прем. Складковському і міністрам Квятковському, Бекові й Ульрихові

СМЕРТЬ ЛЬВІВСЬКОГО МІЛІОНЕРА.

У Кракові помер відомий львівський міліонер Франц Мощковіц, власник ріжних розривкових льокалів, м. ін. „Багателі".

АРЕШТУВАННЯ УБИВНИКА КОМАНДАНТА ПОЛІЦІЙНОЇ СТАНИЦІ В УРМАНІ.

Як подає „Век Нови" з 25. ц. м., на похороні убитого в Дічках команданта поліційної станиці з Бірків Великих промовляв воєвідський інспектор поліції Місевич. Він згадав, що в суботу арештовано по 2-місячних пошукуваннях убивника підодвіка Кодачковського, що згинув в Урмані пов. Бережани.

Міністеріяльна комісія на Холмщині.

ВАРШАВА, 24. IV. 1939.

У звязку з відомими подіями церковно-віроісповідного характеру на Холмщині, яких фрагменти порушила Українська Парляментарна Репрезентація у соймових інтерпеляціях, виїхала на Холмщину міністеріяльна комісія під проводом директора департаменту віроісповідань Борковського, з начальником виділу некатолицьких віроісповідань полк. Кравчеком. У вислідi побуту комісії привернено нормальний стан у кількох парохіях. КТВ.

Відчит мадярського політика про Карпатську Україну у Варшаві.

ВАРШАВА, ПАТ. Бувший мадярський міністр де Козма виголосив у Варшаві відчит на тему польсько-мадярського спільного кордону.

Він твердив, що населення Карпатської України (в оригіналі „Руси") все змагало до обєднання з Мадярщиною, бо цей край звязаний з Мадярщиною під геополітичним та господарським оглядом. По 20-ох роках Карпатська Україна вернулася до Мадярщини — без підбою, добровільно, свідома, що нездібна до самостійного державного істнування. При кінці реферату мін. де Козма висловив признання Польщі, яка все рішуче змагала до спільного кордону з Мадярщиною.

Стріча у Венеції – німецько-італійською перемогою над політикою окруження

БЕРЛІН, ПАТ. Німецькі кола дуже вдоволені вислідом венецьких розмов та вважають їх переходом оси до мирної контрофензиви проти політики окруження, яка не здійсниться на Балкані, де намагалися створити протинімецький та протиіталійський бльок під англьо-французькими впливами.

ЗАЯВА МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЮГОСЛАВІЇ ПРО ЮГОСЛОВЯНСЬКО-ІТАЛІЙСЬКУ ПРИЯЗНЬ.

БІЛГОРОД, ПАТ. По повороті до Білгороду мін. Марковіч заявив югословянським журналістам, що югословянсько-італійська приязнь є тривка — вона побудована на білгородськім договорі. Як офіційні представники Італії, так і населення Венеції приняло мін. Марковіча дуже щиро й гостинно.

БОЛЬШЕВИКИ ПРО ВЕНЕЦЬКІ РОЗМОВИ.

Совітські радіостанції широко обговорюють венецькі розмови та стверджують, що Югославія піддалася під впливи Італії та оси Рим—Берлін „на домагання військових кол і буржуазії, а проти волі народніх мас".

—o—

Поділ впливів між Італією та Німеччиною.

НІМЕЧЧИНА ВІДБУДОВУЄ ГОСПОДАРСЬКУ ЄДНІСТЬ НАДДУНАЙЩИНИ.

Італійська преса дає широкі коментарі до недавньої венецької стрічі. „Ляворо Фашіста" стверджує, що Італія, Німеччина та Югославія будуть співпрацювати при виразнім поділі інтересів. Німеччина не змагає до Адрійського Моря, вона зповні узгіднює напрямні своєї експанзії з італійською.

Німеччина намагається привернути господарську єдність Наддунайщини, яку вона мала як Австро-Угорщина. Рим має в цім процесі окрему функцію — його інтереси переважають над Адрійським Морем.

„Пополо д'Італія" стверджує, що після приєднання Альбанії Італія межує безпосередньо з Балканом, але це не повинно давати причини до неспокою, бо Італія є чинником рівноваги й ладу.

Французький уряд розвязує німецькі товариства в Альзації та Льотарингії.

КАРИ ЗА ПРОТИДЕРЖАВНУ ПРОПАҐАНДУ.

ПАРИЖ, Авас. Французька рада міністрів приняла на останнім засіданні кілька постанов з метою: поборювати протидержавну пропаґанду у Франції, в першу чергу в Альзації та Льотарингії.

Після звіту міністра Шотана про положення в Альзації та Льотарингії, уряд рішив розвязати три німецькі організації, яких діяльність шкідлива для національної єдности.

На тім самім засіданні предложено президентові до підпису два декрети:

1) про кари для тих, що дістають зі закордону гроші, щоб вести протидержавну пропаґанду у Франції,

2) проти діяльности, що змагає до викликання ненависти або незгоди між французькими громадянами з релігійних або расових оглядів.

—o—

Розмови румунського міністра закордонних справ у Льондоні.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Міністер Ґафенку почав у понеділок рано розмови з міністром Галіфаксом у будинку міністерства закордонних справ, опісля був на сніданку у того останнього.

В 16. год. Ґафенку стрінувся в палаті громад з Чемберленом.

Покищо не відомо, чи Ґафенку відбуде розмову з британським міністром торговлі.

БРИТІЙСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА МІСІЯ В БУКАРЕШТІ.

БУКАРЕШТ, ПАТ. В понеділок по полудні приїхала до Букарешту британська торговельна місія.

Голова місії заявив у інтервю представникові Райтера, що місія виходить з ініціятиви румунського короля підчас його побуту в Льондоні в листопаді минулого року. Головним заданням місії є: скріпити взаємні торговельні обороти, що вирівняє деякі труднощі, головно фінансові й технічні.

РУМУНСЬКА ГОСПОДАРСЬКА МІСІЯ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, ПАТ. До Берліна приїхала румунська торговельна делегація під проводом мін. Маряна. Вона вестиме переговори у справі поширення румунсько-німецького торговельного договору на Чехію та Моравію.

Мадридська дефіляда і евакуація чужих військ з Еспанії.

„Дейлі Мейл" довідується з добре поінформованого джерела, що міністр закорд. справ Еспанії дав такі запевнення:

1) „Дефіляда перемоги" відбудеться 15-го травня;

2) При кінці травня виїдуть всі італійські й німецькі добровольці;

3) Ген. Франко привязує велику вагу до приязни з Францією і не вважає себе звязаним з Італією та Німеччиною на випадок агресії.

МІНІСТР ЧЯНО ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У МАДРИДСЬКІЙ ДЕФІЛЯДІ?

У римських пресових колах розійшлась вістка, що мін. Чяно виїде до Мадриду і буде приявний на дефіляді. Ця вістка робить враження правдоподібної — до тепер не потвердили її.

Адреси домівок

ВИБОРЧИХ КОМІТЕТІВ ПООДИНОКИХ ДІЛЬНИЦЬ.

Богданівка, вул. Церковна 2.
Замарстинів, Замарстинівська 100.
Личаків, вул. Крупярська 12.
Знесіння, вул. Новознесінська 67.
Жовківське, вул. Бальонова 3.
Клепарів, вул. Варшавська 40.
Галицьке, вул. Зіморовича 2.
Городецьке, пл. Юра 5, „Будучність".
Левандівка, вул. Сільнікова 60.
Сигнівка, вул. Леопольського 15.

—o—

ЗАСТУПНИК НАРКОМА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ СССР ВИЇХАВ ДО ТУРЕЧЧИНИ.

Московський кореспондент ПАТ-а довідується з півофіціяльних джерел, що заступник наркома закорд. справ Потемкін виїхав у понеділок у спеціяльній місії до Анкари.

—o—

ЧИ МІНІСТР ЧЯНО ПРИЇДЕ 28. Ц. М. ДО БЕРЛІНА?

БЕРЛІН, ПАТ. У берлінських політичних колах не припускають, щоб мін. Чяно приїхав до Берліна 28. ц. м. Зате 26. ц. м. приїде туди мін. Марковіч, 29. ц. м. — мадярські міністри.

—o—

НІМЕЦЬКИЙ АМБАСАДОР ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН, Райтер. В найближчих днях треба сподіватися повороту німецького амбасадора фон Дірксена до Льондону.

ШВЕДСЬКИЙ КОРОЛЬ ВЕРТАЄТЬСЯ ДОМІВ

ПАРИЖ, ПАТ. Шведський король виїхав у неділю в год. 11. з Парижа до Швеції.

—o—

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР У ФРАНЦУЗЬКОГО МІНІСТРА ЗАКОРД. СПРАВ.

ПАРИЖ, ПАТ. Міністер Боне приняв у понеділок рано американського амбасадора Буллита.

—o—

НОВИЙ УРЯД АВСТРАЛІЇ.

МЕЛЬБУРН, ПАТ. Повстав новий австралійський союзний уряд, зложений з премієра (що є рівночасно міністром скарбу) та міністрів: оборони, внутр. справ і закорд. справ.

—o—

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. 9.000 робітників фабрики Сіменса у Вульвіч, що страйкували від 2-ох тижнів, вернулися до праці.

—o—

БРИТІЙСЬКИЙ АМБАСАДОР ВЕРНУВСЯ ДО БЕРЛІНА.

БЕРЛІН, 24. IV. ПАТ. Бритійський амбасадор сір Невіль Гендерсон вернувся в понеділок рано з Льондону до Берліна.

—o—

СЛОВАЦЬКИЙ ПРЕМІЄР ЇДЕ З ПАЛОМНИКАМИ ДО РИМУ.

РИМ, ПАТ 1-го травня приїде тут словацьке паломництво, зложене з коло 200 осіб під проводом прем. Тіса.

Словацький посол з Риму виїхав до Братислави, щоб зложити звіт зі своєї діяльности у двох перших місяцях урядування.

—o—

АМБАСАДОР ВЕНЯВА ДЛУҐОШЕВСЬКИЙ У МІНІСТРА ЧЯНА.

РИМ, ПАТ. Амб. Венява Длуґошевський відбув розмову з міністром Чяном.

—o—

МІНІСТР ДЕ МОНЗІ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, ПАТ. Французький міністр шляхів де Монзі, що взяв участь у відкритті нового відтинку залізничої магістралі Шлеськ—Ґдиня, вписався до авдієнційних книг президента Мосьціцького та маршала Сьміґлого-Ридза і зложив візиту прем. Складковському і міністрам Квятковському, Бекові й Ульрихові.

—o—

СМЕРТЬ ЛЬВІВСЬКОГО МІЛІОНЕРА.

У Кракові помер відомий львівський міліонер Франц Мошковіц, власник ріжних розривкових льокалів, м. ін. „Багателі".

—o—

АРЕШТУВАННЯ УБИВНИКА КОМАНДАНТА ПОЛІЦІЙНОЇ СТАНИЦІ В УРМАНІ.

Як подає „Век Нови" з 25. ц. м., на похороні убитого в Дичках команданта поліційної станиці з Бірків Великих промовляв воєвідський інспектор поліції Місевич. Він згадав, що в суботу арештовано по 2-місячних пошукуваннях убивника підодвінка Кодачковського, що згинув в Урмані пов. Бережани.

Застрілив підчас погоні.

ПАТ повідомляє: Поліціянт з Камінки Волоської застрілив з кріса підчас погоні Петра Перетятку з Камінки В., пов. Рава Руська, караного за намагане вбивство гаєвого і за приналежність до ОУН.

——o——

НОВИНКИ

26 КВІТЕНЬ

СЕРЕДА
Ст. ст. 13. квітня 1939.
Артемона свмч.
Лат. Кліта і Марка.
Сонце схід — 4.10, захід — 18.34.
Місяць: схід — 10.42, захід — 0.51.

Завтра: 27. квітня. Четвер.
Ст. ст. 14 квітня 1939.
Мартина, папи.
Лат. Петра Кан.
Сонце: схід — 4.08, захід — 18.36.
Місяць: схід — 11.56, захід — 1.28.

——o——

— **На ширших сходинах членів „Молодої Громади“** дня 27. квітня ц. р. (четвер), год. 7.30 ввечір Вп. ред. Зенон Пеленський виголосить реферат „Німці й українські справи“. Вступ для членів Товариства і учасників клюбу 900

— **На Рідну Школу зложили П. Т. Громадяни:** На „просфорі“ Союзу Українок у Підберізцях зложили присутні добровільні датки на Р. Ш. 10.20 зол. на руки Михайла Дзюбика. Константин Герчук у Збоїськах 1.70 зол. Н. Н. з Т. жертвував на вселюдні школи РШ у Львові 25 зол. Д-р Мельник Клим, Підліски В., святочний даток на Р. Ш. 8.50 зол. Григорій Паліховський, Львів, на львівські вселюдні школи РШ 20 зол. Марта і Роман Заячківські, Львів замість святочних побажань 5 зол. Чит. „Просвіти“ в Лісневичах святочний даток 5 зол. Михайло Файда в Сетиховi святочний даток 3 зол. Гр-кат. парохіяльний уряд Пустомити-Лісневичі 19.35 зол. Кружок РШ в Добрянах від членів на „свяченім“ зол. 3.06. — Всім П. Т. Жертводавцям за ласкаві датки щиро дякує Рада Повітового Союзу Кружків РШ у Львові.

— **Преосв. Григорій Хомишин** був у суботу 22. ц. м., як подає польська преса, на авдієнції у премієра Складковського.

— **Шевченкове свято двох шкіл.** Молодь філії XV. держ. ґімназії й ліцею з українською мовою навчання та дівочої ґімназії й ліцею СС. Василіянок у Львові уладжує в середу 26. квітня ц. р. в салі головного заведення держ. ґімн. при вул. Льва Сапіги свято в память 125-ліття народин Шевченка. У склад програми війде **„Тополя“**, драматичний образ Гр. Лужницького в трьох відслонах на основі Шевченкової баляди. Початок у год. 18.

— **Україніка.** „Іль Тевере“, великий римський щоденник у 142. числі помістив велику статтю про С. Петлюру, автором якої є посол до парляменту Бардуцці, колишній ґенеральний консуль в Одесі. Автор у звязку з недавньою смертю Шварцбарда, пригадує хід процесу й обурюється, що такого бандита і большевика могли висунути на „героя“. Свою статтю кінчить такою теплою згадкою про С. Петлюру: „Його траґічний кінець освітив його шляхотний образ світлом безсмертної слави, яка є для 45 міліонів українців заповітом, що вони його мусять виконати. Але Петлюра заслужився не лише перед своєю батьківщиною. Ціла Европа мусіла б бути йому вдячна, бо без його спротиву московські большевики напевно злучились би з мадярськими. Москва уявляла собі, що як зникне Петлюра, то зникне й український рух, але факти показують, що полумя патріотизму щораз більше вибухає в серці цього твердого та впертого народу...“ Посол Бардуцці бере в останньому часі ближчу участь в італійському видавництві „Ми і Україна“. „Нотіціаріо Оріентале“ передруковує зі швайцарської преси велику статтю ред. Єреміїва проти відомих інсинуацій братів Таро, проти їх нападу на память С. Петлюри.

— **Карають далі священників.** На виїздній сесії в Борині дня 30. III. ц. р. окружний самбірський суд засудив за „пшекшталцене назвіск“: 1) о. Бадана Йосифа із Завадки на 10 місяців із припиненням на 5 літ; 2) о. Очабрука Омеляна з Росохача на 6 місяців із припиненням на 2 р.; 3) о. Дуцька Юліяна з Яблонова на 6 місяців із припиненням на 2 р.; 4) о. Гомзу Омеляна з Бахноватого на 6 міс. із припиненням на 2 р.; 5) о. Кабаровського Евстахія з Борині на 6 місяців із припиненням на 2 р. — Окружний суд у Самборі засудив о. Василя Стефанишина, упр. сотрудника Гуменця, самбірського повіту, на 6 місяців вязниці з припиненням на 3 роки за те, що видав витяг з метрики для поліції зі „статус анімарум“, отже „зрущил назвіско“, хоча той „статус анімарум“ зладжений ще 1820. р. — Окружний суд з Бережан на виїздній сесії в Рогатині дня 28. грудня 1938. р. увільнив о. Ю. Білинського, пароха з Псар, від закиду „українізування“ прізвищ. На відклик віцепрокуратора апеляційний суд у Львові засудив о. Ю. Білинського дня 29. березня ц. р. на 6 місяців вязниці з припиненням на 5 років.

— **Новий похід на „креси“.** На зборах представників польських академічних товариств, що відбулися в університеті у Вильні рішили взяти участь у тзв. військово-суспільних таборах академічних леґій на „кресах“. Зголосилося 2.000 польських академиків до 48 таборів, що їх уладять цього року на східних „кресах“.

— **Польським товариствам дарують площі.** Міська управа Комарна під проводом бурмістра Мигулки рішила дарувати будівельні площі „Звйонзкові Стшелецк-ому“ і Чительні Польскій у Комарні під будову домів.

— **Далі виселюють з прикордонної смуги.** Калуське староство виселило 20. ц. м. Петра Тягура з Довжки, п. Калуш, та заборонило йому перебувати у прикордонній смузі 3 роки. Як причину подало староство присуд львівського апеляційного суду з 1935 р., на основі якого Петра Тягура покарали за переховування зброї. Слід додати, що Тягура виселило калуське староство ще в 1936 р. і тоді заборонило йому перебувати в Калущині один рік.

— **Доносять на греко-католицьке духовенство.** „Ґонєць Варшавскі“ пише: „Польске Т-во Опіки над кресами“ у Львові внесло до міністерства внутрішніх справ та міністерства освіти меморіял, у якому „осуджує протипольську акцію частини греко-католицького духовенства“.

— **Знайдено крадені речі** (одяги, пальто й ін.), в яких була карта вступу на концерт Т. Шевченка з 5. III. ц. р. Пошкодований зголоситься по вказівки до канцелярії „Просвіти“. — **Діловий Комітет.**

— **Напад на стшельца.** ПАТ повідомляє: „У Росоховатці пов. Підгайці напали члени „Просвіти“ і „Р. Ш.“ Василь Цюприк і Василь Скач на Леопольда Паркана, члена місцевої дружини „Орльонт“, як він виходив зі світлиці „звйонзку стшелецкеґо“ і побили його тупими предметами, та ножами“. Подаємо цю вістку на відповідальність ПАТ-а.

— **„Косметичний сальон“ пристановищем повій.** Поліція в Лодзі здемаскувала при вул. Кілінського ч. 125 „косметичний сальон“, що був пристановищем повій. Коли ввійшла поліція застала в „косметичнім сальоні“ кільканацять осіб обох полів з товариських сфер. Поліція всіх притримала в арешті. Прізвища власників публичного дому тримають в тайні. Вони прибули недавно з Данціґу, де їх підозрівали, що вели торговлю живим товаром.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Четвер, 25. квітня 1889

ТОВАРИСТВО „СЛАВІЯ“.

Вислід слідства у справі паріхських бомб має для російського уряду велику вагу, бо він аж тепер довідався, якими способами і шляхами вели російські революціонери свою аґітацію в Росії з заграниці. Товариство „Славія“, заложене революціонерами, було головною аґенцією цілого руху і мало свої філії в Льондоні і Парижі та розпоряджало величезними сумами. Головна аґенція і філії були зорґанізовані на лад урядових установ: мали своїх начальників, референтів, комісарів, рахункових урядовців і т. д. Головним завданням тієї організації було вести аґітацію в Росії при допомозі всяких брошур, друкованих денебудь в Европі, головно у Швайцарії“.

НА СЦЕНІ РУСЬКО-НАРОДНЬОГО ТЕАТРУ В ТЕРНОПОЛІ

виступить славна европейська оперетква артистка пані А. Цімаерова в суботу, неділю і понеділок, 27, 28. і 29. квітня в оперетах: „Дзвони з Корневіль“, „Весела війна“ і „Ґаспароне“.

НОВА КОМЕДІЯ.

Григорій Григорієвич, наш відомий комедієписець, виготовив нову комедію у трьох діях п. н. „Арґонавти“ (Подорож по золоте руно). Предмет взятий з життя руських богословів.

— **Боротьба з ширенням неправдивих вісток.** Литовська влада веде енерґійну акцію з ширенням неправдивих вісток. Минулого тижня влада покарала 36 осіб гривнами від 100 до 1.000 литів зі заміною на арешт на випадок нестягальности.

— **Німецькі автобуси з ґазовим паливом.** На основі розпорядку німецького уряду всі німецькі автобуси в цілій Німеччині обовязані перейти з днем 1. жовтня на ґазове паливо, щоб заощадити на бензині. Кошти відповідної перерібки моторів покриють з податкових полекш. У містах з числом населення понад 20.000 збудують спеціяльні стації, що будуть засоблювати мотори в ґазове паливо.

— **Масові арештування за спекуляцію.** „Ізвестія“ повідомляють, що в останньому часі московська міліція перевела масові арештування між спекулянтами, головно мануфактурою. Міліція арештувала багатьох службовиків магазинів, які використовуючи своє становище помагали спекулянтам.

— **Корабель зперед 2.000 літ.** Естонська преса повідомляє, що недалеко Нарви відкопали кістяк морського корабля — на думку археольоґів — зперед 2.000 літ. Тоді Естонія була морським дном. Спеціяльна комісія займається провіркою цієї находки.

— **Низка страшних катастроф** стрінула французьке летунство. І так підчас осідання 4-ох літаків два зударилися на летовищі Парсе — Меле. Оба літаки впали на землю зі значної висоти і згоріли. Зпід звалищ літаків видобули тіла 9-ох летунів. Друга катастрофа трапилася в департаменті Оаз. Підчас летунських вправ 5-ох літаків один літак упав недалеко військового летовища в Бовуа. Залога з 5-ох осіб згинула. Третя катастрофа трапилася в Альжирі недалеко місцевости Ель Оев, де важкий бомбовіз упав на границі Альжиру і французького Марока і розбився. В катастрофі згинуло 6 осіб. Вкінці чотиро-моторовий бомбовіз, що летів до Казабл'янки, упав з невідомих причин коло Уойда. Зпід звалищ літака витягнули тіла 6-ох членів залоги.

— **Страшна смерть трьох дітей на очах раненої матері.** З Корумба у стейті Мато Гроссо у Бразилії повідомляють, що по шестиденних розшуках удалося віднайти рештки літака „Мурата“, болівійського летунського товариства, що розбився підчас бурі до вершка скали. Рятункова експедиція знайшла важко раненого летуна та одну ранену пасажирку, що примирала з голоду і зі спраги. До того ранена матір мусіла приглядатися смерти своїх трьох маленьких дітей: 5 і 2 і пів-річних і 6-місячної. Живим і здоровим залишився лише її 4-літній синок. У пропасти знайшли механіка з частинами розбитого літака. До катастрофи дійшло у хвилині, коли летун мусів знизитися з приводу бурі, щоб оминути хмари. Саме тоді літак зударився до гори Серо Кольорадо.

— **Недуги переміни матерії.** Дослідники на полі лікарської науки щодо переміни матерії запевняють, що вживаючи природної гіркої води „Францішка Йосифа“ осягнемо знамениті вислідів

Застрілив підчас погоні.

ПАТ повідомляє: Поліціянт з Камінки Волоської застрілив з кріса підчас погоні Петра Перетятку з Камінки В., пов. Рава Руська, караного за намагане вбивство гаєвого і за приналежність до ОУН.

—o—

НОВИНКИ

26
КВІТЕНЬ

СЕРЕДА
Ст. ст. 13. квітня 1939.
Артемона свмч.
Лат. Клита і Марка.
Сонце схід — 4.10, захід — 18.34.
Місяць: схід — 10.42, захід — 0.51.

Завтра: 27. квітня. Четвер.
Ст. ст. 14 квітня 1939.
Мартина, папи.
Лат. Петра Кан.
Сонце: схід — 4.08, захід — 18.36.
Місяць: схід — 11.56, захід — 1.28.

—o—

— **На ширших сходинах членів „Молодої Громади"** дня 27. квітня ц. р. (четвер), год. 7.30 ввечір Вп. ред. Зенон Пеленський виголосить реферат „Німці й українські справи". Вступ для членів Товариства і учасників клюбу 900

— **На Рідну Школу зложили П. Т. Громадяни:** На „просфорі" Союзу Українок у Підберізцях зложили присутні добровільні датки на Р. Ш. 10.20 зол. на руки Михайла Дзюбика. Константин Герчук у Збоїськах 1.70 зол. Н. Н. з Т. жертвував на вселюдні школи РШ у Львові 25 зол. Д-р Мельник Клим, Підліски В., святочний даток на Р. Ш. 8.50 зол. Григорій Пеліховський, Львів, на львівські вселюдні школи РШ 20 зол. Марта і Роман Заячківські, Львів замість святочних побажань 5 зол. Чит. „Просвіти" в Лісневичах святочний даток 5 зол. Михайло Файда в Сетихові святочний даток 3 зол. Гр-кат. парохіяльний уряд Пустомити-Лісневичі 19.35 зол. Кружок РШ в Добрянах від членів на „свяченім" зол. 3.06. — Всім П. Т. Жертводавцям за ласкаві датки щиро дякує Рада Повітового Союзу Кружків РШ у Львові.

— **Преосв. Григорій Хомишин** був у суботу 22. ц. м., як подає польська преса, на авдієнції у премієра Складковського.

— **Шевченкове свято двох шкіл.** Молодь філії XV. держ. ґімназії й ліцею з українською мовою навчання та дівочої ґімназії й ліцею СС. Василіянок у Львові уладжує в середу 26. квітня ц. р. в салі головного заведення держ. ґімн. при вул. Льва Сапіги свято в память 125-ліття народин Шевченка. У склад програми війде „**Тополя**", драматичний образ Гр. Лужницького в трьох відслонах на основі Шевченкової баляди. Початок у год. 18.

— **Україніка.** „Іль Тевере", великий римський щоденник у 142. числі помістив велику статтю про С. Петлюру, автором якої є посол до парляменту Бардуцці, колишній ґенеральний консуль в Одесі. Автор у звязку з недавньою смертю Шварцбарда, пригадує хід процесу й обурюється, що такого бандита і большевика могли висунути на „героя". Свою статтю кінчить такою теплою згадкою про С. Петлюру: „Його траґічний кінець освітив його шляхотний образ світлом безсмертної слави, яка є для 45 міліонів українців заповітом, що вони його мусять виконати. Але Петлюра заслужився не лише перед своєю батьківщиною. Ціла Европа мусіла б бути йому вдячна, бо без його спротиву московські большевики напевно злучились би з мадярськими. Москва уявляла собі, що як зникне Петлюра, то зникне й український рух, але факти показують, що полумя патріотизму щораз більше вибухає в серці цього твердого та впертого народу..." Посол Бардуцці бере в останньому часі ближчу участь в італійському видавництві „Ми і Україна". „Нотіціаріо Орієнтале" передруковує зі швайцарської преси велику статтю ред. Єреміїва проти відомих інсинуацій братів Таро, проти їх нападу на память С. Петлюри.

— **Карають далі священників.** На виїздній сесії в Борині дня 30. III. ц. р. окружний самбірський суд засудив за „пшекшталцене назвіск": 1) о. Бадана Йосифа із Завадки на 10 місяців із припиненням на 5 літ; 2) о. Очабрука Омеляна з Росохача на 6 місяців із припиненням на 2 р.; 3) о. Дуцька Юліяна з Яблонова на 6 місяців із припиненням на 2 р.; 4) о. Гомзу Омеляна з Бахноватого на 6 міс. із припиненням на 2 р.; 5) о. Кабаровського Евстахія з Борині на 6 місяців із припиненням на 2 р. — Окружний суд у Самборі засудив о. Василя Стефанишина, упр. сотрудника Гуменця, самбірського повіту, на 6 місяців вязниці з припиненням на 3 роки за те, що видав витяг з метрики для поліції зі „статус анімарум", отже „зрущил назвіско", хоча той „статус анімарум" зладжений ще 1820. р. — Окружний суд з Бережан на виїздній сесії в Рогатині дня 28. грудня 1938. р. увільнив о. Ю. Білинського, пароха з Псар, від закиду „українізування" прізвищ. На відклик віцепрокуратора апеляційний суд у Львові засудив о. Ю. Білинського дня 29. березня ц. р. на 6 місяців вязниці з припиненням на 5 років.

— **Новий похід на „креси".** На зборах представників польських академічних товариств, що відбулися в університеті у Вильні рішили взяти участь у тзв. військово-суспільних таборах академічних леґій на „кресах". Зголосилося 2.000 польських академиків до 48 таборів, що їх уладять цього року на східніх „кресах".

— **Польським товариствам дарують площі.** Міська управа Комарна під проводом бурмістра Мигулки рішила дарувати будівельні площі „Звйонзкові Стшелецк-ому" і Чительні Польскій у Комарні під будову домів.

— **Далі виселюють з прикордонної смуги.** Калуське староство виселило 20. ц. м. Петра Тягура з Довжки, п. Калуш, та заборонило йому перебувати у прикордонній смузі 3 роки. Як причину подало староство присуд львівського апеляційного суду з 1935 р., на основі якого Петра Тягура покарали за переховування зброї. Слід додати, що Тягура виселило калуське староство ще в 1936 р. і тоді заборонило йому перебувати в Калущині один рік.

— **Доносять на греко-католицьке духовенство.** „Гонець Варшавскі" пише: „Польске Т-во Опіки над кресами" у Львові внесло до міністерства внутрішніх справ та міністерства освіти меморіял, у якому „осуджує протипольську акцію частини греко-католицького духовенства".

— **Знайдено крадені речі** (одяги, пальто й ін.), в яких була карта вступу на концерт Т. Шевченка з 5. III. ц. р. Пошкодований зголоситься по вказівки до канцелярії „Просвіти". — **Діловий Комітет.**

— **Напад на стшельца.** ПАТ повідомляє: „У Росоховатці пов. Підгайці напали члени „Просвіти" і „Р. Ш." Василь Цюприк і Василь Скач на Леопольда Паркана, члена місцевої дружини „Орльонт", як він виходив зі світлиці „звйонзку стшелецкеґо" і побили його тупими предметами, та ножами". Подаємо цю вістку на відповідальність ПАТ-а.

— **„Косметичний сальон" пристановищем повій.** Поліція в Лодзі здемаскувала при вул. Кілінського ч. 125 „косметичний сальон", що був пристановищем повій. Коли ввійшла поліція застала в „косметичнім сальоні" кільканацять осіб обох полів з товариських сфер. Поліція всіх притримала в арешті. Прізвища власників публичного дому тримають в тайні. Вони прибули недавно з Данціґу, де їх підозрівали, що вели торговлю живим товаром.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Четвер, 25. квітня 1889

ТОВАРИСТВО „СЛАВІЯ".

Вислід слідства у справі ціріхських бомб має для російського уряду велику вагу, бо він аж тепер довідався, якими способами і шляхами вели російські революціонери свою аґітацію в Росії з загранниці. Товариство „Славія", заложене революціонерами, було головною аґенцією цілого руху і мало свої філії в Льондоні і Парижі та розпоряджало величезними сумами. Головна аґенція і філії були зорганізовані на лад урядових установ: мали своїх начальників, референтів, комісарів, рахункових урядовців і т. д., Головним завданням тієї орґанізації було вести аґітацію в Росії при допомозі всяких брошур, друкованих денебудь в Европі, головно у Швайцарії".

НА СЦЕНІ РУСЬКО-НАРОДНЬОГО ТЕАТРУ В ТЕРНОПОЛІ

виступить славна европейська опереткова артистка пані А. Цімаерова в суботу, неділю і понеділок, 27, 28. і 29. квітня в оперетах: „Дзвони з Корневіль", „Весела війна" і „Гаспароне".

НОВА КОМЕДІЯ.

Григорій Григорієвич, наш відомий комедіописець, виготовив нову комедію у трьох діях п. н. „Арґонавти" (Подорож по золоте руно). Предмет взятий з життя руських богословів.

— **Боротьба з ширенням неправдивих вісток.** Литовська влада веде енерґійну акцію з ширенням неправдивих вісток. Минулого тижня влада покарала 36 осіб гривнами від 100 до 1.000 літів зі заміною на арешт на випадок нестягальности.

— **Німецькі автобуси з ґазовим паливом.** На основі розпорядку німецького уряду всі німецькі автобуси в цілій Німеччині обовязані перейти з днем 1. жовтня на ґазове паливо, щоб заощадити на бензині. Кошти відповідної перерібки моторів покриють з податкових полекш. У містах з числом населення понад 20.000 збудують спеціяльні стації, що будуть засоблювати мотори в ґазове паливо.

— **Масові арештування за спекуляцію.** „Ізвестія" повідомляють, що в останньому часі московська міліція перевела масові арештування між спекулянтами, головно мануфактурою. Міліція арештувала багатьох службовиків маґазинів, які використовуючи своє становище помагали спекулянтам.

— **Корабель зперед 2.000 літ.** Естонська преса повідомляє, що недалеко Нарви відкопали кістяк морського корабля — на думку археольоґів — зперед 2.000 літ. Тоді Естонія була морським дном. Спеціяльна комісія займеться провіркою цієї нахідки.

— **Низка страшних катастроф** стрінула французьке летунство. І так підчас осідання 4-ох літаків два зударилися на летовищі Парсе — Меле. Оба літаки впали на землю зі значної висоти і згоріли. Зпід звалищ літаків видобули тіла 9-ох летунів. Друга катастрофа трапилася в департаменті Оаз. Підчас летунських вправ 5-ох літаків один літак упав недалеко військового летовища в Бовуа. Залога з 5-ох осіб згинула. Третя катастрофа трапилася в Альжирі недалеко місцевости Ель Оєд, де важкий бомбовіз упав на границі Альжиру і французького Марока і розбився. В катастрофі згинуло 6 осіб. Вкінці чотиро-моторовий бомбовіз, що летів до Казаблянки, упав з невідомих причин коло Уойда. Зпід звалищ літака витягнули тіла 6-ох членів залоги.

— **Страшна смерть трьох дітей на очах раненої матері.** З Корумба у стейті Мато Гросо у Бразилії повідомляють, що по шестиденних розшуках удалося віднайти рештки літака „Мурата", болівійського летунського товариства, що розбився підчас бурі до верхів скали. Рятункова експедиція знайшла важко раненого летуна та одну ранену пасажирку, що примирала з голоду і зі спраги. До того ранена матір мусіла приглядатися смерти своїх трьох маленьких дітей: 5 і 2 і пів-річних і 6-місячної. Живим і здоровим залишився лише її 4-літній синок. У пропасти знайшли механіка з частинами розбитого літака. До катастрофи дійшло у хвилині, коли летун мусів знизитися з приводу бурі, щоб оминути хмари. Саме тоді літак ударився до гори Серо Кольорадо.

— **Недуги переміни матерії.** [illegible]

Зі сцени й естради.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „ТАНКОВИЙ КОНЦЕРТ МАРИНИ БРОНЕВСЬКОЇ ТА ЇЇ ГРУПИ.

Танкові та музичні школи вважають своїм обовязком показати ширшій публиці час до часу осяги своєї праці. Концерт Марини Броневської далеко перевищав рівень шкільного попису. В ньому брали участь виключно чолозі, а то й дипльомовані танечниці, школи. М. Броневська, признаний на терені Львова танковий авторитет і від неї можна сподіватися справді вартісних мистецьких творів. Вихованиця школи Мері Віґман у Дрездені, вона перейняла від своєї вчительки вдумчивий, надхнений стиль. І хоч спосіб рухового вислову лежить у Броневської на тій самій лінії, що у Віґман, всеж Броневська не лине у сферу абстрактів та містики, а шукає звязку з землею.

Найкраще у програмі вечора вийшли збірні танки, що в їхній головно фіґуральній будові виявила Броневська не тільки конструктивний, але й виразний малярський хист. Чи це були „Меви" на тлі глибокої синяви моря (чудовий танок рамен), чи „Рибалки" закамяніпі в тужному вижиданні своїх близьких — чи повний експресії „Марш" Прокофієва, „Мазур" чи „Куявяк" усі вони композицією і кольористикою гідні були малярського пензля.

І солістки проявили у танках власного укладу багато доброї волі й легкого полету фантазії.

Нас цікавить ближче школа Броневської ще й тому, що її видніщими ученицями є кілька талановитих українок, як знана зі своїх вдатних виступів на нашій сцені Оленка Заклинська, — (чомусь то відпав, зазначений у програмі її сольовий танок „Іду сільською дорогою") — Дарка Кравцівна, що свої танкові студії продовжує у школі Рут Сорель у Варшаві — Галя Балтаровичева, що про її сценічні виступи маємо, на жаль, тільки гарні спомини, а з молодших надійна А. Яцкевичівна. Всі вони завдячують М. Броневській свій мистецький вишкіл, зокрема з признанням підкреслюють її індивідуальний підхід до кожної учениці, щоб добути вроджені здібности та їх відповідно розвивати. Конферансієрку вечора, вела дуже симпатично й дотепно п. Солтисік; та чи вона на танковім концерті взагалі потрібна? Інша річ вступна прелекція, що має на меті пояснити напрям і характер відтворюваних танків і то передовсім з обсягу чужої, екзотичної тематики, але пояснювання кожного танку зокрема псує ілюзію. Хореограф повинен як музика подати зміст свого твору засобами питомими свому мистецтву — без слів і пояснень. А як багато рухових і естетичних чинників може видобути відповідна декорація, (тло сцени) скромні, та у своїй простоті вибагливі костюми і вкінці дискретний музичний супровід, що його справжнім зразком може бути останній концерт Броневської.

М. Пастернакова.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „НАШЕ МІСТО", песа на 3 дії Терстона Вільдера.

Ми знаємо досі тільки повісти Т. Вільдера. Його песа, що мала, як кажуть, величезний успіх в Америці це поправді повість із поодинокими драматичними сценами. Автор хотів вивести перед наші очі життя малесенького містечка з 460 мешканцями, як воно виглядає від досвітка до ночі, в найхарактеристичніших моментах і постатях, у відступі 10 років. У деяких сценах він свобідно завертає взад або вибігає вперед.

Оригінальність песи має бути буцім-то в тому, що до дії вмішується раз-у-раз режисер на сцені, перед нею чи з боку, достоменно, як на театральних пробах. Усе те, чого ми не бачимо на сцені і про що з дії ми не можемо довідатися, він пояснює нам довго і широко, часто пускаючися і на „поезію", зовсім незвязану з ходом акції. Намагаючися видобути щось найбільше людське — загальне, автор не дає нам картину американського містечка, чи взагалі провінції, а якусь схему „людського життя" не то символічну, не то примхувато-випадкову. Неодин глядач згадував подібну спробу Андреєва „Життя людини", а роля режисера вплутаного до дії зовсім механічно нагадує старі тріки „експериментальних" пес чи кабаретів. Тут вона і має тільки латати недостачу драматичної форми.

Довга остання дія з похороном на цвинтарі і небіжчиками, які фільософують про життя — драматично та умово страшно бідна. Невідомо, чи великий режисер Леон Шілер пішов у цій песі за американським прикладом чи власною інвенцією повикидав із сцени всі реальні предмети, залишивши тільки столи, крісла, рями дверей, драбини, і прасувальну дошку. Не розуміємо, чому така гола сцена має робити більше враження, ніж будьякі хочби найгірші декорації, завсіди допомічні в реалістичній песі. Навіщо артисти мають мучитися жестами, щоб показати нам, що читають газету або пють каву, коли багато лекше поставити газету та склянки на столі? Небіжчики на кріслах замість у домовинах — верх „конструктивізму"! — робили чудернацьке враження; глядачі почували себе такими самими трупами на своїх кріслах.

Якби не великий талант „спікера" Красновецького з прегарною дикцією, дуже природного і свобідного, можна б було у деяких хвилинах умерти від нудьги. Автім у песі брали участь першорядні сили і дали кілька гарних сцен, які казали забувати про претенсіональні тріки автора та режисера. Не будемо хвалити поодиноких артистів, бо всім треба висловити глибоке співчуття за тяжкий труд участи у такій чудасії, зате заохотимо всіх цікавих на „новину", щоб пішли поглянути на цю реклямовану американську проповідь. Частина публики оплескувала песу і виходила з театру з гарячою головою та висолопленим язиком.

м. р.

Дописи.

СТРИЙ.

Арештування о. Совяка сотрудника у Стрию, на тиждень перед Великодними Святами, про що „Діло" вже писало, викликало немале враження в цілому місті. Не зважаючи на ріжні заходи, арештований і далі сидить у слідчому арешті.

Страстні псальми і святочна відправа стягнула до церкви в Стрию велику скількість місцевих і довколичних українців. Гарна погода уможливили Рідній Школі влаштувати гаґілки і святочні забави біля церкви для молоді.

Великодні реколекції в обох церквах Стрия дали змогу всім мешканцям Стрия знайти потіху і духову розраду, тим більше, що реколектанти зуміли два тижні приковувати до себе д. численних слухачів.

Шевченківський концерт улаштований заходом усіх українських установ Стрия 30. березня у великій салі Народнього Дому, зібрав численну й добірну частину українського громадянства, що мала правдиву насолоду і зі святочного слова посла Лисяка, до речі: сильно обкроєною, і з виступів „Стрийського Бояна", що під батутою п. Будніва незвичайно прецизно відспівав три точки. Глибоке враження викликала декламація Давидових псальмів відомим декляматором о. Зиновієм Нарожняком. Сольові виступи сопраністки П. Николишин з Коломиї і п. Мартіні-Маслюка, баритона, артистів з Божої ласки, значно причинились до піднесення мистецького рівня святочного концерту. Відспіванням національного гимну закінчено цей удатний концерт.

Цьогорічні Загальні Збори Нар. Дому й Українбанку у Стрию виказали дальший розвиток згаданих установ, що стараються йти вперед на полі економічного піднесення українського населення повіту. Оцінюючи працю обох установ, численно заступлені Збори вибрали наміченних управою обох установ вильосованих членів поновно.

Міщанська Бесіда гуртує біля себе активний культурний елемент. Щонедільні реферати, як і сходини членів вказують, що провід цієї старої установи вміє зацікавити членів (300) своєю працею і підшукує відповідних референтів. Не диво, що Заг. Збори Міщанської Бесіди через акламацію вибрали старий виділ, апробуючи його працю під умілим проводом п. Йосифа Красиńського.

Українська фільма „До добра і краси", висвітлена в кіні Н. Дому (чотири сеанси), дала змогу в торговий день (четвер) цілій Стрийщині подивляти працю і дорібок українських господарських установ на цьому полі.

Музичний попис учнів Муз. Інституту ім. Лисенка у Стрию у власній домівці зібрав численну музикальну еліту Стрия. Дві години насолоджувалися присутні духовим пиром і подивляли гру учнів та вчителів. Треба піднести, що нова дирекція зуміла зацікавити громадянство своєю працею і спільна співпраця вчителів, що також відбилось на побільшенні числа учнів.

Вибори до міської ради Стрия згуртували всіх українців міста. Утворено діловий комітет, що докладає всіх зусиль, щоб забезпечити вислід число і якість наших членів міської ради.

Спорт.

СТЕП—ЗЕНІТ 6:1 (3:0).

У доповненні до вчорашнього висліду подаємо коротке звідомлення: Гра ввесь час зі сильною перевагою Степу, якого напад перестрілив дуже багато мячів. Ворота здобули: Панчишин, Оглій і Осипович по 2. Судйював п. Гельцель.

ТАБЕЛЯ ПІДКАРПАТСЬКОЇ А-КЛЯСИ.

1. Каліма	9	14:4	36:13
2. Скала	10	14:6	18:16
3. Тур (Др.)	9	13:5	21:13
4. Стшелец	9	12:6	23:12
5. Бялі	10	10:10	19:20
6. Стриянка	9	7:11	14:22
7. Дністер	9	6:12	13:26
8. Тур (Бор.)	9	5:13	14:24
9. Бетар	10	3:17	11:19

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

Калуш: Стшелец—Зоря (Калуш) 2:1 (1:0).

Мистецтва Б-кляси. Ворота для Зорі здобув Синків Гра назагал хаотична й брутальна.

СПОРТОВІ НОВИНИ.

Пятниця, б. воротар Бялих (Борислав), один із кращих воротарів Басейну, підписав деклярацію до України й виступатиме небавом у чорно-червоних барвах. Бялі сфузіонувалися зі Соколом бориславським і таким чином усі змагуни Бялих дістали автоматично звільнення.

Найближчий наколесницький біг, в якому братимуть участь наколесники України — буде вуличний біг за мистецтво Львова довкола т. зв. Єзуїтського городу. Минулорічним мистцем був Бабій. Цей біг відбудеться 14 травня ц. р. Одною з атракцій цьогорічного наколесницького сезону буде дводенний біг Львів—Тернопіль 280 км.

Стріча двох дружин Львова відбудеться в середу 26. ц. м. в год. 16.45 на грищі Погоні. Дохід з цієї імпрези призначений на допомогу безробітним. З України визначено до обох дружин таких змагунів: Скоцень І. і ІІ., Мікльош ІІ, Мікльош І, Нойман, Романець, і Магоцький.

З ДІЯЛЬНОСТИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО СОКОЛА.

ПРИЛАДОВІ ЗМАГАННЯ.

В дні 31. березня ц. р. відбулись у гнізді приладові змагання, до яких стануло 33 членів Т-ва. Змагання дали вислідн:

Посестри й учасниці: Початковий ступінь: 1) Коваленко Олександра 38 точок, 2) Павлусь Любов — 36.75 т., 3) Лукович Ярослава — 34.75 т., 4) Пасіка О. — 34.75 т., 5) Завадович Надія — 33 т., 6) Чокович Ір. — 30.75 т., 7) Паращук Іванна — 29.75 т.

Нижчий ступінь: 1) Кордуба Е. — 31.25 т

Середний ступінь: 1) Лаврина Софія — 38.75 т., 2) Хміль Мелинія — 38.25 т., 3) Брикович Ірина — 38.25 т., 4) Онисько О. — 36.75 т., Петерзіль В. — 35.75 т., 6) Паращук С. — 28 т.

Побратими й учасники: Початковий ступінь: 1) Онисько Іван — 38.25, 2) Герасимів Ігор — 29.75, 3) Лаврина Евстахій — 26, 4) Крецілль — 0.26, 5) Доктор Р. — 22, 6) Литвин Р. — 20.75, 7) Новак І. — 13.75.

Нижчий ступінь: 1) Герасимів Н. — 37.50, 2) Мурій Мирон — 36.25, 3) Будзан Казимир 36, 4) Любінецький А. — 35.50, 5) Решетуха Т. — 34.75, 6) Чубатий В. — 32.25, 7) Лаврина Д. — 28.25, 8) Пелешок В. — 28, 9) Пашин С. — 26.25.

Середній ступінь: 1) Лукович О. — 30.50, 2) Гарматій В. — 26.25, 3) Ільницький Л. 25.50.

В склад комісії входили: нач. А. Луговий, інж Кинасевич Іван, заст. нач. Керничний Степан і заст. нач. Зврочок Ярослава.

ВЕСНЯНИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

Дня 16. квітня ц. р. відбувся в Тернополі над рікою Серетом біг навпростець тернопільського „Сокола", що згуртував на біжні 22 членів, які в днях 23. ІІІ. і 13. IV. ц. р. піддалися лікарським оглядинам, що їх переровів дуже дбайливо лікар гнізда д-р Собчук Богдан. До бігу ставали лише ті, що перебули майже двотижневу заправу і ходять на руханку. Траса була нетижневу вигідна, в деяких місцях розмокла, крім цього горбк. Осяги середньо добрі, коли взяти під увагу те, що в часі бігу був сильний вітер.

Біг посестер на 1 км. (стартувало 10). 1) Хміль Мелинія 4:10,9; 2) Лукович Ярослава 4:20,9; 3) Онисько Олена 4:23,7; 4) Коваленко А. 4:27,9; 5) Чубатій Ольга 4:37,2; 6) Брикович Ірина 4:28,5; 7) Паращук Софія 4:43,0; 8) Паращук Іванна 4:49,0; 9) Кордуба Емілія 4:52,5; 10) Лаврина Софія 5:19,0.

Біг побратимів на 5 км. (стартувало 2). 1) Лаврина Остап 19:24,7; 2) Ільницький Лев 22:26,0.

Біг побратимів на 2 км. (стартувало 10). 1) Любінецький Адам 8:12,0; 2) Мурій Роман с. Андрія 8:22,4; 3) Чубатий Володимир 8:29,2; 4) Будзан Казимир 8:21,2; 5) Доктор Роман 8:31,8; 6) Герасимів Ігор 9:07,2; 7) Лаврина Діонізій 9:17,0; 8) Литвин Роман 9:40,6; 9) Кучер Орест 9:55,0; 10) Новак Іван 9:57,0.

У склад комісії бігу входили: нач. м-р Луговий, заст. голови В. Чубатий, д-р Собчук Богдан, Орест Ючук, Ільницький Роман і Керничний Степан.

Зі сцени й естради.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „ТАНКОВИЙ КОНЦЕРТ МАРИНИ БРОНЄВСЬКОЇ ТА ЇЇ ГРУПИ.

Танкові та музичні школи вважають своїм обовязком показати ширшій публиці час до часу осяги своєї праці. Концерт Марини Броневської далеко перевищав рівень шкільного попису. В ньому брали участь виключно чолозі, а то й дипльомовані танечниці, школи. М. Броневська, признаний на терені Львова танковий авторитет і від неї можна сподіватися справді вартісних мистецьких творів. Вихованиця школи Мері Віґман у Дрездені, вона перейняла від своєї вчительки вдумчивий, надхнений стиль. І хоч спосіб рухового вислову лежить у Броневської на тій самій лінії, що у Віґман, всеж Бронєвська не лине у сферу абстрактів та містики, а шукає звязку з землею.

Найкраще у програмі вечора вийшли збірні танки, що в їхній головно фіґуральній будові виявила Броневська не тільки конструктивний, але й виразний малярський хист. Чи це були „Меви" на тлі глибокої синяви моря (чудовий танок рамен), чи „Рибалки" закамяніл в тужному вижиданні своїх близьких — чи повний експресії „Марш" Прокофієва, „Мазур" чи „Куявяк" усі вони композицією і кольористикою гідні були малярського пензля.

І солістки проявили у танках власного укладу багато доброї волі й легкого полету фантазії.

Нас цікавить ближче школа Броневської ще й тому, що її визнішими ученицями є кілька талановитих українок, як знана зі своїх вдатних виступів на нашій сцені Оленка Заклинська, — (чомусь то відпав, зазначений у програмі її сольовий танок „Іду сільською дорогою") — Дарка Кравцівна, що свої танкові студії продовжує у школі Рут Сорель у Варшаві — Галя Балтаровичева, що про її сценічні виступи маємо, на жаль, тільки гарні спомини, а з молодших надійна А. Яцкевичівна. Всі вони завдячують М. Броневській свій мистецький вишкіл, зокрема з признанням підкреслюють її індивідуальний підхід до кожної учениці, щоб добути вроджені здібности та їх відповідно розвивати. Конферансієрку вечора, вела дуже симпатично й дотепно п. Солтисік; та чи вона на танковім концерті взагалі потрібна? Інша річ вступна прелекція, що має на меті пояснити напрям і характер відтворюваних танків і то передовсім з обсягу чужої, екзотичної тематики, але пояснювання кожного танку зокрема псує ілюзію. Хореограф повинен як музика подати зміст свого твору засобами питомими свому мистецтву — без слів і пояснень. А як багато рухових і естетичних чинників може видобути відповідна декорація, (тло сцени) скромні, та у своїй простоті вибагливі костюми і вкінці дискретний музичний супровід, що його справжнім зразком може бути останній концерт Броневської.

М. Пастернакова.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „НАШЕ МІСТО", песа на 3 дії Терстона Вільдера.

Ми знаємо досі тільки повісти Т. Вільдера. Його песа, що мала, як кажуть, величезний успіх в Америці це поправді повість із поодинокими драматичними сценами. Автор хотів вивести перед наші очі життя малесенького містечка з 460 мешканцями, як воно виглядає від досвітка до ночі, в найхарактеристичніших моментах і постатях, у відступі 10 років. У деяких сценах він свобідно завертає взад або вибігає вперед.

Оригінальність песи має бути буцім-то в тому, що до дії вмішується раз-у-раз режисер на сцені, перед нею чи з боку, достоменно, як на театральних пробах. Усе те, чого ми не бачимо на сцені і про що з дії ми не можемо довідатися, він пояснює нам довго і широко, часто пускаючися і на „поезію", зовсім незвязану з ходом акції. Намагаючися видобути щось найбільше людське — загальне, автор не дає нам картину американського містечка, ані взагалі провінції, а якусь схему „людського життя" не то символічну, не то примхувато-випадкову. Неодин глядач згадував подібну спробу Андреєва „Життя людини", а роля режисера вплутаного до дії зовсім механічно нагадує старі тріки „експериментальних" пєс чи кабаретів. Тут вона і має тільки латати недостачу драматичної форми.

Довга остання дія з похороном на цвинтарі і небіщиками, які фільософують про життя — драматично та умово страшно бідна. Невідомо, чи великий режисер Леон Шілер пішов у цій песі за американським прикладом чи власною інвенцією повикидав із сцени всі реальні предмети, залишивши тільки столи, крісла, рями дверей, драбини, і прасувальну дошку. Не розуміємо, чому така гола сцена має робити більше враження, ніж будьякі хочби найгірші декорації, завсіди допомічні в реалістичній песі. Навіщо артисти мають мучитися жестами, щоб показати нам, що читають ґазету або пють каву, коли багато лекше поставити ґазету та склянки на столі? Небіжчики на кріслах замість у домовинах — верх „конструктивізму"! — роби.и чудернацьке враження; глядачі почували себе такими самими трупами на своїх кріслах.

Якби не великий талант „спікера" Красновецького з прегарною дикцією, дуже природного і свобідного, можна б було у деяких хвилинах умерти від нудьги. Автім у песі брали участь першорядні сили і дали кілька гарних сцен, які казали забувати про претенсіональні тріки автора та режисера. Не будемо хвалити поодиноких артистів, бо всім треба висловити глибоке співчуття за тяжкий труд участи у такій чудасії, зате заохотимо всіх цікавих на „новину", щоб пішли поглянути на цю рекламовану американську проповідь. Частина публики оплескувала песу і виходила з театру з гарячою головою та висолопленим язиком.

м. р.

Дописи.

СТРИЙ.

Арештування о. Совяка сотрудника у Стрию, за тиждень перед Великодними Святами, про що „Діло" вже писало, викликало немале вражіння в цілому місті. Не зважаючи на ріжні заходи, арештований і далі сидить у слідчому арешті.

Страстні псальми і святочна відправа стягнула до церкви в Стрию велику скількість місцевих і довколичних українців. Гарна погода уможливила Рідній Школі влаштувати гагілки і святочні забави біля церкви для молоді.

Великодні реколекції в обох церквах Стрия дали змогу всім мешканцям Стрия знайти потіху і духову розраду, тим більше, що реколектанти зуміли два тижні приковувати до себе д. численних слухачів.

Шевченківський концерт улаштований заходом усіх українських установ Стрия 30. березня у великій салі Народнього Дому, зібрав численну й добірну частину українського громадянства, що мала правдиву насолоду і зі святочного слова посла Лисяка, до речі: сильно обкросною, і з виступів „Стрийського Бояна", що під батутою п. Будніва незвичайно прецінно відспівав три точки. Глибоке вражіння викликала деклямація Давидових псальмів відомим декляматором о. Зиновієм Нарожняком. Сольові виступи сопраністки П. Николишин з Коломиї і п. Мартіні-Маслюка, баритона, артистів з Божої ласки, значно причинились до піднесення мистецького рівня святочного концерту. Відспіванням національного гимну закінчено цей удатний концерт.

Цьогорічні Загальні Збори Нар. Дому й Українбанку у Стрию виказали дальший розвиток згаданих установ, що стараються йти вперед на полі економічного піднесення українського населення повіту. Оцінюючи працю обох установ, численно заступлені Збори вибрали намічених управою обох установ вильосованих членів поновно.

Міщанська Бесіда гуртує біля себе активний культурний елемент. Щонедільні реферати, як і сходини членів вказують, що провід цієї старої установи вміє зацікавити членів (300) своєю працею і підшукує відповідних референтів. Не диво, що Заг. Збори Міщанської Бесіди через акламацію вибрали старий виділ, апробуючи його працю під умілим проводом п. Йосифа Красницького.

Українська фільма „До добра і краси", висвітлена в кіні Н. Дому (чотири сеанси), дала змогу в торговий день (четвер) цілій Стрийщині подивляти працю і дорібок українських господарських установ на цьому полі.

Музичний попис учнів Муз. Інституту ім. Лисенка у Стрию у власній домівці зібрав численну музикальну еліту Стрия. Дві години насолоджувалися приявні духовим пиром і подивляли гру учнів та вчителів. Треба підвести, що нова дирекція зуміла зацікавити громадянство своєю працею і єдина солідна праця вчителів, що також відбилось на побільшенні числа учнів.

Вибори до міської ради Стрия згуртували всіх українців міста. Утворено діловий комітет, що докладає всіх зусиль, щоб забезпечити якслід число і якість наших членів міської ради.

Спорт.

СТЕП—ЗЕНІТ 6:1 (3:0).

У доповненні до вчорашнього висліду подаємо коротке звідомлення: Гра ввесь час зі сильною переватою Степу, якого напад перестрілив дуже багато мячів. Ворота здобули: Панчишин, Оглій і Осипович по 2. Суддював п. Гельцель.

ТАБЕЛЯ ПІДКАРПАТСЬКОЇ А-КЛЯСИ.

1. Кадіма	9	14:4	36:13
2. Скала	**10**	**14:6**	**18:16**
3. Тур (Др.)	9	13:5	21:13
4. Стшелец	9	12:6	23:12
5. Бялі	10	10:10	19:20
6. Стриянка	9	7:11	14:22
7. Дністер	**9**	**6:12**	**13:26**
8. Тур (Бор.)	9	5:13	14:24
9. Бетар	10	3:17	11:19

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

Калуш: Стшелец—Зоря (Калуш) 2:1 (1:0).

Мистецтва Б-кляси. Ворота для Зорі здобув Синків. Гра назагал хаотична й брутальна.

СПОРТОВІ НОВИНИ.

Пятниця, б. воротар Бялих (Борислав), один із кращих воротарів Басейну, підписав декларацію до України й виступатиме небавом у чорно-червоних барвах. Бялі сфузіонувалися зі Соколом бориславським і таким чином усі змагуни Бялих дістали автоматично звільнення.

Найближчий наколесницький біг, в якому братимуть участь наколесники України — буде вуличний біг за мистецтво Львова довкола т. зв. Єзуїтського городу. Минулорічним мистцем був Бабій. Цей біг відбудеться 14. травня ц. р. Одною з атракцій цьогорічного наколесницького сезону буде дводенний біг Львів—Тернопіль 280 км.

Стріча двох дружин Львова відбудеться в середу 26. ц. м. в год. 16.45 на грищі Погоні. Дохід з цієї імпрези призначений на допомогу безробітним. З України визначено до обох дружин таких змагунів: Скоцень І. і ІІ., Міксьош ІІ, Міксьош І, Нойман, Романець і Магоцький.

З ДІЯЛЬНОСТИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО СОКОЛА.

ПРИЛАДОВІ ЗМАГАННЯ.

В дні 31. березня ц. р. відбулись у гімнасті приладові змагання, до яких станудо 33 членів Т-ва. Змагання дали вислідн:

Посестри й учасниці: Початковий ступінь: 1) Коваленко Олександра 38 точок, 2) Павлусь Любов — 36.75 т., 3) Лукович Ярослава — 34.75 т., 4) Пасіка О. — 34.75 т., 5) Завадович Надія — 33 т., 6) Чопович Ір. — 30.75 т., 7) Паращук Іванна — 29.75 т.

Нижчий ступінь: 1) Кордуба Е. — 31.25 т

Середний ступінь: 1) Лявринів Софія — 38.75 т., 2) Хміль Мелянія — 38.25 т., 3) Брикович Ірина — 38.25 т., 4) Онисько О. — 36.75 т., Петераіль В. — 35.75 т., 6) Паращук С. — 28 т.

Побратими й учасники: Початковий ступінь: 1) Онисько Іван — 38.25, 2) Герасимів Ігор — 29.75, 3) Лявринів Евстахій — 26, 4) Крещіль — 0.26, 5) Дохтор Р. — 22, 6) Литвин Р. — 20.75, 7) Новак І. — 13.75.

Нижчий ступінь: 1) Герасимів Н. — 37.50, 2) Мурій Мирон — 36.25, 3) Будзан Казимир 36, 4) Любінецький А — 35.50, 5) Решетуха Т. — 34.75, 6) Чубатий В. — 32.25, 7) Лявринів Д. — 28.25, 8) Пелешок В. — 28, 9) Пашин С. — 26.25.

Середній ступінь: 1) Лукович О. — 30.50, 2) Гарматій В. — 26.25, 3) Ільницький Л. 25.50.

В склад комісії входили: нач. А. Луговий, інж. Кинасевич Іван, заст. нач. Керничний Степан і заст. нач. Зврочок Ярослава.

ВЕСНЯНИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

Дня 16. квітня ц. р. відбувся в Тернополі над рікою Серетом біг навпростець тернопільського „Сокола", що згуртував на біжні 22 членів, які в днях 23. III. і 13. IV. ц. р. піддалися лікарським оглядинам, що їх перевів дуже дбайливо лікар гнізда д-р Собчук Богдан. До бігу ставали лише ті, що перебули майже двотижневу вправу і ходять на руханку. Траса була невигідна, в деяких місцях розмокла, крім цього горби. Осяги середньо добрі, коли взяти під увагу те, що в часі бігу був сильний вітер.

Біг посестер на 1 км. (стартувало 10). 1) Хміль Мелянія 4:10,9; 2) Лукович Ярослава 4:20,9; 3) Онисько Олена 4:23,7; 4) Коваленко А. 4:27,9; 5) Чубатій Ольга 4:37,2; 6) Брикович Ірина 4:28,5; 7) Паращук Софія 4:43,0; 8) Паращук Іванна 4:49,0; 9) Кордуба Емілія 4:52,5; 10) Лявринів Софія 5:19,0.

Біг побратимів на 5 км. (стартувало 2). 1) Лявринів Остап 19:24,7; 2) Ільницький Лев 22:26,0.

Біг побратимів на 2 км. (стартувало 10). 1) Любінецький Адам 8:12,0; 2) Мурій Роман с. Андрія 8:22,4; 3) Чубатий Володимир 8:29,2; 4) Будзан Казимир 8:31,2; 5) Дохтор Роман 8:31,8; 6) Герасимів Ігор 9:07,2; 7) Лявринів Діонізій 9:17,0; 8) Литвин Роман 9:40,6; 9) Кучер Орест 9:55,0; 10) Новак Іван 9:57,0.

У склад комісії бігу входили: нач. м-р Луговий, заст. голови В. Чубатий, д-р Собчук Богдан, Орест Юрчук, Ільницький Роман і Керничний Степан.

Театри.

Великий Театр.

Вівторок 25. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Середа 26. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Четвер 27. 4. год. 7.30 „Наше місто",
Пятниця 28. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Субота 29. 4. год. 7.30 „Наше місто".

Театр Різнородностей.

Вівторок 25. 4. год. 7.30 „Дзідзі".
Середа 26. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Четвер 27. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Пятниця 28. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Субота 29. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".

Український Театр ім. І. Котляревського.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
25. IV. Цариця Грузії.
26. IV. Циганське кохання.
27. IV. Слово о полку Ігоревім.
28. IV. Пригода в Черчі.
З Мостів іде Театр до Сокаля.

Український театр Йосифа Стадника (сеніора).

СТРИЙ.
25. IV. „Люди на Кризі".

Український Народний Театр ім. М. Садовського.

САМБІР, саля Української Бесіди.
25. 4. Невольник.
26. 4. Безталанна.
27. 4. За молдавський престіл.
28. 4. Мати наймичка.
29. 4. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АМПІР: „Жінка, яку кохаю".
АПОЛЬО: „Буйність молодости".
АТЛЯНТИК: „Довкола світа за 25 сантимів" (Фернандель).
БАЙКА: „Мазур" із Полею Негрі та кольорові додатки.
БАЛТИК: „Страх перед скандалом", „Жовтий пірат".
ВАНДА: „Не знала кохання" і „Місто у вогні".
ГРАЖИНА: „Чотири дочки".
ЕВРОПА: „Володарка".
КАСІНО: „Великий вальс" із Люїзою Райнер.
КОПЕРНИК: „Доктор Мурек".
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Пригоди Робін Гуда з Ерролем Флинн.
МІРАЖ: „Сестри Кле".
МУЗА: „Марія Антоанета".
ПАЛЯС: „Волоцюги" (Шецко і Тенко).
ЛАКС: „Трафальгар".
ПАТРІЯ: „Нічні метелики".
РАЙ: „Забута мельодія.
РІЯЛЬТО: „Гібральтар".
РОКСІ: „Остання дія помсти".
СВІТ: „Зрадник", „Більше ніж секретарка".
СВЯТОВИД: „Погоня", „Стрілець із Бенгалю".
СТИЛЕВЕ: „Засуджениці" та ревія.
ТОН: „Нині вечором у Ріца", „Месник".
УТІХА: „Баталія безбожників" і ревія.
ХИМЕРА: „Знахарева дочка" (Павли Веселі).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Японія ч. II."

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 25. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Пластун не пе, гутірка для старших дітей, 11.15 Джезові орхестри, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Музика з пл., 14.30 Батьківський порадник. 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.15 Радіотехнічні новини, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.20 Фін.-госп. актуалії, 16.30 Пісні шукачів золота, спів, форт., 16.50 Вовки боротьби з нуждою, фейл., 17.05 Р. Штраус: Соната фе-дур оп. 6. віол., форт., 17.30 З піснею по краю, 17.55 Залізниця Шлеськ—Волинь, 18.05 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.10 Зрів молодих до Бога, 18.25 Музика з пл., 18.30 Для робітників, 19.00 Розр. концерт, орх., сопран, баритон, гармонія, гітари, **20.00 Здорові будинки умовиною годівлі, в українській мові вигол. інж. Р. Голод.** 20.15 Розр. концерт, 20.25 Веч. денник, метерольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Давня музика, 22.00 Про східні легії, 22.15 „У Галесі та Кліяію" фрагм. з опер, пл., форт., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 26. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добрийдень наймолодшим: „Пригоди ляльки з ганчірок" Герті Ворена, пісеньки та мельодії для дітей, 11.00 Для шкіл: Географічна загадка для старших дітей, 11.25 Банджо та гітара, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авдиція, 14.00 Симф. музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 15.00 Для молоді: Концерт орх., 15.30 Орх., 16.00 Попол. денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Будуччина людей із торговельною освітою, 16.35 Спів, форт., 17.00 Військ. відчит, 17.15 Інструментальні сонети, поет.-муз. монтаж, 17.56 Авд., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Молодь перед мікрофоном: Відповіди на листи дітей, Рапсодійська панорама, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Монтуємо звуковий тижневик, 19.03 Орх., розр. концерт, 20.00 Для села, 20.15 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метерольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.00 Про Красінського, 22.05 Спорт, 22.10 Камеральний вечір, сопр. форт. (у програмі Гіндеміт, Шостакович, Кофлер), 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 27. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Пісеньки Носковського, муз. поранок для вселюдних шкіл із поясненнями, 11.25 Легка музика на екзотичні теми, пл., 11.57 Сигнал, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.000 „Історія про Івася і Катрусю" гутірка для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Сучасна жінка, 15.20 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Про земельну реформу, відчит для сільської молоді, 16.40 Органовий рецитал, 17.10 Інформації, 17.15 Жива лябораторія, 17.25 Концерт орх. і хору, 18.00 Актуальність, 18.10 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.15 Пісні у вик. хору, 18.35 Авд. про Монюшка, 19.25 Розр. концерт, орх., сопран, 20.00 Для села, 20.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метерольог. комунікат, сніговий комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Скрипк. рецитал Шандора Вега, 21.40 „Літтаці" фрагм. із повісти Ю. Бандровського, 22.00 Спорт, 22.05 Травм. в житті, 22.25 Тридцять літ журналістичної праці Каз. Рихловського, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 25. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00, 19.00 Вес. муз. авд., 20.15 „Дон Хуан" оп. Моцарта, БЕРОМІНСТЕР 21.20 Швайцарська музика, БУДАПЕШТ 13.30 Циг. музика, 19.20 Нар. пісні, ВІДЕНЬ 18.00 Соната на віол. і форт. ф-моль Урая, **19.50 Українські вістки,** 20.10 Нар. мельодії, 22.20 Політ. огляд, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕ 18.20 Пісні весни, 20.30 Музика, 22.30 Концерт паризького квінтету, ЛЯҐТІ 16.00, 21.10 Легка музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 Концерт смичк. орх., спів, 20.00 Рос. камер. музика, 21.45 Спів, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 20.30 Розр. муз., 21.00 Симф. концерт, ПАРІ ПТТ 18.00 Пісні, 19.45 Розр. концерт, 20.30 Опера, РАДІО ПАРІ 19.00 (після комунікату) Концерт легкої музики, РИМ 17.15 Скрипка, 20.30 „Зігфрид" оп. Вагнера, СОФІЯ 17.30 Легка і танк. музика, 19.30 Орх. концерт, 20.00 Концерт братів Владігерових, 21.00 Рос. Романси, СТОКГОЛЬМ 17.30 Пісні в супроводі лютні.

Середа, 26. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 19.45 Веч. гомін, 20.15 Симф. концерт, 21.15 Оперетові мельодії, БЕРОМІНСТЕР 21.30 Швайц. нар. пісні і танки, БУДАПЕШТ 20.05 Концерт, 21.00 Танк. муз., 22.00 Бетовенівський концерт із участю Догнанія, ВІДЕНЬ 16.00 Розр. концерт, **19.50 Українські вістки,** 20.15 Симф. концерт, 21.50 Орг. музика, 22.30 Розр. музика, ГАМБУРГ 15.25 Балетові мельодії, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Музика, 19.15 Камер. хор, 20.15 Оперетові мельодії, 21.00 „Із усього світа" репортажі, КЕЛЬН 18.30 Форт. ЛЯҐТІ 19.00 Хор, МІЛЯНО 17.15 Віол., 21.35 Концерт форт. дуету, 22.30 Розр. муз., РАДІО ПАРІ 18.15 Віол., 19.30 Форт., 20.30 „Весна в Парижі", розр. програма, 22.00 Симф. музика, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 „Фіор ді Кампо" оп. Контедалкомо, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Флет, 19.15 „Веселі куми з Віндсору" оп. Ніколяя.

Четвер, 27. квітня 1939.

БЕРЛІН 16.50 Пісні на баритон і смичк. квартет, 19.45 Веч. гомін, 20.15 Танк. музика, БРЮСЕЛЬ ФЛЯМ. 20.00 „Польська кров" оп. Недбаля, ВІДЕНЬ 18.30 Симф. орх., хор молоді і сол., **19.50 Українські вістки,** 20.15 Вечір танку, ГАМБУРГ 20.30 „Сорочинський ярмарок" оп. Мусоргського, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. концерт, 18.15 Сучасні пісні, 20.10 Брамсів фестіваль, КЕЛЬН 20.30 Бетовенівський концерт, ЛЯҐТІ 16.00 Легка музика, 20.05 Концерт солістів і орх., МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 21.00 „Трубадур" оп. Вердія, ПАРІ ПТТ 18.00 Скрипка, РАДІО ПАРІ 19.00 Після комунікату орх. концерт, 20.30 Опера, РИМ 17.00 Танк. музика, 21.00 „Джанні Скікі" оп. Пучінія, 21.45 Розр. концерт, СОФІЯ 17.00 Популярна музика, 19.30 Орх., 22.00 Легка і танк. музика.

Радіокутик.

ПРОПАҐАНДА РАДІЯ У ТУРЕЧЧИНІ.

Турецький уряд вирішив спровадити без мита 10.000 радіових приймачів та розпродати їх між населенням по мінімальних цінах. Покищо уряд не буде побирати абонаментових оплат від власників тих апаратів. Це торкається приймачів популярного типу, які запевнювали б відбір радіовисильні у Анкарі.

РАДІОВІ ПОДУШКИ.

В одному з австралійських шпиталів небавком уведуть для вжитку хворих радіові подушки. Ці подушки зроблені з гумової губки, де заінстальовано спеціяльний приймач, що дозволяє недужому слухати авдиції без притискання як досі слухальцями голови чи шиї недужого. Приймач ділає тільки тоді, коли голова хворої людини оперта на подушці. Радіову емісію у подушці, як і в слухальцях чує тільки особа, яка її слухає.

ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ ВИНАХІД.

У Вашингтоні зареєстровано винахід американського вченого д-р Вл. Зворикина з тов. РКА, який винайшов методу, що дозволяє надавати телевізію на тій самій довжині хвилі. Завдяки тому можна тільки одним приймачем відбирати „візію" так і „фонію", що досі було неможливе.

ТЕАТРАЛЬНИЙ ВЕЧІР РАДІОВИХ ЗІРОК.

В одному із театрів у Римі зорганізовано недавно веселий театральний вечір, в часі якого грали виключно відомі артисти італійського радія. Досі думали, що радіові артисти не такі популярні, щоб виповнити театр. Тимчасом виявилося, що для численної зібраної публики добре знані зі слуху артисти, були правдивою приманкою. Також і для артистів було дуже мило та приємно нав'язати безпосередній контакт із глядачами, та пак слухачами.

ПАРИСЬКІ СТУДЕНТИ ТА РАДІО.

Один із французьких часописів перевів між паризькими студентами анкету, де студенти висказали свій погляд на відемні та добрі прикмети різних европейських радіофоній. Щодо німецького радія, то ріжноплемінні паризькі студенти підкреслюють високий рівень музичної програми. У Французькому радіо особливо хвалили слуховища, а в англійському інформаційні авдиції.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 22. квітня 1939.

1 кг. масла дес. бальок	3.06
1 кг. масла дес. бочк.	3.10
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць	1.—

Тенденція знижкова на масло та яйця на молоко вдержана.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Театри.

Великий Театр.

Вівторок 25. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Середа 26. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Четвер 27. 4. год. 7.30 „Наше місто",
Пятниця 28. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Субота 29. 4. год. 7.30 „Наше місто".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок 25. 4. год. 7.30 „Дзідзі".
Середа 26. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Четвер 27. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Пятниця 28. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Субота 29. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".

Український Театр ім. І. Котляревського.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
25. IV. Цариця Грузії.
26. IV. Циганське кохання.
27. IV. Слово о полку Ігоревім.
28. IV. Пригода в Черчі.
З Мостів іде Театр до Сокаля.

Український театр Иосифа Стадника (сеніора).

СТРИЙ.
25. IV. „Люди на Кризі".

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

САМБІР, саля Української Бесіди:
25. 4. Невольник.
26. 4. Безталанна.
27. 4. За молдавський престіл.
28. 4. Мати наймичка.
29. 4. Гетьман Полуботок

КІНА.

АМПІР: „Жінка, яку кохаю".
АПОЛЬО: „Буйність молодости".
АТЛЯНТИК: „Довкола світа за 25 сантимів" (Фернандель).
БАЙКА: „Мазур" із Полею Негрі та кольорові додатки.
БАЛТИК: „Страх перед скандалом", „Жовтий пірат".
ВАНДА: „Не знала кохання" і „Місто у вогні".
ҐРАЖИНА: „Чотири дочки".
ЕВРОПА: „Володарка".
КАСІНО: „Великий вальс" із Люізою Райнер.
КОПЕРНИК: „Доктор Мурек".
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Пригоди Робін Гуда з Ерроль Флинн.
МІРАЖ: „Сестри Кле".
МУЗА: „Марія Антоанета".
ПАЛЯС: „Волоцюги" (Щепко й Тонько).
ПАКС: „Трафальгар".
ПАТРІЯ: „Нічні метелики".
РАЙ: „Забута мельодія.
РІЯЛЬТО: „Ґібральтар".
РОКСІ: „Остання дія помсти".
СВІТ: „Зрадник", „Більше ніж секретарка".
СВЯТОВІД: „Погоня", „Стрілець із Бенгалю".
СТИЛЕВЕ: „Засуджені" та ревія.
ТОН: „Нині вечором у Ріца", „Месник".
УТІХА: „Баталія безбоязких" і ревія.
ХИМЕРА: „Знахарева дочка" (Павля Веселі).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Японія ч. II."

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 25. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Пластун не п'є, гутірка для старших дітей, 11.15 Джезові орхестри, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Музика з пл., 14.30 Батьківський порадник, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.15 Радіотехнічні новини, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.20 Фін.-госп. актуалії, 16.30 Пісні шукачів золота, спів, форт., 16.50 Вояки боротьби з нуждою, фейл., 17.05 Р. Штравс: Соната ф-дур оп. 6., віол., форт., 17.30 З піснею по краю, 17.55 Залізниця Шлеськ—Волинь, 18.05 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.10 Зрив молодих до Бога, 18.20 Музика з пл., 18.30 Для робітників, 19.00 Розр. концерт, орх., сопран, баритон, гармонія, ґітари, **20.00 Здорові будинки умовиною годівлі, в українській мові виг. інж. Р. Голод.** 20.15 Розр. концерт, 20.25 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Давня музика, 22.00 Про східні леґії, 22.15 „У Гадесі та Елізію" фрагм. з опер, пл., форт., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 26. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добридень наймолодшим: „Пригоди ляльки з ганчірок" Ґерті Ворена, пісеньки та мельодії для дітей, 11.00 Для шкіл: Географічна загадка для старших дітей, 11.25 Банджо та ґітара, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авдиція, 14.00 Симф. музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 15.00 Для молоді: Концерт орх., 15.30 Орх., 16.00 Попол. денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Будуччина людей із торговельною освітою, 16.35 Спів, форт., 17.00 Військ. відчит, 17.15 Інструментальні совети, поет.-муз. монтаж, 17.56 Авд. 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Молодь перед мікрофоном: Відповіди на листи дітей, Раплавіцька панорама, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Монтуємо звуковий тижневик, 19.03 Орх., розр. концерт, 20.00 Для села, 20.15 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.00 Про Красінського, 22.05 Спорт, 22.10 Камеральний вечір, сопр. форт. (у програмі Гіндеміт, Шостакович, Кофлер), 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 27. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Пісеньки Носковського, муз. поранок для вселюдних шкіл із поясненнями, 11.25 Легка музика на екзотичні теми, пл., 11.57 Сигнал, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.000 „Історія про Івася і Катрусю" гутірка для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Сучасна жінка, 15.20 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Про земельну реформу, відчит для лінеальної молоді, 16.40 Органовий рециталь, 17.10 Інформації, 17.15 Жива лябораторія, 17.25 Концерт орх. і хору, 18.00 Актуальність, 18.10 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.15 Пісні у вик. хору, 18.35 Авд. про Монюшка, 19.25 Розр. концерт, орх., сопран, 20.00 Для села, 20.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. комунікат, сніговий комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Скрипк. рециталь Шандора Веґа, 21.40 „Лінчи" фрагм. із повісти Ю. Бандровського, 22.00 Спорт, 22.05 Трансм. з життя, 22.25 Тридцять літ журналістичної праці Каз. Рихловського, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 25. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00, 19.00 Вес. муз. авд., 20.15 „Дон Хуан" оп. Моцарта, БЕРОМІНСТЕР 21.20 Швайцарська музика, БУДАПЕШТ 13.30 Циг. музика, 19.20 Нар. пісні, ВІДЕНЬ 18.00 Соната на віол. і форт. ф-моль Урая, **19.50 Українські вістки,** 20.10 Нар. мельодії, 22.20 Політ. огляд, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕ 18.20 Пісні весни, 20.30 Музика, 22.30 Концерт паризького квінтету, ЛЯҐТІ 16.00, 21.10 Легка музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 Концерт смичк. орх., спів, 20.00 Рос. камер. музика, 21.45 Спів, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 20.30 Розр. муз., 21.00 Симф. концерт, ПАРІ ПТТ 18.00 Пісні, 19.45 Розр. концерт, 20.30 Опера, РАДІО ПАРІ 19.00 (після комунікату) Концерт легкої музики, РИМ 17.15 Скрипка, 20.30 „Зиґфрид" оп. Вагнера, СОФІЯ 17.30 Легка і танк. музика, 19.30 Орх. концерт, 20.00 Концерт брат.в Владіґерових, 21.00 Рос. Романси, СТОКГОЛЬМ 17.30 Пісні в супроводі лютні.

Середа, 26. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 19.45 Веч. гомін, 20.15 Симф. концерт, 21.15 Оперетові мельодії, БЕРОМІНСТЕР 21.30 Швайц. нар. пісні і танки, БУДАПЕШТ 20.05 Концерт, 21.00 Танк. муз., 22.00 Бетовенівський концерт із участю Догнанія, ВІДЕНЬ 16.00 Розр. концерт, **19.50 Українські вістки,** 20.15 Симф. концерт, 21.50 Орг. музика, 22.30 Розр. музика, ГАМБУРҐ 15.25 Балетові мельодії, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Музика, 19.15 Камер. хор, 20.15 Оперетові мельодії, 21.00 „Із усього світа" репортажі, КЕЛЬН 18.30 Форт. ЛЯҐТІ 19.00 Хор, МІЛЯНО 17.15 Віол., 21.35 Концерт форт. дуету, 22.30 Розр. муз., РАДІО ПАРІ 18.15 Віол., 19.30 Форт., 20.30 „Весна в Парижі", розр. програма, 22.00 Симф. музика, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 „Фіор ді Кампо" оп. Контеджакоми, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Флет, 19.15 „Веселі куми з Віндсору" оп. Ніколяя.

Четвер, 27. квітня 1939.

БЕРЛІН 16.50 Пісні на баритон і смичк. квартет, 19.45 Веч. гомін, 20.15 Танк. музика, БРЮСЕЛЬ ФЛЯМ. 20.00 „Польська кров" оп. Недбаля, ВІДЕНЬ 18.30 Симф. орх., хор молоді і сол., **19.50 Українські вістки,** 20.15 Вечір танку, ГАМБУРҐ 20.30 „Сорочинський ярмарок" оп. Мусорґського, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. концерт, 18.15 Сучасні пісні, 20.10 Брамсів фестіваль, КЕЛЬН 20.30 Бетовенівський концерт, ЛЯҐТІ 16.00 Легка музика, 20.05 Концерт солістів і орх., МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 21.00 „Трубадур" оп. Вердія, ПАРІ ПТТ 18.00 Скрипка, РАДІО ПАРІ 19.00 Після комунікату орх. концерт, 20.30 Опера, РИМ 17.00 Танк. музика, 21.00 „Джанні Скікі" оп. Пучінія, 21.45 Розр. концерт, СОФІЯ 17.00 Популярна музика, 19.30 Орх., 22.00 Легка і танк. музика.

Радіокутик.

ПРОПАҐАНДА РАДІЯ У ТУРЕЧЧИНІ.

Турецький уряд вирішив спровадити без мита 10.000 радіових приймачів та розпродати їх між населенням по мінімальних цінах. Понадто уряд не буде побирати абонаментових оплат від власників тих апаратів. Це торкається приймачів популярного типу, які запевнювали б відбір радіовисильні у Анкарі.

РАДІОВІ ПОДУШКИ.

В одному з австралійських шпиталів небавком уведуть для вжитку хворих радіові подушки. Ці подушки зроблені з гумової губки, де заінстальовано спеціяльний приймач, що дозволяє недужому слухати авдиції без притискання як досі слухальцями голови чи шиї недужого. Приймач ділає тільки тоді, коли голова хворої людини оперта на подушці. Радіову емісію у подушці, як і в слухальцях чує тільки особа, яка й слухає.

ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ ВИНАХІД.

У Вашинґтоні зареєстровано винахід американського вченого д-р Вл. Зворикина з тов. РКА, який винайшов методу, що дозволяє надавати телевізію на тій самій довжині хвилі. Завдяки тому можна тільки одним приймачем відбирати „візію" так і „фонію", що досі було неможливе.

ТЕАТРАЛЬНИЙ ВЕЧІР РАДІОВИХ ЗІРОК.

В одному із театрів у Римі зорганізовано недавно веселий театральний вечір, в часі якого грали виключно відомі артисти італійського радія. Досі думали, що радіові артисти не такі популярні, щоб виповнити театр. Тимчасом виявилося, що для численної зібраної публики добре знані зі слуху артисти, були правдивою приємністю. Також і для артистів було дуже мило та приємно навязати безпосередній контакт із глядачами, та пак слухачами.

ПАРИСЬКІ СТУДЕНТИ ТА РАДІО.

Один із французьких часописів переВів між паризькими студентами анкету, де студенти висказали свій погляд на відємні та добрі прикмети ріжних европейських радіофоній. Щодо німецького радія, то ріжноплемінні паризькі студенти підкреслюють високий рівень музичної програми. У Французькому радіо особливо хвалили слуховиша, а в англійському інформаційні авдиції.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 22. квітня 1939.

1 кг. масла дес. бльок	3.05
1 кг. масла дес. бочк.	3.10
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць	1.—

Тенденція знижкова на масло та яйця на молоко вдержана.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденції по зол. 0.15
купно, продаж, вишаси і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 450.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . . зол. 135.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . . зол. 75.—

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.